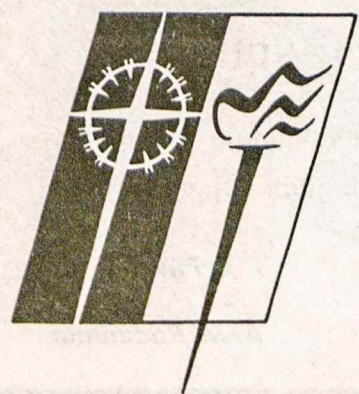

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (1471) 1978 BALANDIS - APRIL 20

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Suvirpės tautos širdis

Lietuviškoje spaudoje jau seniai rašoma, kad š.m. liepos 2 d. Toronte įvyks S. Amerikos lietuvių dainų šventė kaip Pasaulio Lietuvių Dienų dalis. Dar neskelbiama, kiek atvyks choristų, tačiau žinoma, kad užsiregistravo 40 chorų. Iš to galima spręsti, kad šventėje dalyvaus per 1000 dainininkų. Jų gretas padidins ir tolimi svečiai bei viešnios iš Australijos ir Britanijos, t.y. iš tų kraštų dalyvaus du chorai ir tuo būdu prisidės prie platesnio šventės masto. Nėra abejonės, kad dainų šventė bus didis įvykis lietuvių gyvenime. Kai kur nors įsisteigia lietuviškas choras iševijoje, džiaugiamės, nes tai nauja lietuviškumo ugnelė. Dainų gi šventėje girdėsime milžinišką chorą, kuris liudys lietuviškosios ugnies gyvastingumą iševijoje. Iš tūkstantinės dainininkų suskambės lietuviškoji daina anuo galingu Gedimino sapno aidu. Dainos garsas pasklis ne tik gausioje auditorijoje, bet ir visoje iševijoje, ir pačioje Lietuvoje. Jis pasklis ne tiek fiziniu savo skambėjimu, kiek dvasiniu gyvastingumu, žadindamas visus išgirsti patį tautos balsą. Juk daina yra tautos kalba. Ja prabyla ištisi tautos šimtmečiai, jos garsais suvirpa tautos širdis. Ir kai girdėsime lietuvišką dainą, sklindančią iš tūkstančio ambasadorių krūtinų, jausime dvasinį širdies virpėjimą, nes tai bus tautos gelmių kalba.

RENGIAMOS dainų šventės ir pavergtoje Lietuvoje. Ir ten suvirpa tautos širdis dainos garsais, bet minoriniais, nes ta širdis yra slegiama vergijos. Kad taip yra, matyti iš dainų švenčių repertuaro. Ten, pavergtoje Lietuvoje, milžiniškas dainų šventės choras privalo visų pirma pasmilkinti raudoniesiems vergijos dievams. Tai viešas vergijos liudijimas, kurio negali paslėpti nė įmantriausia propaganda. Tuo tarpu čia, iševijoje, jokiai vergijai smilkinti nereikia. Čia, jei ir smilkoma, tai tik laisvei. Dėlto iševijos dainų šventės yra ne tik meno dienos, bet ir laisvės manifestacijos. Jose džiaugiamės iševijos laisve, bet liudime dėl tautos nelaisvės ir šaukiame pasauliui savo dainą, kad greičiau laisvės himnas suskambėtų ir mūsų tėvynėje Lietuvoje. Jeigu šios dainų šventės repertuare numatyta Kanados — laisvės krašto himnas, labai prasmingai įjungti ir laisvosios Lietuvos himną. Tai giesmės, kuriomis prabyla skirtingi tautų likimai. Kanados himnas kviečia budėti jaunos šalies sargyboje, o Lietuvos himnas skatina semti stiprybę iš praeities. Jei Kanada, kaip nepriklausoma šalis, tėra maždaug šimto metų senumo, tai Lietuvos valstybės praeitis apima per septynis šimtus metų. Deja, tos garbingos, senos šalies laisvės balsas yra girdimas tik tai pogrindyje, o čia — didžiausioje viešumoje. Tuo būdu laisvės kraštas lietuvių balsais prabyla ir už pavergtuosius.

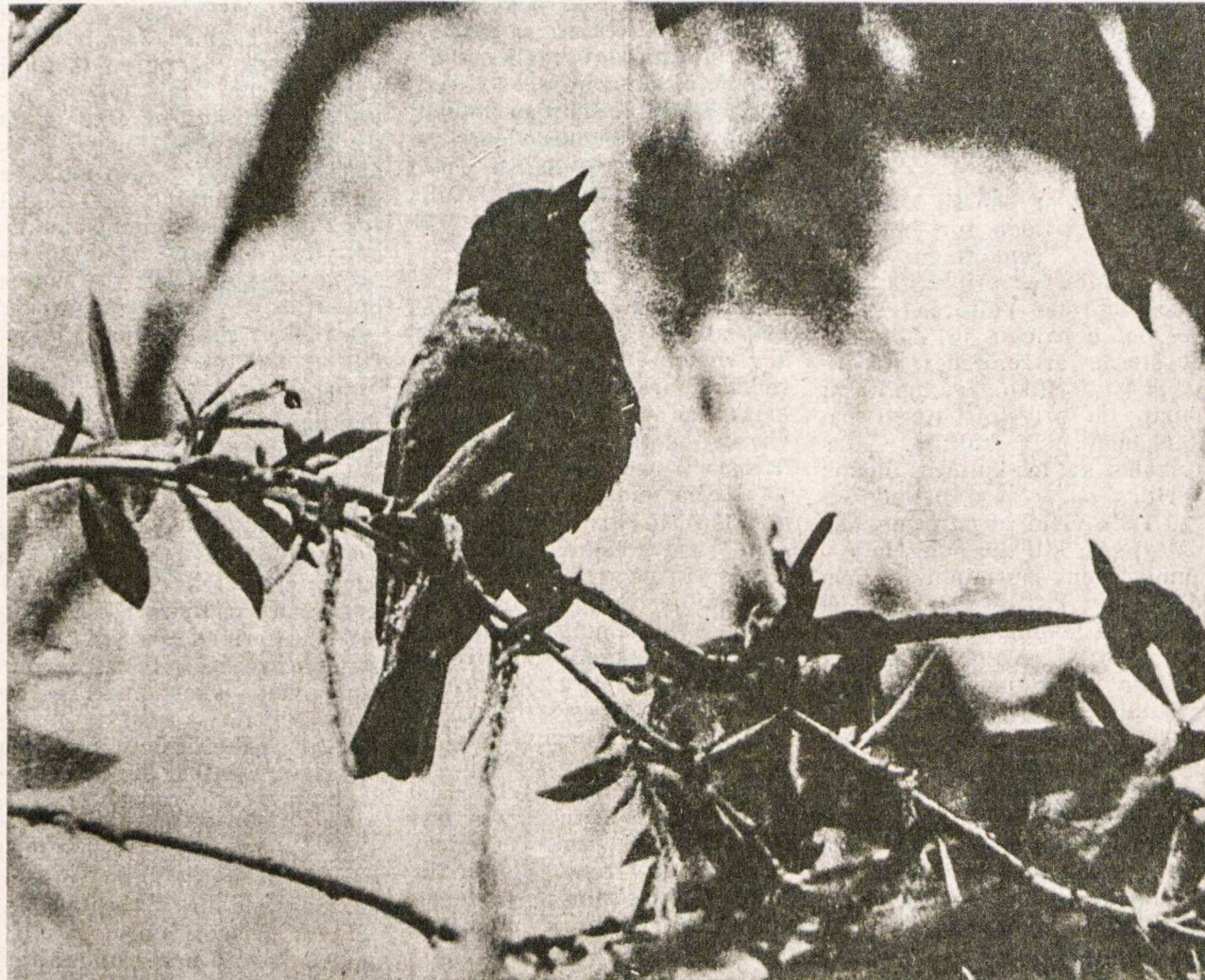
DIDŽIŲŲ renginių progomis paprastai iškyla ir finansiniai klausimai — nevienas kelia abejonę, būtent, ar apsimoka tokios masinės dainų šventės? Sakoma: išlaidos yra didelės, o nauda maža — suvažiuojam, padainuojam ir išsiskirstom pinigais išleidę vėjams... Tai komercinio žmogaus mastas: jeigu jis nemato padaryto pelno ar pastatytų naujų rūmų, daro išvadą, kad tas renginys buvo nuostolingas. Būtų didžiausia klaida taikyti komercinį mastą kultūriniam renginiui. Dėlto ir mūsų dainų šventės negali būti vertinamos komerciniu ar politiniu mastu. Visų pirma jos yra mūsų tautos kultūrinio lygio rodiklis. Jei tauta ar jos dalis pajėgia surengti visuotinio pobūdžio dainų šventes, reiškia jos gyvastingumas yra didelis. Antra, pasirodymas dainų šventei skatina chorų uoliesniam kultūriniam darbui, palaiko jų gyvastingumą, įkvėpia mūsų kompozitoriams kūrybinės dvasios ir prisideda prie tautinės lietuvių kultūros kūrybos. Trečia, dainų šventės, lankomos tūkstančių mūsų tautiečių, yra gaivinanti versmė. Tokioje šventėje dalyvavęs lietuvis pasijunta atsisgaivinęs dvasiškai, susijungęs su visa tauta bendroje šaknyse. Tai ypač svarbu jaunajai kartai. Ketvirta, masinės dainų šventės yra gera proga išeiti ir į plačiuosius vandenis, t.y. pargarsinti Lietuvos ir lietuvių vardą kitataučių visuomenėje. Visa tai sudėjus, matyti, kad dainų šventės yra didesnė vertybė už dolerius. Jos yra didieji tautos žingsniai dabartyje. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujasis biudžetas

Finansų min. J. Chretienas paskelbtame naujajame Kanados biudžete šį kartą nėra pajamų mokesčio sumažinimo, kuris būna taip populiarus prieš federacinio parlamento rinkimus. Šio žingsnio privertė atsisakyti iš anksto numatomas net \$11,5 milijono deficitas, federacinės vyriausybės įsiskolinimą padidinsiantis iki \$90 milijonų sekančių metų kovo 31 d. Ši skola, padalinta kiekvienam dirbančiam kanadiečiui, siekia \$9.000. J. Chretienas pasirinko mažiau išlaidų reikalaujančių provincinių mokesčių sumažinimą 3% krautuvėse parduodamoms prekėms. Du trečdaliai šio sumažinimo padengs Otava, o vieną trečdalį turės padengti pačios provincijos. Išimtis padaryta tik keturioms neturtingoms Atlanto provincijoms, kurioms bus pilnai sumokėti 3% prarastų dolerių. Prekybos mokesčio sumažinimas 3% įvedamas tik pus-

mečiui arba devyniems mėnesiams, jeigu bus laikomasi 2% sumažinimo. Ontario provincija pasirinko 3% pusei metų. J. Chretienas tikisi, kad ši nuolaida paspartins gaminių pirkimą ir parūpins papildomo darbo. Iš tikrųjų paskata tėra labai menka: nuo \$100 sutaupo \$3, nuo \$1.000 — \$30, nuo \$10.000 — \$300. Kanadoje tikriausiai nėra daug tokių asmenų, kurie per pusmetį išieš \$10.000, kad galėtų sutaupyti \$300. Šiuo planu negalės pasinaudoti Alberto provincija, neturinti prekybos mokesčio. Kvebeko premjeras R. Levesque planą aštriai kritikavo kaip federacinės vyriausybės kišimąsi į provincijų reikalus. Kiek vėliau jo finansų min. J. Parizeau paskelbė pilną prekybos mokesčio atšaukimą vienerių metų laikotarpiui drabužiams, tekstilėi, baldams, kurie daugiausia gaminami Kvebeko provincijoje. Jis tikisi iš Otavos

Ir pavergtoje Lietuvoje aušta pavasaris — ji skelbia krašto gyventojams žiemą iškentęs giesmininkas

Gėdinga Britanijos paslaptis

Prieš 30 metų Britanija išdavė Sov. Sąjungai jos pabėgėlius

Specialiu vedamuoju Londono leidžiamas britų dienraštis "The Times" palietė gėdingą Britanijos istorijos puslapį — priverstinį penkių milijonų pabėgėlių grąžinimą Sovietų Sąjungon II D. karo pabaigoje. Šį klausimą plačiau paliečia dvi knygos — lordo N. Bethell 1974 m. išleista "Paskutinė paslaptis" ir neseniai pasirodžiusi grafo N. Tolstojaus knyga "Jaltos aukos". Valstybinė radijo ir televizijos bendrovė BBC "Paskutinę paslaptį" panaudojo 1976 m. sukurta filmui. Šios knygos liudija negarbingą kaikiurių Britanijos politikų bei pareigūnų elgesį ir netgi bandymą nuslėpti nemalonių faktus.

Pagrindinis kaltininkas

Pagrindiniu pabėgėlių išdavimo politikos autoriumi yra laikomas anuometinis užsienio reikalų min. A. Edenas, simpatizavęs Stalinui, nors ir neįsteigdamas jo pilnai suprasti. Minimas taipgi ir H. Macmillanas, vėliau iškilęs iki premjero. Pradžioje pabėgėlių grąžinimu, ar rodo, buvo siekiama atgauti britų belaisvius, patekusius į vokiečių nelaisvę, kurių stovyklas užėmė Raudonoji Armija. Sovietų Sąjungos vyriausybė Britanijos pasiūlymą sutiko skeptiškai, nenorėdama parodyti pasauliui, kad tokių pabėgėlių yra susidariusi net kelių milijonų armija. Negalėdama paneigti šio fakto, ji pakeitė nuomonę, priimdama prievarta grąžinamus pabėgėlius ir juos nukreipdama į kalėjimus bei koncentracijos stovyklas. Nepadėjo nė grąžinamų asmenų bandymai nusizudyti. Britų karininkai sąžiningai vykdė nemalonių įsakymų, pabėgėlius britų karių durtuvų pagalba grūdinti ir traukinius, sunkvežimius ir laivus. Į protestus specialiu memorandumu 1944 m. vasarą reagavo teisinis užsienio reikalų ministerijos patarėjas P. Deanas, pokartyje tapęs Britanijos ambasadoriumi Vašingtone: "Visi asmenys, su kuriais sovietų valdžia nori susitvarkyti, turi būti grąžinti, nors jie gali būti su-

šaudyti ar nužaudyti griechia, negu Britanijoje..."

Pakartoti vadai

Pabėgėlių grąžinimu ypač pasižymėjo 50.000 kazokų sovietams atidavęs V-sis britų korpusas, kuriam vadovavo Ch. Keightley, vėliau pakeltas į lordus. Kartu su kazokais, Vidurio Europoje atsідūrusiais II D. karo pabaigoje, iš Britanijos buvo grąžinti ir du jų vadai — Krasnovas ir Skura, iš Sovietų Sąjungos pasitraukę po pralaimėto pilietinio karo 1919 m. Karalius Jurgis V juos buvo apdovanojęs britiškais ordinais. Jų netgi nebuvo galima laikyti Sovietų Sąjungos piliečiais, nes jie nuo pat komunistų revoliucijos pradžios kovojo už carinę Rusiją. Krasnovas ir Skura pagalbos bandė įieškoti pas savo seną bičiulį maršalą Aleksanderį, tačiau pastarojo užtariamą atmetė vyriausioji Britanijos karinių pajėgų vadovybė. Abu pilietinio karo veteranai buvo perduoti NKVD agentams, nuvežti Maskvon ir uždaryti Liubiankos kalėjime. Po dvejus metus trukusių tardymų bei kankinimų jie buvo pakarti. Toks priverstinis Sovietų Sąjungos piliečių ir netgi nepiliečių grąžinimas buvo tęsiamas iki 1947 m., kai Britanijos valdymą jau buvo perėmė darbiečiai ir kai užsienio reikalų min. A. Edeną pakeitė E. Bevinas.

Sunaikinti dokumentai

Britanijos įstatymai leidžia po 30 metų skelbti valdžios dokumentus, kurie galbūt atneš daugiau šviesos į šį gėdingą nusizudyti. Dienraščio "The Toronto Sun" red. P. Worthingtonas betgi teigia, kad "Priverstinės išvietintų asmenų repatriacijos" įsakymas buvo sunaikintas 1968 m. Viena jo kopija, esanti Vašingtone, Britanijos vyriausybės prašymu, lig šiol tebėra nepaskelbta. Pabėgėlių grąžinimo nemini net ir britų karinių dalinių istorijos. Matyt, jų autoriams buvo duotas nori susitvarkyti, turi būti grąžinti, nors jie gali būti su-

gauti \$226 milijonus, nors mokeskis nesumažinamas kitiems gaminiams, kurie Kvebeką pasiekia iš kitų provincijų. Otava su tuo nesutiko ir davė tik 2%.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

GRIZTI Į SOVIETŲ SAJUNGĄ ATSIKAKĖ UKRAINIEČIAI Arkadijus Sevčenko, augščiausio rango sovietų pareigūnas Jungtinių Tautų sekretariate, kur taipgi dirba 190 kitų Sovietų Sąjungos piliečių. A. Sevčenko, gaunantis metinę \$76.000 algą, yra pasekretoris politikos ir Saugumo Tarybos reikalams. Jo žmona, su dukra grįžusi Maskvon, teigia, kad A. Sevčenko yra patekęs į amerikiečių CIA žvalgybos pinkles. Per savo advokatą E. Grossą A. Sevčenko painformavo JT sekr. K. Waldheimą ir atitinkamus JAV pareigūnus, kad jo atsisakymas grįžti yra grindžiamas politiniais bei asmeniniais įsitikinimų skirtumais. Politinės globos jis dar nėra pasiprašęs, nes lig šiol oficialiai nėra pasitraukęs iš darbo Jungtinėse Tautose ir turi teisę gyventi JAV. Valstybės departamentas užtikrino spaudą, kad amerikiečių pareigūnai nieko nėra bendro turėję su A. Sevčenkos apsisprendimu. Priešingos nuomonės yra Sovietų Sąjungos ambasadorius A. Dobryninas, įteikęs protestą valstybės sekretoriui C. Vance. Įtampa, atrodo, didina faktas, kad A. Sevčenko yra buvęs Sovietų Sąjungos vyriausybės patarėju strateginių ginklų kontrolės sutartyse. Jam yra gerai žinoma tikroji Sovietų Sąjungos pozicija šiuo klausimu. Kremlius, matyt, nuogastauja, kad A. Sevčenko, pasilikdamas JAV, gali atskleisti pagrindines sovietų derybininkų kortas amerikiečiams strateginių ginklų apribojimo pasitarimuose.

Pradeda pasitraukti

Mėnesiui praėjus nuo Izraelio kariuomenės invazijos į pietinį Libaną, pradedamas pasitraukimas iš kaikiurių kaimų prie Litanijos upės. Šiuo metu toje Libano dalyje jau yra apie 2.000 Jungtinių Tautų karių. Kanada pasiuntė 82 karininkus ir karinius ryšinių grupę papildyti. Invazija į pietinio Libano ištūmė beveik ketvirtą milijoną gyventojų, kurie dabar bando grįžti į savo gyvenvietes. Šį procesą žiauriai sulėtina Izraelio kariuomenės vykdomos kratos. Kartais libaniečiai be maisto ir vandens net porą dienų turi praleisti eilėse prie tikrinimo punktų.

Europos teroristai

Italijos policijai vis dar nepavyko surasti kovo 16 d. Romoje pagrobto krikščionių demokratų partijos pirm. A. Moro. Iš jo karto laišškai liudija, kad jis neseniai dar buvo gyvas ir kad teroristai jį norėtų iškeisti į suimtus "Raudonųjų brigadų" narius. Tokius mainus betgi atmeta premjeras G. Andreotti vyriausybė. Torine, kur teisiami "Raudonųjų brigadų" vadai, teroristai nušovė kalėjimo sargą L. Cutungą, bet jam pavyko sužeisti vieną užpuolėją. Policija sužeistąjį C. Piancong suėmė ligoninėje. Jis save laiko politiniu kaliniu ir atsisako suteikti betkokių informacijų apie savo sėbrus. Romoje buvo suimti trys vaikai ir viena mergina, įtariamai A. Moro pagrobimu. Nuo šių metų pradžios Italijoje jau įvyko 17 politinių žmogžudysčių, buvo sužeisti 227 asmenys. Belgijos policija Antverpene miesto šiukš-

Pasienio incidentai

Komunistinės Kambodijos kariai ir vietiniai komunistai užpuolė Tailandijos pasienio Kruato kaimą, apie 250 mylių į šiaurės vakarus nuo Bangkoko, Burirano provincijoje. Šūvais ir granatomis buvo nužudyta 15 kaimo gyventojų, sužeista 10. Tokie įsiveržimai dažniausiai baigiasi dalies gyventojų išsivarmu Kambodijon. Ten juos stengiamasi perauklėti specialiose stovyklose ir vėliau panaudoti sukilimams Tailandijoje. Reportažą iš Kambodijos Belgrado dienraštys "Politika" paskelbė korespondentas D. Rancicas, ten apsilankęs su grupe jugoslavų žurnalistų. Jo teigimu, Kambodijos komunistai šiandien pripažįsta tik dvi gyventojų klases — žemdirbius ir darbininkus. Techninis pramonės įmonių personalas buvo išvarytas į naujuosius kaimus džunglėse. Darbai įmonėse ruošiami vaikai nuo 12 metų amžiaus ir paaugliai.

Neišleidžia užsienin

Maskvos pasų skyriuje acto gėrimu bandė nusižudyti Antanina Agapova, 68 metų amžiaus senutė, negaunanti leidimo išvykti Svedijon pas savo sūnų Valentą, kuris 1974 m. pabėgo iš sovietų žvejybos laivo ir pasiprašė politinės globos. Svedijon taipgi neišleidžiama ir jo žmona Liudmila su trylikamete dukrele Lilija. A. Agapovos vyras ir kitas sūnus yra žuvę II D. kare. Valentinas Svedijoje — vienintelė šios šeimos atžala. Susideginti Maskvos Raudonojoje aukštėje žada už amerikiečio prof. W. McClellano 1974 m. gegužės 4 d. ištekęsį vertėją Iriną, taip pat negaunanti leidimo kelionei į JAV. Jos vyras, profesoriaujančio Virginijos universitete, kompartijos biurokratai neišleidžia pas žmoną Sovietų Sąjungon.

Šiame numeryje:

Suvirpės tautos širdis

Penktoji S. Amerikos lietuvių dainų šventė Toronte

Gėdinga Britanijos paslaptis

Slapti dokumentai apie pabėgėlių išdavimą sovietams

Lietuviai, žydai, rusai

Prof. A. Musteikis apie tautų probleminius santykius

Bendruomenės seimo išvakarėse

Pasisakymas apie opiuosius klausimus būsimame seime

Lietuvos valstybingumo problemos I

Dr. A. Stomas apie Lietuvos valstybės tęstinumą

Liepsnojančys kryžiai Artimuosiuose Rytuose

Pranešimas apie Libano katalikų vaidmenį ir kovas

Lietuvos Vyris lenkų karių uniformoje

Idomybės pas žymų lenkų veikėją Veneculoje

Dingsim anglių-prancūzų konflikte?

Speciali konferencija Kanados vienybės klausimu

Muziką šimtui oplankius

Pastabos apie veikėją tėvą ir muziką sūnų

Lietuvio teologas apie Eucharistiją

Kun. dr. Pr. Manelio veikalą aptaria kun. dr. J. Gutauskas

V. Kst.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** VATIKANAS PERSPEJO JAV VYSKUPUS** apie pasitaikančius pikt-naudžiavimus JAV K. Bendrijos teismuose, sprendžiant santuokines bylas. Apaštališkosios Signatūros (vyriausiojo K. Bendrijos teismo) prefektas kard. Pericle Felici tą perspėjimą padarė savo susitikime su naujuoju JAV vyskupu konferencijos pirmininku arkiv. John Quinn ir generaliniu sekretoriumi vysk. Thomas Kelly Romoje. Sugrįžęs Vašingtonan, vysk. Kelly pareiškė, kad dabar JAV vyskupai svarsto, kaip geriausiai tą reikalą sutvarkyti savuose santuokiniuose tribunoluose.

*** FILIPINŲ VYSKUPŲ KONFERENCIJA** sukritikavo JAV vyskupų konferencijos teisingumą ir tautos skryliaus pasekretorių kun. J. Bryan Hehir pranešimą apie žmogaus teisių padėtį Filipinuose. Pasirodo, kun. Hehir tą pranešimą parasė pavojus 7 dienas tame krašte 1977 m. ir paklausinėjęs savo nužiūra pasirinktą vieną kitą asmenį. Tuometinis JAV vyskupų konferencijos pirm. arkiv. Joseph Bernardin tą pranešimą nusitūto pasiskaityti Filipinų vyskupų konferencijos pirmininkui kardinolui Julio R. Rosales. Kard. Rosales dabar atsiuntė atsakymą, esą kun. Hehiro nuomonė yra klaidinga ir vienpusiška. Kun. Hehir savo pranešime tvirtino, kad Filipinuose žmogaus teisės yra sistemingai pažeidžiamos. Kun. Hehir nepersienai jai padaręs ir kita klaida: kai JAV valdžia kreipėsi patarimo į JAV vyskupų konferencijos tautos ir teisingumo skyrų, klausdama, ar būtų teisinga šiuo metu gražinti šv. Stepono kariną komunistinei Vengrijai, jis davė atsakymą, kad ta karina yra Vengrijos nuosavybė ir todėl turinti būti dar gražinta.

*** MEKSIKOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS** patariamoji taryba paskelbė viešą perspėjimą vienam savo kolegų — vysk. Sergio Mendez Arceo, kuris skelbia ir moko, kad reikia visiems įsisavinti marksistinę galvoseną norint įgyvendinti Dievo karalystę žemėje mūsų laikais. Perspėjimą pasirašė Meksikos vyskupų konferencijos pirm. kard. Jose Salazar ir kiti penki tarybos nariai-vyskupai. Jie pabrėžė, kad marksizmas yra nesuderinamas su krikščioniškąjį tikiėjimu, nes atmeta dvasinę žmogaus plėtimą. Be to, krikščioniškos negalima suprakti nė su viena kuria valdymosi sistema. Šis viešas pareiškimas buvo atkirtis į vysk. Mendez pasirašytą viešą pareiškimą į lankymosi metu Kuboje. Ten jis kartu su kairiųjų pažirų nikaragviečių poetu kun. Ernesto Cardenal ir ispanų komunistu Alfonso Comin pasirašė bendrą pareiškimą, pabrėžiantį, jog krikščionys turi bendradarbiauti revoliucinių santvarkų įgyvendinime.

*** Vatikano ir komunistinės Vengrijos pokalbiai** palaipsniui veda prie oficialių diplomatinio santykių. Tai pareiškė Vengrijos ambasadorius Italijai Rexas Palotas. Jis priminė, kad 1963 m. pradėti pokalbiai dabar jau yra įgaivę sistemingą pobūdį ir vyksta dukart į metus. Jie jau yra išsprendę daug problemų abiem pusėm prilatiną prasmę. Pirmą kartą per 30 metų Vatikanas dabar galėjo visas vyskupijas aprūpinti pilnateisiais vyskupais, ir pernai paskutinis kunigas buvo paleistas iš kalėjimo Vengrijoje. Visdėlio memorandumas, kurį praėjusią vasarą pasirašė 35 Veng-

rijos kunigai, tvirtina, jog K. Bendrijos persekiojimas Vengrijoje tęsiasi ir toliau. Religinis jaunimo švietimas yra galimas tik labai suvaržytomis sąlygomis, komunistų atstovų priežiūroje. Valdžios tarnautojai trukdo piliečiams laisvai mels-tis šventovėse ir aplamai tikinčiųjų padėtis ne gerėja, o blogėja.

*** KARD. GIACOMO VIOLARDO** mirė Vatikane. Jis buvo 79 m. amžiaus. Kunigų įšventintas 1923 m.; nuo 1928 m. profesorius seminarijose, dėstydamas K. Bendrijos teisę ir moralinę teologiją; 1935 m. paskirtas profesorium Sv. Apolinaro universitete Romoje; 1962 m. tapo kardinolu autentišką K. Bendrijos teisių aiškinimo komisijos sekretorių; 1966 m. Paulius VI jį konsek-ravė arkivyskupu ir paskyrė sakramentų kongregacijos sekretorium; 1969 m. pakeltas kardinolu ir iki mirties buvo Apaštališkosios Signatūros, Popiežiškosios Bendrijų Teisės Pertvarkymo Komisijos ir II Vatikano santarybos nutarimų aiškinimo komisijos narys; palaidotas gimtojo Govode miestelio šventovėje.

*** MOLDAVIJOS KATALIKAI**, kurių dauguma yra lenkai ir vokiečiai, pasitūto laiška popiežiui Pauliui VI, išreiškdami jam ištikimybę ir nurodymai vykstantį religijos persekiojimą. Tame krašte yra apie 15,000 katalikų, bet visos šventovės yra uždarytos, išskyrus mažutę kapų koplytėlę Kišenevo mieste. Yra tik vienas oficialiai valdžioje registruotas kunigas — Vladislav Zavalnyuk. Jis stengiasi aplankyti visus tikinčiuosius. Kai buvo pastebėtas religinis atgimimas jaunime, tam kunigui buvo atimtos automobilio registracijos plokštės ir vairavimo leidimas. Be to, jam beveik neįmanoma gauti leidimą teikti Ligonų sakramentą sunkiai sergantiems, nors jie kunigo ir šaukiasi. Ligonų sakramentui teikti jis turi gauti 5 leidimus: 1. gydytojo, 2. vietinės vadovybės (t.y. ligoninės), 3. rajono komiteto, 4. miesto komiteto, 5. religinių kultų ministerijos atstovo. Pas kiekvieną iš šių penkių kreipiantis, prašoma, kad būtų parodyti kiti keturi leidimai.

Raskovo miestelyje tikintieji pasistatė šventovę, nes Valentinus Oleinik gyvenamąjį patalpą, kurioje iki tol buvo laikomos pamaldos, jau buvo tapusi permaža tikintiesiems. 1977 m. lapkričio mėn. vietinė valdžia atsiuntė miliciją, kuri tą šventovę sulgino su žeme, o šventčiausiai išbarstė laukauose. Valentina Oleinik ir kitos septynios moterys gynė šventovės išniekinimą. Jos buvo išrengetos ir psumuogės nuvarytos 70 km į Ukrainą. Katalikai yra bandę oficialiai įsiregistruoti kaip tikinčiųjų grupę, tačiau valdžia visada atmeta jų registravimosi prašymus. Tikintieji todėl prašo Paulių VI kreiptis jų vardu į atitinkamus organus, kad ši neteisėybė būtų atitaisyta.

*** SEKMININKŲ IS SOV. SAJUNGOS EMIGRAVIMO SAJODIS** kreipėsi į komunistinės Kinijos vyriausybę ir V. Europos komunistų partijų vadus, o taipgi ir į JT gen. sekret. Kurt Waldheima, kad būtų sudarytos sąlygos jiems emigruoti. Dabar beveik nė vienas, padavęs prašymą, negauna teigiamo atsakymo. O kai užsimenama apie žmogaus Teisių Deklaraciją, kurioje pabrėžiama teisė žmogui laisvai judėti, gaunamas valdžios atsakymas, jog tai užsienio provokacija. KUN. J. STS.

ANTANAS MUSTEIKIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Išėjivios spauda dažnai lietė rusų-lietuvių santykių temą, nors nevisada tiesiogiai. Paskelbta daug studijinio ar publicistinio pobūdžio straipsnių apie tai, kuri grėsmė lietuviams pavojingesnė — komunistinis ar rusinimas. Atrodo, kad Venclova neturėjo progos jų pasekti, tad atleis man skaitytojas, jei šiose pastabose nuaidės girdėta gaida. Tikslinant Venclovos mintis, tai neišvengiama.

Visi sutinka, kad gyvenant tautinių valstybių laikotarpy, tautybė priklauso vienai didžiųjų vertybių. Tautybių turį sudaro tautinė kultūra (plačiaja prasme). Antropologijoj įprasta ją apibrėžti "gyvenimo būdu"; savita jausena, galvosena, elgsena.

Tokį pat ar panašų kultūros supratimą, atrodo, turi ir Venclova savo "semiotinėm sistemoj". Mokslas pripažįsta, kad visos tautinės kultūros vertingos, bet nepajėgia jų skirstyti į augštesnes ar žemesnes. Jei kiltis ar tauta išliko gyva lik mūsų laikų, tai privalejo turėti pakankamai gerą kultūrą. Kitas reikalas, kai tas kultūras imame vertinti pagal savo pasaulėžiūrą. Tada vieni augštiname medžiaginius, kiti dvasinius laimėjimus, vieni jausminius ar mediatinius, kiti — veiklos polėkius. Tai įgalina kiekvieną tautybę suvokti savo pranašumą, ir moksle tai vadinama etnocentriškumu. Be jo neįmanoma vienybė ar narių lojalumas bendruomenėje, kiltųje ar tautoje.

Mūsų temai nėra svarbu, ar ir kiek rusai yra europiečiai, kiek jie turi savo kultūroje mongoliškų ar totoriškų bruožų. (Dail. Vlado Žilauis ir Venclovos vartojamas žodis asimiliacija nereikia maišyti su amalgamacija: pirmasis reiškia kultūros bruožų supanašėjimą, ant-rasis — biologinį supanašėjimą). Tik atsispyrimas rusų kultūros bruožams išlaikys savitą lietuvių kultūrą, ir mums nereikia baidytis etnocentriškumo.

Analizuodamas rusų ir lietuvių kultūros pavidalus (culture patterns), Venclova neišlieka toje pačioje plotmėje. Jis rašo: "Su rusais lietuvių sąmonėje siejasi deportacijų prisiminimai, ekonominės bėdos, kasdieninis kultūros ir religijos prievartavimas, tautinį ir žmogiškąjį orumą žeminanti prievolė įvairiais būdais garbinti vyresnįjį (tiksliau, didesnįjį) broį..." Bet juk tai ne atsitiktiniai rusų bruožai, o atstovaujį daugumai ir patirti daugumos lietuvių. Tą patirti galima nutęsti ir carinius laikus, nors ten būta mažiau beataidariškumo. Tuo tarpu rusų sąmonėje Venclova remia propagandinius duomenimis: "Eiliniam rusui savo ruožtu neviesai įdlegta, kad lietuviai — tai fašistai, kurie šaudė į jo tautiečius (kas buvo, tas buvo) ir pro-gai pasitaikius mielai šaus į jį patį; be to, jie kažkaip įsigudrina geriau už jį verstis, iš esmės išnaudojami Rusiją, lygiai kaip čekai. lenkai ir kubiečiai". Ne-kalbėdami apie ištisus, privalo-mės patikslinti, kad lietuviai — nefašistai, kad ne lietuviai iš esmės išnaudoja Rusiją, o rusai Lietuvą (apie tai — vėliau).

Zinoma, nusikaltėliai negimsta, o pasidaro. Ir pačių tautų nėra "išsigimėliškių" iš prigimties, kaip teisingai pastebi Venclova. Jis taip pat pastebi, kad "Rusija turėjo stiprių imperialistinių tendencijų, bet jos nėra amžinos ir nekintančios..." I tai tenka atsakyti, kad šiuo laiku mums visai nerūpi, ar kada rusai pasikeis, t.y. pavirs jei ne į avinėlius, tai bent į toleruojančius žmones. Yra daugybė studijų, dokumentuojančių carinės ir komunistinės Rusijos kaip kultūrinių dyvinių tapatumą (plg. kad ir mano straipsnį "Komunistinio imperializmo šaknys", Aidai, 1952 m. vasario mėn., 49-57 p.). Po antrojo pasaulinio karo JAV pasiuntinys Maskvoje savo pranešimuose Vašingtonui galėjo pažodžiui cituoti vieno diplomato kelionės išpūdžius po XIX š. pirmosios dalies Rusiją, ir jo vyresnybė nebūtų įtarusi, kad juose aprašoma aplinka nėra iš XX š. vidurio. Tarp kitko, tas pat Ča-dajavas, minimas Venclovos, spaudoje puolė tik du iš trijų rusiškos sistemos kertinių akmenų — oficialųjį nacionalizmą ir pravoslaviją (neliesdamas autokratijos). To užteko: ne tik valdžia, bet ir viešojo opozicinė

ANTANAS MUSTEIKIS

nuomonė pasmerkė autorių kaip pamišėlį ir nusikaltėlį. Šiuo atveju galima teigti, jog komunistiniai rusai neatrodo naujos Amerikos, o tą pačią idėją susistemino į paragrafus. Pagal tai sveiki žmonės, nesutinką su valdžios melais, talpinami į psichiatriškas institucijas. Beje, aš neabejoju, kad Venclova tai žino geriau nei aš. Visdėlio atrodo, kad jis tiki, jog tik komunistas yra žalingas, bet ne rusiškoji kultūra. "Normaliose" sąlygose galima būtų sutikti su Venclova, jog "brandi, pasiryžusi išlikti ir augti tauta turi būti kritiška ne vien užkariautojo ar kaimyno, bet ir savo atžvilgiu. Ir geriau tą kriticismą perdėti, negu jį sumažinti". Tik ne dartinėje situacijoje — svetimųjų jūroje. Ir šiaip jau lietuvių kultūra yra Pelenės vietoj; savikritika ir jai pagelbsti būti brandžia, bet geriau tą kritiką sumažinti, kad jos etnocentriškumas mažiau nukentėtų.

Tauta tiksliau apibrėžtina kaip atvira sistema, ne organizmas vienetas, bet tai neesminis reikalas. Yra tačiau esminis reikalas, kai Venclova teigia: "Bet visiškai netikslu kalbėti apie 'rusišką išnaudojimą'. Išnaudojama valdžia, sudaryta anaipol ne vien iš rusų, ir išnaudoja visus". Jam "rusų ir lietuvių likimas iš esmės yra bendras. Priverstinis 'vyresniojo brolio' garbinimas tebėra veidmaininga kompensacija, kurią sistema randa reikalo mokėti rusams už jų tautinės ir istorinės būties sudarkymą". Originalu, tik negilu, netgi — prieštaraujama sau pačiam.

Paskutiniai autentiški žodžiai iš okupuotos Lietuvos yra trys — T. Zenklo, prof. T. Venclovos ir dr. A. Stomo. Visi jie liudija komunistinės sistemos bankrotą. Pastarąjį cituojant, "Vlado Grybo 1954 (m.) sau į kaktą paleistas šūvis buvo tarsi simbolinis paskutinio idėjinio Lietuvos komunisto susidorojimas su pačiu savim. Po jo Lietuvoje nebėliko nė vieno lietuvių ar net nelietuvio, susijusio su tradicine Lietuvos visuomene, kurs idėjiniais sumetimais remtų Lietuvoje sovietinę santvarką ar tikėtų sovietinės valdžios bei komunizmo idealais".

Amerikoj po "paskutinio mohikano" mirties buvo užtikta dar šiek tiek tos pat kilties indėnų gyvų. Labai galimas daiktas, kad ir Lietuvoje dar bus išlikę ir ligi šiandienos reti, mohikaniški komunistai, ypač tokių eilinių partiečių tarpe, kurių intelektui toli gražu ligi mūsų minėtos trijulės. Tačiau ap-lamai vad. sovietinio žmogaus Lietuvoje nėra. Jo vietojė atrasi-me oportunistus, cinikus, gal robotus ir pan. Kita — didžioji lietuvių tautos dalis niekad nebuvo persiėmusi komunistine ideologija. O kas gi pripildys suaugusiame žmogui tuštumą, sovietiniam modeliui sutrupėjęs? Atsakymas yra vienas: jam teks atkristi į pirmąjį pavida-lą, nors jis ir būtų gerokai suaižytas. Jis tad bus daugiau ar mažiau tautiškas. Tad natūralu, jog, pradrėskęs sovietinio žmogaus odą, surasi lietuvi, latvi, estą, rusą, ukrainietį ir t.t. Nors jis ir būtų gerokai pakitęs, atbūkęs ir pan.

Yra klaida tvirtinti, jog rusų ir lietuvių likimas iš esmės yra bendras. "Sistemiškai" neveikiant arba nuo jos nusigręžus, "buvusiam" rusui yra patogiu ir legalu pasinėrti į rusų kalbą bei kitus kultūros pavidalus, o lietuviui lituanistika yra labiau susieta su lokaliniu šovinizmu, gal net su fašizmu... Gi jeigu rusai, kaip tikina Venclova, gauna kompensaciją, o lietuviai yra išskirti, ar tai neprieštarauja abiejų tautų "bendram likimui"? ("Sistemos" tikslai juk yra subankrotavę).

Pagaliau, kas gi yra ta "sistema", kuri "priverčia garbinti vyresnįjį broį"? Nelogiška spėti, kad žydas, lietuvis ar latvis būtų pasiūlę paaokoti savas, tautines formas "socialistiniam turiniui" įgyvendinti. Daug lo-giškiaria tvirtinti, kad ta "sistema" buvo rusiškų pavidalų galioje. Jeigu iš tikrųjų "valdžia sudaryta ne vien iš rusų", tai ji ir būtų tikėjusi Lenino bei Stalino pažadais, jog ilgainiui "socialistinis turinys" įgysis savitą sovietinę formą su sovietine kalba, kuri nebūsianti rusiška.

Lietuviai, žydai, rusai

ANTANAS MUSTEIKIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

nuomonė pasmerkė autorių kaip pamišėlį ir nusikaltėlį. Šiuo atveju galima teigti, jog komunistiniai rusai neatrodo naujos Amerikos, o tą pačią idėją susistemino į paragrafus. Pagal tai sveiki žmonės, nesutinką su valdžios melais, talpinami į psichiatriškas institucijas. Beje, aš neabejoju, kad Venclova tai žino geriau nei aš. Visdėlio atrodo, kad jis tiki, jog tik komunistas yra žalingas, bet ne rusiškoji kultūra. "Normaliose" sąlygose galima būtų sutikti su Venclova, jog "brandi, pasiryžusi išlikti ir augti tauta turi būti kritiška ne vien užkariautojo ar kaimyno, bet ir savo atžvilgiu. Ir geriau tą kriticismą perdėti, negu jį sumažinti". Tik ne dartinėje situacijoje — svetimųjų jūroje. Ir šiaip jau lietuvių kultūra yra Pelenės vietoj; savikritika ir jai pagelbsti būti brandžia, bet geriau tą kritiką sumažinti, kad jos etnocentriškumas mažiau nukentėtų.

Tauta tiksliau apibrėžtina kaip atvira sistema, ne organizmas vienetas, bet tai neesminis reikalas. Yra tačiau esminis reikalas, kai Venclova teigia: "Bet visiškai netikslu kalbėti apie 'rusišką išnaudojimą'. Išnaudojama valdžia, sudaryta anaipol ne vien iš rusų, ir išnaudoja visus". Jam "rusų ir lietuvių likimas iš esmės yra bendras. Priverstinis 'vyresniojo brolio' garbinimas tebėra veidmaininga kompensacija, kurią sistema randa reikalo mokėti rusams už jų tautinės ir istorinės būties sudarkymą". Originalu, tik negilu, netgi — prieštaraujama sau pačiam.

Paskutiniai autentiški žodžiai iš okupuotos Lietuvos yra trys — T. Zenklo, prof. T. Venclovos ir dr. A. Stomo. Visi jie liudija komunistinės sistemos bankrotą. Pastarąjį cituojant, "Vlado Grybo 1954 (m.) sau į kaktą paleistas šūvis buvo tarsi simbolinis paskutinio idėjinio Lietuvos komunisto susidorojimas su pačiu savim. Po jo Lietuvoje nebėliko nė vieno lietuvių ar net nelietuvio, susijusio su tradicine Lietuvos visuomene, kurs idėjiniais sumetimais remtų Lietuvoje sovietinę santvarką ar tikėtų sovietinės valdžios bei komunizmo idealais".

Amerikoj po "paskutinio mohikano" mirties buvo užtikta dar šiek tiek tos pat kilties indėnų gyvų. Labai galimas daiktas, kad ir Lietuvoje dar bus išlikę ir ligi šiandienos reti, mohikaniški komunistai, ypač tokių eilinių partiečių tarpe, kurių intelektui toli gražu ligi mūsų minėtos trijulės. Tačiau ap-lamai vad. sovietinio žmogaus Lietuvoje nėra. Jo vietojė atrasi-me oportunistus, cinikus, gal robotus ir pan. Kita — didžioji lietuvių tautos dalis niekad nebuvo persiėmusi komunistine ideologija. O kas gi pripildys suaugusiame žmogui tuštumą, sovietiniam modeliui sutrupėjęs? Atsakymas yra vienas: jam teks atkristi į pirmąjį pavida-lą, nors jis ir būtų gerokai suaižytas. Jis tad bus daugiau ar mažiau tautiškas. Tad natūralu, jog, pradrėskęs sovietinio žmogaus odą, surasi lietuvi, latvi, estą, rusą, ukrainietį ir t.t. Nors jis ir būtų gerokai pakitęs, atbūkęs ir pan.

Yra klaida tvirtinti, jog rusų ir lietuvių likimas iš esmės yra bendras. "Sistemiškai" neveikiant arba nuo jos nusigręžus, "buvusiam" rusui yra patogiu ir legalu pasinėrti į rusų kalbą bei kitus kultūros pavidalus, o lietuviui lituanistika yra labiau susieta su lokaliniu šovinizmu, gal net su fašizmu... Gi jeigu rusai, kaip tikina Venclova, gauna kompensaciją, o lietuviai yra išskirti, ar tai neprieštarauja abiejų tautų "bendram likimui"? ("Sistemos" tikslai juk yra subankrotavę).

Pagaliau, kas gi yra ta "sistema", kuri "priverčia garbinti vyresnįjį broį"? Nelogiška spėti, kad žydas, lietuvis ar latvis būtų pasiūlę paaokoti savas, tautines formas "socialistiniam turiniui" įgyvendinti. Daug lo-giškiaria tvirtinti, kad ta "sistema" buvo rusiškų pavidalų galioje. Jeigu iš tikrųjų "valdžia sudaryta ne vien iš rusų", tai ji ir būtų tikėjusi Lenino bei Stalino pažadais, jog ilgainiui "socialistinis turinys" įgysis savitą sovietinę formą su sovietine kalba, kuri nebūsianti rusiška.

Betgi galios viršūnė dar 1950 m. "iš katedros" paskelbė, kad rusų kalba, susidūrusi su kitomis, pasirodė pranašesnė, pergalinga, nugalėjusi kitas... Taip ir išgaravo nauja proletarinė bei sovietinė kalba. O Venclovos tikrinimas, kad dabar "iš esmės persama ne rusų kalba, o tam tikras tarybinis 'newspeak', turįs labai nedaug bendro su rusų tautine tradicija", turi pusę tiesos, pusę klaidos. Tiesa, ji nese-ka augšta literatūros tridicija, bet tai rusų kalbos nepaverčia nerusų kalba. Kalba gi, kaip ži-nome, yra vienas pagrindinių tautinės kultūros elementų. Si "kompensacija" rusui sugrąžina jo paties "šaknis". Jam ir rusiškas posakis "iš purvo iškilo į kunigaikščius", taip taikliai pavartotas Stomo, implikuoja ne tik šmaikščią mintį, bet ir pasi-didžiavimą šaunia savo tautinės kultūros išmintimi. Stai kodėl rusai gali jaustis ambivalentiškai. Kad ir nemėgdamai komu-nizmo, jie gali pūstis esą naujos imperijos "kultūrtraegeriai": juk niekad rusų valdoma impe-rija nebuvo tokia didelė!

Pats Venclova pateikia apšiai medžiagos, kaip rusai domi-nuoja komunistinėje imperijoje, kokias privilegijas jie turi, tačiau prieina prie visai priešingos išvados, būtent: "Bet šios privilegijos didžiąja dalimi yra iliuzoriškos". Ne! Tikėjimas komu-nizmu yra iliuzoriškas, o ru-siškosios privilegijos yra labiau-siai tikroviškas dalykas. Jei kas staiga vieną iš tos imperijos ker-tinių akmenų — rusiškąjį mark-sizmą — pakeistų kitu, pvz. pan-slavizmu, rusiškai imperijai dir-va būtų gerai paruošta. Žinoma, rusų disidentai būtų už laisvę, taip sakant, mūsų pusėje, bet vargiai jie mūsų likimą nulemtų. (Savaime aišku, kad disiden-tai yra geriausi mūsų sąjungininkai kovoje prieš komunizmą ir rusiškąjį šovinizmą).

Dar pora žodžių apie Venclo-vos teiginį, jog visiškai netikslu kalbėti apie rusišką išnaudojimą. Čia vėl, atrodo, maišoma teo-rija su praktika, bent didžiąja dalimi. Teoriškai tautybių proble-mos neturėtų iš viso būti, o praktiškai — laimi tas, kas turi daugiau galios prie lovio. Man dar neteko užtikti lietuviškų pavardžių Kremliaus politbiure ar centriniame komitete. Venclo-vos minimos lietuviškojo elito "smulkios niekšybės" ir tebelie-ka smulkmenomis; jų pridaro ir "vyresnysis brolis" be Maskvos žinios. (Net ir "žiniai atėjus", netaip greit jau varnas varnui kerta į akį). Kai reikalas svarus, Maskva — rusai taria žodį, ir causa finita. Yra juk tūkstančiai liudijimų apie tai, kaip ta galia "ne vien iš rusų" skaidosi Lie-tuvoje. Interesantai, turį reika-lų su viršinininku ar jo pavaduo-toju, kai tiedu yra dviejų tauty-bių, normaliai pasirenka logiš-kiausią kelią: eina pas "vyresnį-jį broį". Žinoma, išnaudoja ir savieji, bet rusai yra... "lyges-ni". O rusų inteligentų tvirtini-mas, esą jų kultūra smarkiau nukentėjo, negu pvz. lietuvių (parodant vien sulikviduotų ru-siškų cerkvių ar paminklų skai-čių), yra siaurokals duomenimis paremtas. Augūčiai minėti duo-menys bei argumentai yra dar svaresni. Ir faktas, kad kolonij-niai kraštai, kaip Lietuva, ir šiandien geriau vėrčiasi už ru-siškąjį, jokių būdu neįrodo, kad Maskva jos neapileišia. Ekono-mistai galėtų greičiau priešin-gai įrodyti: juo kolonija turtin-gesnė, juo metropolija ją labiau išnaudoja.

Ir aš norėčiau drauge su Bu-kovskiu deklaruoti: "Aš — na-cionalistas. Ukrainiečių, armė-nų, žydų, lietuvių, čekų, lenkų, Naujosios Zelandijos, Peru". Tai yra žmogiškiausias ilgesnių nuotolių siekis... O dabar visų pirma mano pareiga yra mylėti artimą, kurį patį ir kurio aplin-ką aš geriau pažįstu. Tai mano broliai ir seserys pavergtuje Lie-tuvoje, velką dvejoją jungą — komunistinį ir rusiškąjį. Nusik-ratę tuo jungu, galėsime sava-rankiškiau pasekti Bukovskio idealu.

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

A+A

MYLIMAI MAMYTEI

PACEVIČIENEI

Lietuvoje mirus, liūdesio valandoje jos dukrą
MARYTĘ RAŠKAUSKIENĘ giliai užjaučiame —

M. Žalauškas

I. A. Pūkai

V. V. Staškūnai

A. M. Radžiūnai

Pranešame,

kad šių metų balandžio 9 dieną mirė

a. a. ADOLFAS KARLIS,

gimęs Lietuvoje 1901 m. birželio 22 d. Palaidotas
Toronte Yorko kapinėse 1978 m. balandžio 12 d.

Nulūdę sūnus Adolfas,
dukros Velta, Aija
ir jų šeimos

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškos darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Simons TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVICIUS
2385 Dundas St. W., Toronto
Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo"
aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

FLYNN'S gėlių krautuvė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus
į dieną ir visas ligonines ir laidojimų namus.
Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-tvarko gėles vestuvėms.
Adresas:
139 Roncevalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

Praktiškiausios dovanos giminėms Lietuvoje

SIUNTINYS 1 — 1978

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų, labai populiari medžiaga dviem suklelėm; gėlėta arba lygių spalvų "cremple" medžiaga suklelei; dvigubo storio nailoninė ska-relė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 angliškių geriausių cigarečių; dėžė šokoladinų saldinių; 1 svaras kavos pupelių; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su jaudimu "All wool. Made in England", gali būti šviesios arba tamsios spalvos.

Šio siuntinio kainą su maitu ir persiuntimo išlaidomis \$195.00
Taip pat dar galima pridėti į šį siuntinį 9 sv. svorio prekių, pa-vyrdžiui, galima pridėti 4 m. medžiagos, 2,75 m. dirbtinio minko kailio arba kitokių dovanų.

ZEMIAU SILOME KELETĄ PRAKTISKESNIŲ IR NAUDINGESNIŲ DALYKŲ:	
Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui	\$84.00
Jeans "Wrangler", vyr. arba mot. (galima siųsti 4)	42.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	3.00
Vilnonė medžiaga suklelei	24.00
Vilnonė skarelė	11.00
Geresni marškiniai	16.00
Lietargis (sudedamas)	12.00
Vyriški arba moteriški labai geri pusbačiai	34.00
"Crimple" medžiaga eilutei	32.00
Angliška medžiaga eilutei ("All wool. Made in England")	50.00
Geresnė	75.00

Siunčiame įvairius kalkuliatorius ir stetoskopus.
Sudarant savo nužiūra siuntinį, reikia pridėti \$28.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garan-tuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis ar pinigais.

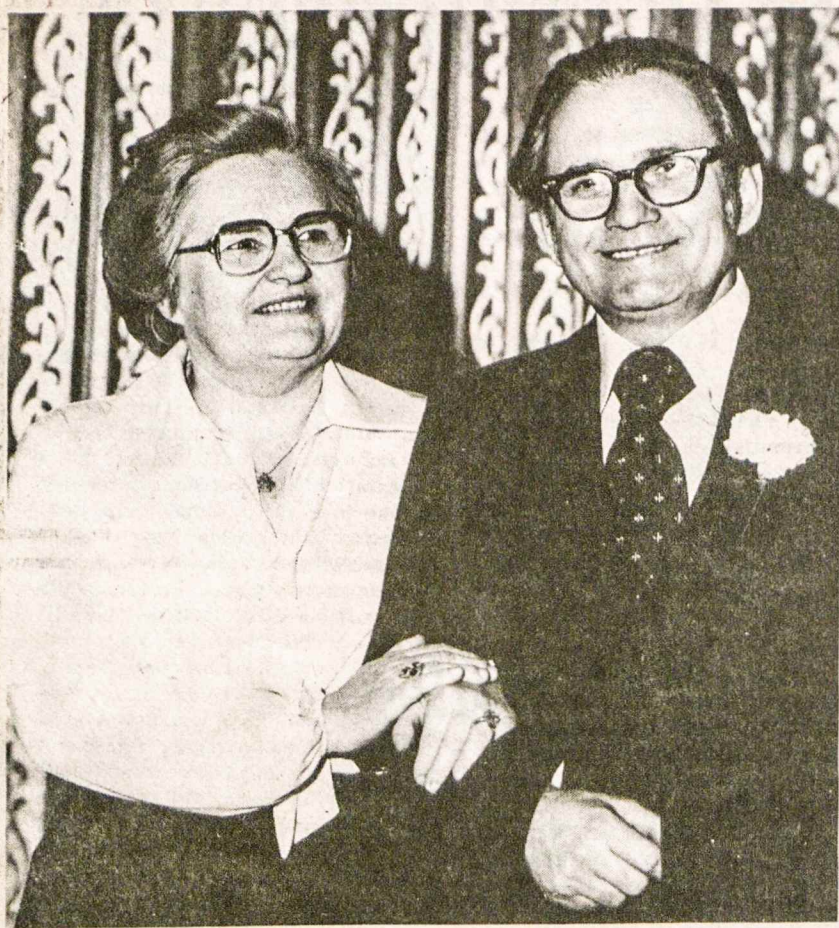
BATIC STORES LTD. (Z. Juras)
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 2592

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMU APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalavimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos ma

SALOMEJA ir **JONAS ANDRULIAI** jiems surengtose pagerbtuvėse Lietuvos Kankinių par. salėje 1978. IV 1. J. Andrulis dirbo Toronto Maironio mokykloje 15 metų vedėju ir 4 — mokytoju. Jis ir toliau aktyviai reikiąsi visuomeninėje veikloje, o Salomėja eina "Tėviškės Žiburių" administratorės pareigas

Nuotr. O. Burzdžiaus

DISKUSINĖS MINTYS

BENDRUOMENĖS SEIMO IŠVAKARĖSE

J. PAUZUOLIS

Esame išvakarėse Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo. Vadinu išvakarėmis, nes seimas įvyksta tik kartą per penkerius metus, tad pora mėnesių prieš seimą panašu į išvakarės. PLB atstovų suvažiavimas jau labai reikalingas. Per pastaruosius 5 metus Bendruomenė, ypač JAV-se, lyg ir pasimetė, nesuranda vieno bendro kelio lietuviškai veiklai bei tėvynės laisvinimui. Prasidėjo savitarpinis rūgimas, pasireiškias asmeniškumu, priekaištais, šmeižtais, gerbetroška ir ambicija. Jiėškoma ne jungties, o skaidymo ir ardymo. Zalingiausia ALTo ir Bendruomenės kova. Dėl jų nesantaikos atsirado reorganizuota bendruomenė. Laimė, kad ji iš Čikagos priemiesčių dar nepajudėjo. Ar pagalvoja reorganizuotos bendruomenės organizatoriai, kokių būtų pasekmės, jeigu ji prasiplostų ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose? Ar visa užsieninė lietuvių organizacinė struktūra neatsidurtų chaos? Lietuvos okupantas iš džiaugsmo kazoką šoktų ir rankomis plotų.

Nesant sutarimo, sumažėjo ir lėšos Tautos Fondui, telkiamos aukomis, nes Vasario 16 proga Amerikoje surinktos aukos nuplaukia į ALTo ir Bendruomenės išdus. Ar VLIKas, gaunąs lėšas iš Tautos Fondo, bus pajėgus vykdyti Lietuvos laisvinimo darbą, sekti okupanto kėslus Lietuvoje, rinkti žinias, spausdinti svetimomis kalbomis ir siuntinėti informacinius leidinius daugelio valstybių institucijoms, išlaikyti radijo transliacijas į okupuotą Lietuvą ir kita?.. Kelia įtarimą, kad Amerikos lietuvių nesantaika pasiekia ir Kanadą, nes šiais metais Vasario 16 proga aukos kaikur buvo renkamos tą pačią dieną Tautos Fondui ir Bendruomenės reikalam.

PLB pranešime spaudai ("TŽ" III. 30) neužsimenama apie

Bendruomenės vieningumo atstatymą ir lėšų telkimą bei skirstymą politiniams veiksniams. Tie reikalai turėtų būti apsvarstyti ir padaryti bent su gestyviniais nutarimais. Daugelio Bendruomenės apylinkių valdybos aukų rinkimą vykdo pačios arba jų paskirti asmenys — įgaliotiniai. Aukais renka ne vien Bendruomenės reikalam, bet ir Tautos Fondui, ir šalpai, ir kultūrinių vienetų pasirodymams, ir jų išvykoms. Bendruomenės apylinkės neša didžiulią visuomeninio darbo naštą. Jos nori žinoti kur jų suaukoti doleriai nueina.

PLB yra organizacijų organizacija. Jai priklauso kiekvienas lietuvis, kuris nepritaria ir netalkina Lietuvos okupantui. Į ją savaime įsijungia visi kultūriniai, visuomeniniai ir politiniai susigrupavimai. PLB seimas yra augščiausia lietuvių institucija užsienyje. Jo nutarimai bei rezoliucijos privalomos visiems lietuviams. Mažuma turi ir respektuoti daugumą. Kitaip būtų laužomi demokratijos principai. Jei Čikagoje tam tikros grupės tautiečių daromi priekaištai, kad PLB apsesta "frontininku", apie kuriuos daugelis Kanadoje, o gal ir kituose kraštuose neturi nuovokos, tai Toronte įvyksiančiame seime, renkant valdomuosius PLB organus, neturėtų būti favorizuojama nė viena grupė.

Ar nebūtų naudingiau PLB valdybą perkelti į kitą kraštą? Gal net į Kanadą? Valdyba, būdama toliau ir nuošaliau nuo nesantaikos židinio, būtų bešališkesnė ir autoritetingesnė. Pirmas PLB seimas, įvykęs 1958 m. rugpjūčio 28-31 d.d. Niujorko, valdybą išrinko iš kanadiečių atstovų.

Šiuo metu dvasinė energija ir veikla kreiptina ne į vidaus kovą, bet į lietuviybės išlaikymą ir valstybinės nepriklausomybės atgavimą. "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi".

Baltistikos konferencija Toronte

S.m. gegužės 11-14 dienomis Toronte įvyks šeštoji Baltistikos Studijų Puoselėjimo Draugijos konferencija. Ji rengiama Toronto universitete. Ši draugija (The Association for the Advancement of Baltic Studies) buvo įsteigta 1968 m. Ji telkia profesorius, mokslininkus, studentus ir visus susidomėjusius Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos ir kitų artimų kraštų klausimais. Konferencijų tikslas — mokslininkams ir visuomenei susirinkti bei pasidalinti paskutiniaisiais savo atradimais baltistikos srityje.

Konferencijos metu bus per 100 paskaitų, kuriose bus nagrinėjama archeologija, bibliografija, folkloras, viduramžių istorija, naujoji istorija, socialiniai mokslai (ekonomija, teisė, politika, geografiija, švietimas, sociologija) ir t.t. Tarp žymiųjų lietuvių paskaitininkų bus dr. Marija Gimbutienė, prof. Romualdas Misiūnas ir kt. Visos paskaitos bus skaitomos anglų kalba. Jos bus pusės valandos ilguo ir bus skaitomos tuo pačiu laiku kelse patalpose. Taigi, bus daug įvairumo ir pasirinkimo.

Po paskaitų, vakare, planuojamas susipažinimo vakaras, poezijos vakaras ir iškilmingas balius (šeštadienį, gegužės 13). Konferencijos metu taip pat bus baltiečių dailininkų paroda Hart House galerijoje. Parodai atrinkti žymesni Kanados baltiečių dailininkai, ir ji truks iki birželio 4 d.

Ontario Daugiakultūrė Istorijos Draugija (The Multicultural History Society of Ontario) globoja šią konferenciją ir skatina visus susidomėjusius lietuvių dalyvauti. Gausiai atstovaukime lietuvių visuomenei. Toronte lietuvių visuomenė yra gausiausia iš visų baltiečių, tačiau ji dažnai menkiausiai atstovaujama baltiečių renginiuose.

Platesnių informacijų ir registracijos reikalu prašome kreiptis: AABS 6th Conference, 172 Church Avenue, Willowdale, Ontario M2N 4G5. Smulkesnė konferencijos programa bus paskelbta vėliau.

Rima Zubaitė,
Ontario Daugiakultūrės Istorijos Draugija,
Toronto universitetas

Lietuvos valstybingumo problemos I

Apmąstymai ryšium su 60-siomis Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo metinėmis

Dr. A. Štromas

Sios serijos straipsnių autorius **ALEKSANDRAS ŠTROMAS** yra kaimietis, gimęs 1931 m., žymus teisininkas, neseniai atsiradęs Vakaruose kaip Lietuvos disidentas. Lietuvos laisvinimo klausimais jis yra kalbėjęs VLIKo suvažiavime bei kelse lietuvių kolonijose S. Amerikoje ir Europoje. Čia spausdinami straipsniai yra tekstas jo paskaitos, skaitytos Anglijos Bradforde, gautas iš paties autoriaus. Jame suglaustai išdėstytos pagrindinės autoriaus mintys apie Lietuvos laisvės valstybingumo atgavimą. RED.

Tauta, kaip kompaktinis visuomeninis junginys, susietas bendros kalbos, vieningos teritorijos, to paties gyvenimo būdo bei tik jai savitų kultūrinių bei istorinių tradicijų saitais, pilnai išikūnia ir pasireiškia tik per savo nuo kitų tautų nepriklausomą tautinę valstybę. Tauta be savo valstybės nėra pilnavertė tauta, kadangi valstybė, bent dabartiniu metu, o taip pat ir pastarųjų kelių šimtmečių bėgyje, yra ta vienintelė organizacija, kuri tvirtai cementuoja ir tinkamai atstovauja atskiriems nuo vienas kito kompaktiniams visuomeniniams junginiams, kurie pasauliniu mastu ir yra laikomi tautomis.

Zymus vokiečių praejusio šimtmečio filosofas Hegelis todėl buvo pilnai įsitikinęs, kad valstybė tai ir yra tauta, o tautos, neturinčios savo valstybės ir egzistuojančios svetimos valstybės sudėtyje, nustoja būti istorinėmis tautomis ir ilgainiui visiškai išnyksta, susiliedamos į vieną tautą su atitinkamoje valstybėje dominuojančia tauta.

Teisingai pabrėždamas savos valstybės būtinumą tautai, Hegelis turbūt šiek tiek pervertino valstybių pajėgumą asimiliuoti kitas tautas, o taip pat ir jų pastovumą bei nedalomumą. Istorija parodė, kad visa eilė tautų, priklausiusių, pagal Hegelį, netorinių tautų kategorijai, arba pergyveno tas valstybes, kurių sudėtyje anksčiau egzistavo, arba kitais būdais atsiskyrė nuo jų, sudarydamos savo tautines valstybes. Reikia pabrėžti, kad skaičius tokių tautų, kurios siekia sudaryti savo nacionalines valstybes, vis didėja. Tai rodo, kad laikas ne tiek asimiliuoja valstybingumo neturinčias tautas, kiek brandina jų tautinę sąmonę.

Tautinio išsilaisvinimo sąjūdžiai šiandieną neabejotinai yra viena iš stipriausių pasaulio varomųjų jėgų, turinčių turbūt didžiausią įtaką dabartinės pasaulėtvarkos kitimo procesui. Tų sąjūdžių tarpe garbinga vieta priklauso ir lietuvių tautos siekimui atstatyti savo nepriklausomą valstybingumą. Būtinai, nors pati sąvaine dar nepakankama, prielaida tautinei valstybei sudaryti yra pačios tautos reikiamas susiformavimas, kurį galima laikyti įvykiu šiuo tada, kai pagrindinė tautos narių masė suvokia save kaip atskirą istorinį bei politinį vienetą, kurio tapatybė skiriasi nuo bet kurios kitos tautos tapatybės, o interesai, kad ir tam tikrame istorijos etape gali būti bendri ar netgi sutampantys su kitos tautos interesais, niekad negali būti jiems pilnai identiški ir istorijos eigoje neišvengiamai keičia savo sutapimų bei nesutapimų sferas. Maža to, kuriant savo valstybę tauta turi jau egzistuoti sau pačiai pakankamai ir atitinkamai diferencijuotos visuomenės forma su ryškiai išsiskiriančiu jos sudėtyje kultūrinio sluogsnio, įtvirtinančiu bei sugebančiu toliau vystyti specifinę tautinę sąmonę įvairiose srityse, įskaitant ir politinę.

Lietuvai tapti tokiu tautiniu vienetu nebuvo lengva. Visi žinome, kad Lietuvos valstybės istorija prasideda XIII amžiuje, kai Mindaugas tapo pirmuoju Didžioju Lietuvos kunigaikščiu, o vėliau ir Lietuvos karaliumi. Klaidinga būtų manyti, kad XV amžiuje sudaryta nacionalinė Lietuvos ir Lenkijos unija, kuri 1569 m. per Liubline padarytą sutartį perėjo jau į šių dviejų valstybių realią uniją — Rzecpospolitą, — panaikino atskirą nuo Lenkijos Lietuvos valstybingumą. Po 1569 m. Lietuvos valstybė Rzecpospolitos sudėtyje ne tikiai nestojė egzistavusi, bet buvo visokeriopai Lietuvos bajorijos puoselėjama ir saugojama.

Tačiau toji pati Lietuvos bajorija, o su ja ir beveik visas Lietuvos kultūrinis sluogsnis kelių unijos amžių būvyje visiškai sulenkėjo. Tarp Lietuvos ir Lenkijos bajorų liko geografinio pasiskirstymo bei atitinkamų privilegijų skirtumai, tačiau kalbiniu ir kultūrinio atžvilgiu jie susiliejo.

Kaip galima girti sovietinės Lietuvos gyvenimą, jeigu neseniai pasiekusios žinios sako, kad buvusiame žemės ūkio krašte

Atsiribojimas nuo Lenkijos, savo tautinės specifikos įvertinimas buvo XIX a. pirmas ir pagrindinis šio lietuviško kultūrinio sluogsnio uždavinys. Jis su laiku buvo išspręstas. Išspręstas milžinišku darbu, tautinio atgimimo pastangomis tokių lietuviškos dvasios milžinų, kaip vyskupai Motiejus Valančius ir Antanas Baranauskas, Simanas Daukantas, Antanas Strazdas, Laurynas Ivinskis ir daug kitų asmenų. Šie asmenys bandė tam tikslui panaudoti netgi rusų caro valdžios domesį atskirti lietuvių nuo lenkų ir tuo suskaldyti vienybę pasipriešinimo rusiškajai okupacijai. Vilniaus generalgubernatorius Kaufmanas nemažai prisidėjo prie to meto Lietuvos tautinio atgimimo vadų pastangų stiprinti lietuvišką tautinę sąmonę, kaip skirtingą nuo lenkiškosios ir jai priešingą.

Tačiau toks palankus lietuvių bei rusų administracijos nusistatymas truko neilgai. Muravjovo koriko generalgubernatoriaviom Vilniuje metai, ypač po lietuviškos spaudos uždraudimo, suvedė lietuvių tautą į aštrų konfliktą su Rusija jau visiškai savarankiškais, nuo lenkų nepriklausomais pagrindais. Kražių skerdynės, įvykusios 1893 m., tik dar labiau šį konfliktą išryškino bei sustiprino. Taigi, imperinė lietuviybės skatinimo politika jai savito nenuoseklumo dėka atnešė Rusijai nelauktus rezultatus.

Lietuviai, tiesa, atsiplėšė nuo lenkų, tačiau rusų sąjungininkais netapo. Atvirksčiai, greta lenkų, imperinė rusų valdžia rado lietuviuose dar vieną sau priešišką tautą. Dr. Jonas Basanavičius su "Aušra" bei aušrininkais ir dr. Vincas Kudirkas su "Varpu" bei varpininkais toliau tęsė tautos žadinimo ir jos kultūrinio bei politinio cementavimo darbą, tačiau šis darbas buvo nukreiptas jau ne tik į atsiribojimą nuo lenkų, bet ir į politinį išsilaisvinimą nuo Rusijos.

Šių dviejų Lietuvos patriarčių ir jų bendražygių veikla padėjo tokiu būdu tuos būtinus dvasinius pamatus, be kurių lietuvių tautos grįžimas į istoriją per savo nepriklausomos valstybės sukūrimą vargu ar iš viso būtų buvęs įmanomas. Lietuva, jos kultūrinis sluogsnis pastangų dėka, XX a. galutinai susiformavo tokiu būdu į kompaktinę bei modernią tautinę visuomenę, kuri, palankiomu politinėm sąlygom susidarius, 1918 m. vasario 16 d. pajėgė sukurti ir savo tautinę valstybę.

Sovietinės Lietuvos vertinimas

Atrodytų, kad jau pakankamai savoje nekomunistinėje spaudoje prisiskaitėme įvairių nuomonių apie vizitus sovietinėje Lietuvoje ir tenykštės pradedties bei gyvenimo vertinimą, bet vis dar pasitaiko gerokai perdėti pagyrimai. Giriama sovietinės Lietuvos keliai, visokeriopa pažanga ar net kiauless...

Per 22 nepriklausomybės metus Lietuva padarė nuostabiai didelę pažangą ir neabejotinai būtų žengusi priekiu visose gyvenimo srityse per sekančius metus, jeigu jos nebūtų prarijęs raudonasis slibinas. Kas iš to, kad rusai pristatė Lietuvoje fabriku, jeigu jų fabriku gamyba yra išgabenama į "brolisikas" respublikas, o pramonės plėtimasis okupantui yra gera proga įvežti Lietuvon daugia rusų kolonistų ir versti mūsų žmones "savanoriuoti" darbams kažkur toli Sovietų Sąjungoje ar net prie Kinijos pasienio.

Pagrindinė giriančių sovietinė Lietuvą klaidą, kad jie ten nuvažiavę tikėjosi pamatyti viską taip, kaip jie išvykdami buvo palikę. Prisiminkime ką radome čia, Kanadoje ar JAV, prieš 25-30 metų. Nebuvo jokiu didelių prekybos "plazų", modernių namų šildymo ar vėsinimo įrengimų, nebuvo televizijos, daug kur matėme išeinančias būdeles lauke ir net negrįstas gatves... Viskas per keliasdešimt metų pagerėjo visame pasaulyje ir net komunistų vergija kėnciančiuose kraštuose. Daroma pažanga, vyksta pasikeitimų į gerąją pusę, kurių neabejotinai būtų turėjusi ir nepriklausoma Lietuva.

Kaip galima girti sovietinės Lietuvos gyvenimą, jeigu neseniai pasiekusios žinios sako, kad buvusiame žemės ūkio krašte

Atsiribojimas nuo Lenkijos, savo tautinės specifikos įvertinimas buvo XIX a. pirmas ir pagrindinis šio lietuviško kultūrinio sluogsnio uždavinys. Jis su laiku buvo išspręstas. Išspręstas milžinišku darbu, tautinio atgimimo pastangomis tokių lietuviškos dvasios milžinų, kaip vyskupai Motiejus Valančius ir Antanas Baranauskas, Simanas Daukantas, Antanas Strazdas, Laurynas Ivinskis ir daug kitų asmenų. Šie asmenys bandė tam tikslui panaudoti netgi rusų caro valdžios domesį atskirti lietuvių nuo lenkų ir tuo suskaldyti vienybę pasipriešinimo rusiškajai okupacijai. Vilniaus generalgubernatorius Kaufmanas nemažai prisidėjo prie to meto Lietuvos tautinio atgimimo vadų pastangų stiprinti lietuvišką tautinę sąmonę, kaip skirtingą nuo lenkiškosios ir jai priešingą.

Tačiau toks palankus lietuvių bei rusų administracijos nusistatymas truko neilgai. Muravjovo koriko generalgubernatoriaviom Vilniuje metai, ypač po lietuviškos spaudos uždraudimo, suvedė lietuvių tautą į aštrų konfliktą su Rusija jau visiškai savarankiškais, nuo lenkų nepriklausomais pagrindais. Kražių skerdynės, įvykusios 1893 m., tik dar labiau šį konfliktą išryškino bei sustiprino. Taigi, imperinė lietuviybės skatinimo politika jai savito nenuoseklumo dėka atnešė Rusijai nelauktus rezultatus.

Lietuviai, tiesa, atsiplėšė nuo lenkų, tačiau rusų sąjungininkais netapo. Atvirksčiai, greta lenkų, imperinė rusų valdžia rado lietuviuose dar vieną sau priešišką tautą. Dr. Jonas Basanavičius su "Aušra" bei aušrininkais ir dr. Vincas Kudirkas su "Varpu" bei varpininkais toliau tęsė tautos žadinimo ir jos kultūrinio bei politinio cementavimo darbą, tačiau šis darbas buvo nukreiptas jau ne tik į atsiribojimą nuo lenkų, bet ir į politinį išsilaisvinimą nuo Rusijos.

Šių dviejų Lietuvos patriarčių ir jų bendražygių veikla padėjo tokiu būdu tuos būtinus dvasinius pamatus, be kurių lietuvių tautos grįžimas į istoriją per savo nepriklausomos valstybės sukūrimą vargu ar iš viso būtų buvęs įmanomas. Lietuva, jos kultūrinis sluogsnis pastangų dėka, XX a. galutinai susiformavo tokiu būdu į kompaktinę bei modernią tautinę visuomenę, kuri, palankiomu politinėm sąlygom susidarius, 1918 m. vasario 16 d. pajėgė sukurti ir savo tautinę valstybę.

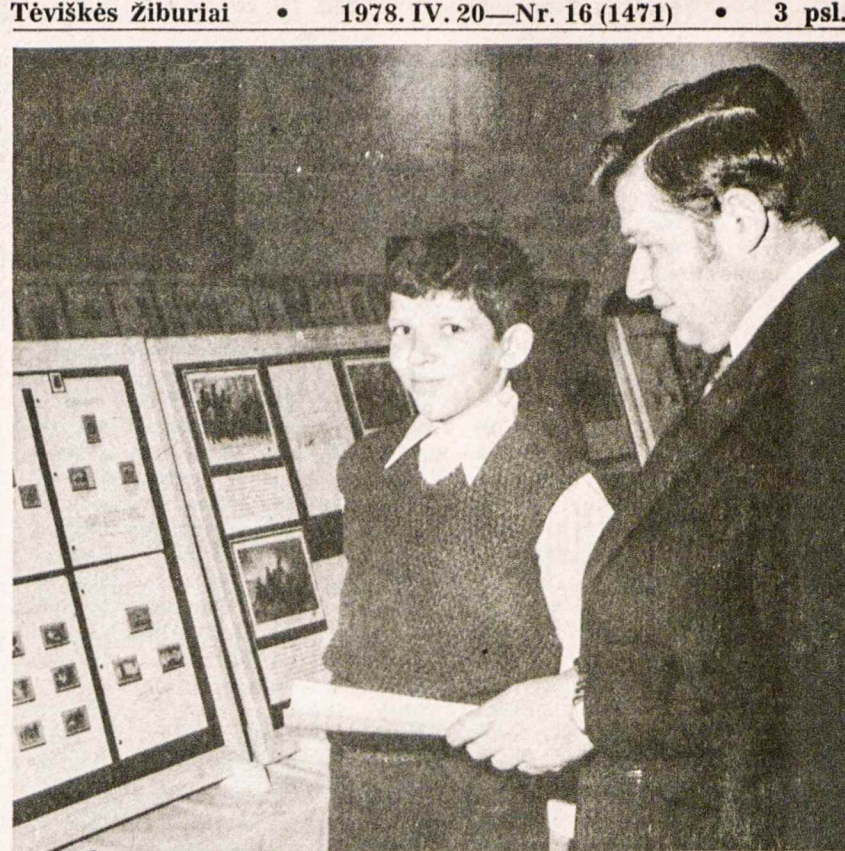
Sovietinės Lietuvos vertinimas

Atrodytų, kad jau pakankamai savoje nekomunistinėje spaudoje prisiskaitėme įvairių nuomonių apie vizitus sovietinėje Lietuvoje ir tenykštės pradedties bei gyvenimo vertinimą, bet vis dar pasitaiko gerokai perdėti pagyrimai. Giriama sovietinės Lietuvos keliai, visokeriopa pažanga ar net kiauless...

Per 22 nepriklausomybės metus Lietuva padarė nuostabiai didelę pažangą ir neabejotinai būtų žengusi priekiu visose gyvenimo srityse per sekančius metus, jeigu jos nebūtų prarijęs raudonasis slibinas. Kas iš to, kad rusai pristatė Lietuvoje fabriku, jeigu jų fabriku gamyba yra išgabenama į "brolisikas" respublikas, o pramonės plėtimasis okupantui yra gera proga įvežti Lietuvon daugia rusų kolonistų ir versti mūsų žmones "savanoriuoti" darbams kažkur toli Sovietų Sąjungoje ar net prie Kinijos pasienio.

Pagrindinė giriančių sovietinė Lietuvą klaidą, kad jie ten nuvažiavę tikėjosi pamatyti viską taip, kaip jie išvykdami buvo palikę. Prisiminkime ką radome čia, Kanadoje ar JAV, prieš 25-30 metų. Nebuvo jokiu didelių prekybos "plazų", modernių namų šildymo ar vėsinimo įrengimų, nebuvo televizijos, daug kur matėme išeinančias būdeles lauke ir net negrįstas gatves... Viskas per keliasdešimt metų pagerėjo visame pasaulyje ir net komunistų vergija kėnciančiuose kraštuose. Daroma pažanga, vyksta pasikeitimų į gerąją pusę, kurių neabejotinai būtų turėjusi ir nepriklausoma Lietuva.

Kaip galima girti sovietinės Lietuvos gyvenimą, jeigu neseniai pasiekusios žinios sako, kad buvusiame žemės ūkio krašte

Toronto filatelistų parodoje 1978. IV. 2. Prisikėlimo salėje **EDVARDAS** (sūnus) ir **SAULIUS MACIAUSKAI** Nuotr. St. Dabkaus

Pašto ženklų paroda

Toronto Lietuvių Filatelistų Draugija š.m. balandžio 2 d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje surengė filatelijos parodą. Joje pirmą kartą dalyvavo jaunieji filatelista, kurių buvo net 7. Paroda buvo pavadinta metine, nes TLF Draugijos numatyta tokias parodas rengti kiekvienais metais. Veiklios filatelistų draugijos taip ir daro: baltantis veiklos sezonui — pavaras, prieš išsiskirstant vasaros atostogoms, surengia savo draugijos ar klubo parodą; patys pasidžiaugia pasiektais rezultatais ir kitiems parodo.

Vertintojais buvo pakviesti žymus lietuvių filatelijos žinovas W. E. Nortonas iš JAV ir latvis E. Mihelsons iš Toronto. Teisėjai nešališkai įvertino gražiai ant stalų sudėtus p. ženklus specialiuose rėmuose, kurių buvo 52. Rėmuose 1-10 matėme TLF Draugijos reprezentacinį Lietuvos pašto ženklų rinkinį. Šis rinkinys sudarytas iš nenaudotų p. ženklų ir jau 3 kartus buvo rodytas per Toronte ruošiamus tautybių "Karavanus" Vilniaus paviljone.

Sekantys 4 rėmai (11-14) mums parodė P. Barbatavičiaus, TLF Draugijos pirmininko, rūpestingai per daugelį metų rinktą specializuotą Lietuvos pašto ženklų kolekciją. Šie p. ženklai (1-14) nebuvo premijuojami. Taip pat buvo išstatyti rinkiniai kitų TLFD narių. A. Laurynaitis (15-20) parodė Kanados nenaudotų p. ženklų rinkinį, už kurį gavo III premiją. J. Jagėla, seniausias ir vienas iš pirmųjų mūsų draugijos narių, parodė Jungtinių Tautų p. ženklus (21-25) rėmuose. Tai kruopštus ir daug metų telktas gražus p. ženklų ir vokų rinkinys.

K. Kaminskas 4 rėmuose (29-32) parodė Vatikano p. ženklus ir vokus. Čia tarp kitų p. ženklų išskirtini buvo šv. Kazimiero 500 m. gimimo sukačiai išleisti p. ženklai ir vokai su įrašu, kad šv. Kazimieras yra Lietuvos globėjas; ant vieno voko užrašyta, kad šv. Kazimieras yra Lietuvos karalius. Kitas vokas buvo su p. ženkle autoriaus — V. K. Jonyno autografu.

Dar pažymėtini Vatikano p. ženklai su Aušros Vartų stebuklingu Marijos paveikslu. Popiežius Pijus XI, būdamas Apaštališkojo Sosto pasiuntiniu Lietuvoje, kartu su Vilniaus arkivyskupu Jurgiu Matulevičium meldėsi prie šio stebuklingo paveikslu. Kad jis stebuklingas, rodo tai, jog aplink jį yra prisagstyta labai daug sidabrinių širdžių, rankų, kojų — tai tikinčiųjų atsidėkojimas, kad per Marijos užtarimą atgavo sveikatą. Įdomu paminėti ir tai, jog tų dėkingumo dovanų niekas nedrįsta judinti — jos dar ir dabar tebėra.

Be pašto ženklų, parodoje matėme Lietuvos pinigus ir medalius. A. Dilkus parodė gražiai sutvarkytus ir aprašytus Lietuvos pinigų, o B. Poška parodė įvairius medalius, kurių buvo labai vertingų.

Per šią p. ženklų parodą į jaunųjų filatelistų būrelį įstojo trys nauji nariai. Suaugusių susidomėjimas p. ženklais buvo taip pat gana didelis. K. K.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni **PIGIA KAINA**. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757 Namų telefonas 278-4529

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BYLOS ATGARSIAI

"T2" 11 nr. esame rašę apie Vilniuje įvykusią Vinco Sausačio bylą, remdami Vytauto Žeimanto paskelbtu pranešimu "Tiesos" vasario 19 d. laidoje. V. Sausaitis, kaip vokiečių Sonderkomandos narys, buvo apkaltintas žmonių šaudymu Panevėžiuose ir nubaustas sušaudymu. V. Žeimantas prie šios bylos vėl grįžo "Tiesos" kovo 20 ir 21 laidoje, neatskleiddamas nieko naujo, tik pateikdamas daugiau šiai vokiečių komandai priklausiusių lietuvių pavardžių. Atrodo, jam labiausiai rūpėjo penki lietuviai, kurie dabar gyvena užsienyje. Tai atskleidžia dviejų dalių rašinio pavadinimas — "Fašistiniai nusikaltėliai, radę prieglobstį Vakaruose". Trijų netgi pateikiami ir adresai. V. Žeimantas juos laiko buvusiais tos Sonderkomandos nariais. Jis taipgi operuoja archyvine medžiaga, kuri turėtų būti KGB žinioje, dėdamas kairiųjų dokumentų nuotraukas. Žurnalisto Vytauto Žeimanto Lietuvoje nėra. Tai aiškūs slapto darbai, kuriuo greičiausiai dangstosi Vytautas Miniotas, pasižymėjęs savo rašiniais prieš BALFĄ, jiems taip pat naudojosi KGB medžiaga. Skaitytoms V. Žeimantas pristatomas kaip specialus "Tiesos" korespondentas, o tai sudaro įspūdį, kad jis nėra tiesioginis "Tiesos" darbuotojas. V. Miniotas dabar yra žurnalas "Laikas ir Iyvikiai" vyr. redaktorius.

PERSEKIOJAMI TAUTIEČIAI

Balio Gajausko byla, kurioje jis kaltinamas ryšių palaikymu su Solženico fondu ir Lietuvos partizanų archyvu, perduota teismui. Manoma, kad ji bus sprendžiama šį pavasarį. Tardymą atliko saugumietis mjr. Pilelis. Po Naujų Metų pastarasis su papulkininkiu Kežiu buvo atvykęs į Kauno Saugumą tardyti Balio Gajausko motinos ir sužadėtinės. Serganti motina buvo tardoma savyje būte. Pasak tardytojo Kežio, B. Gajausko laukia 10 metų lagerio bausmė. Tai būtų priedas prie jo turėtų 25-rių metų. Lietuvoje B. Gajauskas laikomas kenčiančios ir besipriešinančios tautos simboliu. Tikimasi išsivijos pagalbos, nes nauja bausmė B. Gajauskui reikėtų mirtį.

1977 m. lapkričio 19 d. iš lagerio paleistas Povilas Petronis, kuris 1974 m. buvo nuteistas už maldaknygių gaminimą ir nelegalios literatūros platinimą.

Ona Pranskūnaitė atlieka bausmę Kozlovkoje (Čuvaškija ASSR, Kozlovka, p-jā JUL 34-5a). Dirba siuvykloje. Viename laiške rašo: "Mano sveikata bloga. Gal čia užges trapi mano gyvenimo žvakutė, bet mano širdyje niekuomet neužges Dievo, Tėvynės nei savo tautiečių meilė... aš esu viskam pasiryžusi: ir aukai, ir kanciai, ir mirčiai." E.

NEMOKAMI VADOVĖLIAI

Sovietinės kompartijos centro komitetas ir ministerijai taryba įvedė nemokamus vadovėlius vidurinėse mokyklose. Pasak "Šviesos" pedagoginės literatūros leidyklos direktoriaus B. Saulio, seniau Lietuvoje kasmet būdavo išleidžiama 150 pavadinimų vadovėlių bendru 4 milijonų egzempliorių tiražu. Jų kainoms sumažinti būdavo gaunama pusės milijono rublių valdinė parama. Naujieji vadovėliai bus išleidžiami ketveriems metams — kasmet po 80-90. Finansinė metinė valdžios parama padidinama iki 1,5 milijono rublių. Naujasis vadovėlių potvarkis leis kasmet sutaupti apie 500 tūkst. popieriaus, kuris bus panaudotas mokomosios metodinės, grožinės ir vaikų literatūros leidybai didinti. Vadovėlius nemokamai gaus vidurinių bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekos ir išdalins mokiniams. Pas-

tarieji juos turės gražinti bibliotekoms mokslo metų užbaigoje, kad sekantais metais jais galėtų pasinaudoti kiti mokiniai.

DAINŲ SVENTĖ

Respublikinis moterų ir vyrų chorų saskrydis, truksiantis tris dienas, įvyks Šiauliuose gegužės pabaigoje. Tikimasi susilaukti apie 6.000 dainininkų. Iš Kauno ir Vilniaus jau užsirašė dalyvauti 38 chorai, o Šiauliams atstovaus 6 chorai. Mažesni entuziazma rodo kairurie rajonai: iš 19-kos dar nėra gauta pranešimo apie dalyvavimą šventėje. Saskrydžio repertuarą sudarys lietuvių liaudies dainos, choriniai sovietų kompozitorių ir klasikų kūriniai. Atskirus pasirodymus turės moterų, vyrų, vidurinių specialiųjų mokyklų chorai, jungtinis vyrų bei moterų choras. Koncertuos styginiai Vilniaus konservatorijos, M. K. Čiurlionio, J. Naujallio vidurinių meno mokyklų ir augštesniųjų muzikos mokyklų ansambliai. Saskrydžio režisierėmis pakviestos B. Markevičienė ir S. Sirkevičienė. Diriguos A. Joženas, K. Kaveckas, S. Sondeckis, L. Abarius, A. Arminas, P. Bingelis, A. Krogertas ir H. Perelšteinas, talkinami jaunesniųjų chorvedžių. Saskrydyje bus atrinktos dainos respublikinei dainų šventei Vilniuje 1980 m.

AKLŲJŲ DRAUGIJA

Veiklos penkiasdešimtmetį paminėjo Lietuvos aklųjų draugija, kurios pradžia laikoma 1928 m. Kaune labdaros organizacijų atidaryta pradinė mokykla akliesiems, turėjusi 9 mokinius. Sukakčiai paminėti Vilniaus sporto rūmuose buvo atidaryta draugijos narių paroda "Darbas. Šviesa. Kūryba.", surengtas kamerinio aklųjų choro ir pučiamųjų instrumentų orkestro koncertas. Parodos atidaryme kalbėjo draugijos centro valdybos pirm. M. Poznanskas. Rodiniai nušvietė Lietuvos aklųjų draugijos istoriją, supažindino su jų gaminiais bei rankdarbiais. Parodoje taipgi buvo 885 pavadinimų knygos, išleistos Brailio raštu. Mini. V. Mykolaičio-Putino, S. Jeseniūno, J. Baltušio, L. Tolstojaus kūriniai ir... V. Lenino raštai. Teigiama, kad vidurinį mokslą yra baigę 476 draugijos nariai, augstąjį — 111, saviveiklos bei sporto rateliuose dalyvauja 1.820, o mokyklas lanko apie 1.200. Koncertą lietuvių kompozitorių kūriniais ir liaudies dainomis pradėjo akloji sol. Beatričė Grincevičiūtė su birbynininko J. Bikausko ir pianistės H. Znaidžauskaitės palyda. Kameriniam aklųjų chorui dirigavo prof. Antanas Joženas. Jo teigimu, chorą sudaro visai neregintieji arba tik silpnai matantys. Vis dėlto choras sugebėjo atlikti fragmentus iš J. S. Bacho "Moteto e-moll", ištrauką iš Ch. Gounod operos "Romėjas ir Julija", M. K. Čiurlionio fugą "Kyrie". Programon buvo įpinta ir A. Novikovo "Daina apie Lenina". Choras turi dvi savo solistes — Ireną Stelmokaitę ir Vidą Sinkevičiūtę. Atskirą pasirodymą turėjo akordeonistas Stasys Stasiulis, Vilniaus konservatoriją baigęs prieš 7 metus. Pučiamųjų orkestrui vadovauja vyr. dirigentas Antanas Kupstys, talkinamas Rimanto Milašausko. Be kitų kūrinių, koncerte skambėjo L. Beethoveno "Egmontas", C. Weberio "Tema ir variacijos triūbai su orkestru", J. Kairoio "Nereikia verk-ti". S. Simkaus harmonizuotą liaudies dainą "Kur bakūžė samanota" su orkestro palyda padainavo orkestrantas Adomas Bazevičius. Lietuvos aklųjų draugijos įmonės dabar kasmet pagamina 30 milijonų rublių vertės gaminių — įvairių šepėčių, dalių elektros prietaisams, metalinių dangtelių, plastmasinių daiktų.

V. Kst.

TILLSONBURGO MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS "VILKAS"

kviečia visus iš arti ir toli atsilankyti

balandžio 22, šeštadienį, 7 v.v., i

BALTIU

PROGRAMOJE:

- Toronto lietuvių vyrų choras, vadovaujamas muz. V. Verikaičio
- Toronto lietuvių Namų moterų dainos grupė, akompanuojama muz. J. Govėdo
- Šilta-šalta vakarienė: žvėriena, žuvis ir kiti skanumynai nemokamai
- Įvairūs gėrimai • Turtinga loterija • Gros geras orkestras

RENGĖJAI

ruošiamą
**TILLSONBURGO
Community
Centre salėje
(45 Hardy St.)**

Š.m. balandžio 23, sekmadienį, 3 v.p.p., Scott Park
auditorijoje, 1055 King Street East, Hamilton, Ontario, įvyks

Čikagos "Grandies" tautinių šokių KONCERTAS

Įėjimas: suaugusiems — 3, studentams ir pensininkams — \$2, vaikams iki 10 m. nemokamas

Laukiame visų! "GYVATARAS"

Š. m. balandžio 29, šeštadienį, 7 v. v.,
maloniai kviečiame visus atvykti į HAMILTONO
mergačių choro "Aidas" aštuntojo gimtadienio

KONCERTAS šokius

Jaunimo Centre,
48 Dundurn St. N.,
Hamilton, Ontario

Gausiu dalyvavimu paremkite dainuojantį jaunimą!
"Aido" rėmėjų komitetas

Programoje:

- * Choras "Aidas" vad. muziko Jono Govėdo
- * Operos solistas Rimas Strimaitis
- * Loterija bei laimės staliukai
- * Bufetis ir baras su įvairiais gėrimais
- * Geras orkestras
- * Įėjimas suaugusiems — \$4, studentams ir pensininkams — \$3.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS rinkiminės komisijos pranešimas

Rinkiminė komisija skelbia KLB Hamiltono ir apylinkės lietuvių visuomenei, kad rinkimai į KLB Hamiltono apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją 1978-79 m. laikotarpiui įvyks 1978 metų gegužės 7, sekmadienį, Hamiltono Aušros Vartų parapijos Jaunimo Centro salėje, 58 Dundurn St. N., Hamilton, Ont., nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Kandidatų į apylinkės valdybą sąrašas:

Pavardė ir vardas	Amžius	Užsiėmimas
1. BORUSIENE, MARIJA		šeimininkė
2. DEKSNYS, KAZIMIERAS	24	tarnautojas
3. GUDINSKAS, MARIJUS	24	mokytojas
4. KALVAITIS, KESTUTIS	24	studentas
5. KAMAITIS, GINTAUTAS	22	biologas
6. LUKAVICIUTE, DANA	21	biologė
7. MACIKONAS, LAIMIS	48	braižytojas
8. MIKSYS, KAZYS	65	darbininkas
9. PATAMSI, ALFONSA	65	tarnautojas
10. PULIANASKAS, ZIGMAS	66	pensininkas
11. SESTOKAS, ARYDAS	23	tarnautojas

Kandidatų į kontrolės komisiją sąrašas:

Pavardė ir vardas	Amžius	Užsiėmimas
1. BAJORAITIS, JUOZAS	57	darbininkas
2. KYBARTAS, VLADAS	58	verslininkas
3. VASS (SAVOKAITYTE), ROMA		nekilnojamo turto agentė

4. VENSLOVAS, BRONIUS

Balsuoti galima nedaudgiau kaip už 7 asmenis apylinkės valdybon ir nedaudgiau kaip už 3 asmenis kontrolės komisijon. Nuoširdžiai kviečiame Hamiltono ir apylinkės lietuvius atlikti savo tautinę pareigą ir gausiai dalyvauti rinkimuose.

Rinkiminė komisija

• Lietuviškoji spauda yra tautinės gyvybės maitintoja.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavoje namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

"TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas piln asmenų patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.).....6%
santapus.....7%
term. depozitus 1 m. 8 1/4%
term. depozitus 3 m. 8 3/4%
pensijų fondas.....9%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas.....10%
nekiln. turto pask.9 3/4%

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusuais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1917

- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais keliomis reikalais kreipkitės į

Florida, Meksika, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

Travel Service
58 JAMES ST. N. HAMILTON
525-8686
AMERICAN EXPRESS REPRESENTATIVE

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

AMERIKOS LIETUVIŲ R. KATALIKŲ FEDERACIJOS kongresas įvyks Čikagoje š.m. lapkričio 23-26 d.d., Padėkos Dienos savaitgalį. Federacija jungia visas katalikiškas JAV lietuvių organizacijas, vienuolijas, laikraščius, žurnalus bei kitas institucijas. Kongrese savo posėdžius turės ALRK Federacijos taryba.

DIDYSIS MECENATAS KUN. DR. J. PRUNSKIS paripūno keturias premijas po \$250 lietuviškoms radijo valandėms laisvajame pasaulyje. Jų paskyrimu rūpinasi ALTA. Premijos skiriamos už geriausią patriotinę, religinę, meninę programą ir už geriausią prastą pasikalbėjimą. Tokias savo programos radijo valandėlių vedėjai turi įrašyti į juostelę ir iki 1979 m. sausio 1 d. atsiųsti ALTA šiuo adresu: 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA. Konkurso dalyvių laukiama iš viso laisvojo pasaulio. Vertintojų komisija bus paskelbta vėliau.

A.a. JONAS GERUTIS, ilgametis Lietuvos ušienio reikalų ministerijos tarnautojas, kovo 27 d. mirė Amsterdamo, N.Y. Vėlonis buvo gimęs 1896 m., konsulinė tarnybon įsijungęs 1921 m. Dirbo Lietuvos pasiuntinybėse Rygoje ir Taline, o nuo 1931 m. iki sovietinės okupacijos buvo Lietuvos vicekonsulu Rygoje. Giliam nuliūdime liko vėlonies žmona Aleksandra, duklė Regina, sūnus Jonas ir Sveicarijoje gyvenantis diplomatas dr. Albertas Gerutis.

A.a. MARTYNAS STONYS staigiai mirė Detroito. Palaidotas balandžio 15 d. Vėlonis buvo veiklus įvairių organizacijų narys. Jų atstovai ir visuomenė atsisveikino su juo balandžio 14 d. Lietuvoje vėlonis buvo mokytoju, Skuodo gimnazijos direktoriumi. Išsivijoje plačiai reikšė lietuviškojo spaudoje.

KOMPOZ. BRONIUS BUDRIŲNAS, Sv. Kazimiero parapijos vargonininkas ir choro vadovas Los Angeles mieste, dėl pablogėjusios sveikatos pasitraukė iš šių pareigų. Jas žada eiti tiktai, kol bus surastas naujas šiom pareigom tinkamas asmuo. B. Budriūnas Sv. Kazimiero parapijoje darbuos beveik 25 metus. Sidaubingų sukaktį būtų šventęs gegužės mėnesį.

ČIKAGOS MOKSLO IR PRAMONĖS MUZEJUIJE buvo surengta šio miesto bei jo priemiesčių privačiųjų mokyklų rinkinių mokslinejų projektų paroda, kurioje dalyvavo apie 1.000 moksleivių su 600 projektų. Biologijos skyriuje I premiją laimėjo Indrė Rudaitė už savo projektą "Trasų įtaka augalų augimui". Gegužės mėnesį ji su premijotu projektu dalyvaus visos Illinois valstijos moksleivių parodoje Urbanoje.

Australija

LIETUVIŲ SODYBĄ Engadine yra įsteigusi Sydnėjaus lietuvių moterų socialinės globos draugija, vadovaujama pirm. O. Baūženės. Draugija kaip labdaros organizacija valdžios įstaigose buvo užregistruota 1963 m. Jau tada buvo numatytas sodybos įsteigimas pensininkams, bet tik po šešerių metų pavyko nemokamai gauti žemės iš valdžios. Pirmieji namai pastatyti 1972 m., gavus du trečdalius valdinės paramos. Šiandien sodyboje yra šeši nameliai, kurių kiekvienas turi po du pilnai įrengtus butus. Sodybos gyventojų sveikata rūpinasi juos reguliariai lankantis dr. L. Petrauskas. Šiuo metu statomas administracinis skyelčios tipo pastatas, kuriam įsikurs biblioteką, skaityklą, bus rengiamos parodėlės, mugės, laikomos pamaldos. Sėneliams numatoma pastatyti dar papildomus 5 butus. Juose norintys gyventi lietuviai turi būti pensininko amžiaus arba gaunantys socialinės gerovės pašalpas. Iš jų reikalaujama vienkartinio finansinio įnašo, kuris nustatomas pasitarime su moterų draugijos vadovybe. Po to butas tokiam asmeniui priklauso iki gyvos galvos bei jokių kitų įsipareigojimų.

NEWCASTELIO DISKUSIJŲ BŪRELIO susirinkime Viktorija Kristensen skaitė paskaitą apie lietuviškąsias bibliotekas, spaudą, jaunimo nutautėjimą. Jos teigimu, bibliotekos tik dabar pradeda susilaukti didesnio Australijos lietuvių dėmesio, bet jos trūksta glaudesnės bendradarbiavimo. Problema sudaro okupuotoje Lietuvoje išleidžiamų knygų atranka bei jų įjungimas. Naujon būrelio valdybon išrinkti: pirm. Janina Davies, sek. Zina Zakarauskienė, korespondentu — Vytautas Doniela.

MELBURNO "DAINOS SAMBŪRIS" dalyvaus Pasaulio Lietuvių Dienos ir dainų šventėje Toronto, atstovaudamas visiems kitiems Australijos lietuvių chorams. Prie kelionės išlaidų sumažinimo kviečiami prisidėti visi Australijos lietuviai. Šiuo klausmu specialų atsišaukimą

spaudoje paskelbė ALB Melburno apylinkės pirm. Alb. Pocius ir "Dainos sambūrio" pirm. K. J. Lynikas.

Britanija

SOVIETŲ SAJUNGA GARBINA Londone nuo 1942 m. leidžiamas tabloidinio formato savaitraštis "Soviet Weekly". Jo 1977 m. lapkričio 19 d. numerį mums atsiuntė Stepas Varanka. Šios laidos paskutinis puslapis yra skirtas lietuviui filmų rež. Vytautui Zalakevičiui, kurį straipsnio autorė Elena Zonina visame savo rašinyje kažkodėl vadina Vytautu Zalevičium. Britų skaitytojams V. Zalakevičius pristatomas kaip lietuviškosios kinematografijos kūrėjas bei garsintojas, rašantis net ir scenarijus savo filmams. E. Zonina plačiau paličia du V. Zalakevičiaus filmus — "Niekas nenorėjo mirti" (1966) ir "Tas saldus žodis laisvė" (1972). Abu šie filmai yra propagandinio pobūdžio, tarnaujantys sovietinei propagandai. Pirmasis atspindi kovas su Lietuvos partizanais pokaryje, o antrajam panaudotas marksisto prez. S. Allenės nuvertimas Čilėje, karinės diktatūros įvedimas, komunistiniai revoliuciniai-kai. Nors įvade sakoma, kad žekmonės vieta gali būti betkur, kur žekmonės kovoją už laisvę, kiekvienam aišku, kad iš tikrųjų kalbama apie Čilę. Tokių propagandinių filmų V. Zalakevičius yra sukūręs ir daugiau. Už filmą "Niekas nenorėjo mirti" V. Zalakevičius yra gavęs sovietinę komjaunimo premiją ir netgi valstybinę Sovietų Sąjungos premiją. Jo filmų pasiekti laimėjimai "tarptautiniuose" festivaluose daugiausia liečia tik tuos festivalus, kurie buvo surengti Sovietų Sąjungoje ar jos sąsteltinėse valstybėse. Toks įvertinimas aiškiai liudija ištikimą V. Zalakevičiaus tarnybą Maskvai.

BALTIEČIŲ TARYBA Londone 1941 m. trimėjus Sibiran paminės š.m. birželio 17 d. specialiomis pamaldomis St. Martin-in-the-Fields šventovėje, dalyvaujant lietuvių, latvių, estų kunigams ir visuomenei. Baltijos respublikų nepriklausomybės atstatymo šešiasdešimtmečiui yra skiriamas Londone š.m. spalio 13 d. įvyksiantis koncertas, rengiamas Baltiečių Tarybos.

Švedija

NEGAUSI SVEDIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ Vasario 16 minėjimus susieja su metiniu savo narių susirinkimu, kuris šiemet įvyko pas Feliksą Taką. Be stockholmiečių, dalyvių buvo susilaukia iš Nykopingo, Gotlando, Vaestero, Upsalos ir kitų vietovių. Valdžybos pirm. Valentinus Vilkenas susirinkimui davė atskaitą pakeičė Joną Kriaučinskį, sekretoriui — Bernardą Gumauską. Išklausė valdybos pranešimą apie veiklą bei finansus, dalyviai jai pareiškė pasitikėjimą ir padėką. Naujon valdybon perrinkti tie patys veikėjai — Valentinus Vilkenas, Gintautas Būga, Alfonsas Jovertas, Juezas Lingis, prie jų prijungiant ir Feliksą Taką. Revizorium perrinktas Feliksas Gumauskas.

Po valdybos rinkimų buvo pereinama prie Vasario 16 šešiasdešimtmetės. Įdomia paskaitą apie Lietuvos vėlavus skaitė J. Lingis. Valstybinė Lietuvos vėlavų buvo raudona, su Geminio stulpais vienoje pusėje ir Vėliu kitoje. Tokią vėlavą Lietuvos karių pulkai turėjo jau Vytauto D. laikais. Tautinė geltonos, žalos ir raudonos spalvų vėliava buvo įvesta apie 1830 m. lietuvių studentų korporacijos "Lituanica" Karaliaučiuje, o Lietuvos Tarybos priimta 1918 m. balandžio mėnesį. Jonas Pajaujis, apžvelgdamas dabartinę religinę Lietuvos būklę, ilgiau sustojo ties Kauno kunigų seminarija, kuri neįstengia užpildyti kasmet didėjančios spragos. Per metus dabar miršta apie 20 kunigų, o naujų įšventinama tik 10. Aptarus SL Bendruomenės atities veiklą bei artėjantį IV-jį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, metinis susirinkimas užbaigtas daina "Lietuviais esame mes gime". Susirinkime dalyvavo apie 40 asmenų, kurių tik 15 yra gimę Lietuvoje. Daugumas dalyvių arba visiškai nesuranta lietuviškai, arba moka tik keľiasdešimt žodžių, nes šeimos daugiausia yra mišrios. Dėl šios priežasties susirinkimus tenka praversti ir net paskaitas skaityti švedų kalba. Metinis Svedijos lietuvių susibūrimas užbaigtas bendra vakariene, kurios metu surinkta 1.800 kronų — apie 400 amerikietiškių dolerių. Atskaičius vakarienės išlaidas, jie perduoti SL Bendruomenės iždai.

Vokietija

MUENCIENE ISKRINKTA nauja šios VLB apylinkės valdyba: pirm. Richardas Hermanas, sek. dr. K. J. Jovėnas Čeginskas ir ižd. studentas Mečys Landas.

BALTIEČIŲ KRIKŠČIONIŲ STUDENTŲ SAJUNGA balandžio 28 — gegužės 1 d.d. savo namuose Bad Godesberge-Annaberge rengia šeimyninio pobūdžio lietuvių suvažiavimą su dabartinių problemų svarstytais, iškyla, poezijos ir muzikos vakaru. Liepos 25 — rugpjūčio 14 d.d. rengiamos dvi poilsio savaitės, pajavrintos literatūros dienomis. Jose planuojama aptarti Lietuvoje išleista J. Maciukevičiaus romaną "Bučiuoju Žalį". Pakviesti Rašytojai J. Maciukevičius ir V. Bubnys. Šių renginių dalyvius kviečia registruotis ev. kun. J. Urzdė, Annaberge Str. 400, 5300 Bonn-Bad Godesberg.

The Marlatt

laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Detroito "Žiburio" lituanistinės mokyklos mokiniai po vaidinimo

ŽIBURĖLIAI MŪSŲ MAŽIESIEMS

MANO TĖVŲ GIMTINĖ LIETUVOJE

Abu mano tėveliai gimė Lietuvoje. Mamytė kilusi iš Augštaitijos, Anykščių apylinkės. Anykščiai yra labai gražioje Lietuvos vietoje. Per Anykščius teka upė, vardu Sventoji. Anykščiuose yra labai didelė ir graži šventovė, kurios bokštai matyti iš labai toli. Taip pat čia yra didžiausias akmuo visoje Lietuvoje. Jo vardas — Puntukas. Apie Puntuką yra toks padavimas. Kai pastatė Anykščių šventovę, žmonės, sužavėti jos grožiu, pradėjo į ją eiti. Todėl labai susirūpino vėlnias ir sugalvojo ją sugriauti. Jis paėmė didžiulį akmenį ir norėjo sudaužyti šventovę. Bet jam benešant nias, numetęs akmenį, nugarmėjo pragaran. Todėl ir liko akmenyje išpausta rankos žymė.

Dabar Puntuke yra iškalti Dariaus ir Girėno atvaizdai. Antroje pusėje Anykščių yra Vorutos piliakalnis. Jį supa mažas upelis Volupis. Čia senovėje buvo pilis. Kai priešai puldavo, pilies gyventojai pripildavo Volupį vandeniui.

Taip pat garsus yra Anykščių šilėlis ir rašytojų vysk. A. Baranausko klėtėlė. Šilėlio pakraštyje yra Piestupys, garsus įvairiais padavimais.

Gal dėl savo gamtos grožio Anykščiai yra išauginę daug rašytojų ir poetų — Baranauską, Vienuolį-Zukauską ir kitus. Anykščiuose yra ir Karazijos vyno gamykla, dabar vadinama "Anykščių vynu".

Rusams okupavus Lietuvą, mamytė pasitraukė su savo tėveliais ir sesutėmis į Vokietiją. Jie visą kelią keliavo arkliais. Karui pasibaigus, apsisustojo Boden Werder stovykloje. Čia mirė mano senelis — mamytės tėtė. Vėliau jie persikėlė į Blombergą. Čia mamytė lankė lietuvių gimnaziją, šoko baletą, priklausė skautam.

Lina Totoraitytė, VIII sk.

Mano tėvų gimtinė yra Lietuva. Iš savo tėvelių pasakojimų aš girdžiu, kad Lietuva yra labai gražus kraštas. Lietuva turi daug mažų, bet gražių miestų. Vienas iš tų gražių miestų yra Telšiai, nes mano tėvelis ten gimė. Miestas yra pastatytas ant kalvų, prie gražaus Masčio ežero. Netoli miesto yra kalnas Džiugas. Bet didžiausias Zemaitijos kalnas yra Satrija. Netoli Telšių yra miestas Varniai, kur gyvena, dirbo ir mokė visus lietuvius vyskupas Valančius.

Telšiuose buvo vyskupas ir kunigų seminarija. Taip pat Telšiuose buvo pastatyta graži gimnazija, kurioje mano tėvelis mokėsi. Iš Telšių eina daug vingiuotų kelių pro mažesnius ir didesnius miškus į kitas Zemaitijos vietas. Vienas tų kelių veda pro Plungę ir Kretingą į Palangos miestą, kuris yra prie Baltijos jūros.

Palanga yra graži ir didžiausia Lietuvos vasarvietė. Ten mano tėvelis daug sykų buvo, džiaugėsi gražiu smėliu ir jūros bangomis. Jis tikisi, kad mes kartu kada nors nuvažiuosime į Telšius. Jis tada man parodys savo gimtinę ir daug Zemaitijos. Aš norėčiau pamatyti, koks gražus yra mūsų kraštas Lietuva.

Paulius Sukauskas, VIIIa sk.

Mano tėvelis savo jaunystę pradėjo Lietuvoje, Kudirkos Naumiestyje. Miestelis turėjo 3.300 gyventojų. Buvo labai švarus, gelėmis papuoštas, ypač mirtomis ir rūtomis.

Miestelis priklausė Šakių apskrčiai, prie Šešupės ir Širvintos santakos bei Rytų Prūsijos sienos. Čia gyveno, mirė ir palaidotas Vincas Kudirka, kuris parašė Lietuvos himną. Miesto viduryje buvo parko aikštė ir joje — Vinco Kudirkos paminklas. Visas parkas buvo apsuptas gražiais namais.

Miestelyje buvo trys šventovės — evangelikų, katalikų ir žydų. Ten buvo pasienio policijos rajono įstaiga, sienos perėjimo punktas, biblioteka su apylinkės teismu. Kudirkos Naumiestis turėjo pradžios mokyklą, kurią mokiniai lankė nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p., šešias dienas savaitėje. Susisiekimo priemonės buvo — arkliai, takšiai ir autobusai.

Jaunimos mėgdavo šokti, iškylauti ir žiemą rogėmis važinėti. Mano tėvelis mėgdavo klausyti radijo iš Lietuvos ir kitų Europos miestų, o trumpomis bangomis pagaudavo visą pasaulį. Vaikų žaislai būdavo daugiausia mediniai, neturėjo ir švininių kareivių, meškučių, lėlių ir dviračių.

Loreta Zilinskaitė, VIIIa sk.

Mano tėvas pradėjo savo gyvenimą Vilniuje, Lietuvos kultūros centre. Daug kas mano, kad Vilnius prasidėjo su garsiu Gedimino sapnu apie staugiantį vilką. Tik neseniai archeologai surado, kad tai yra neteisybė, ir sako, jog Vilnius jau buvo pastatytas, kai Gediminas pastatė pilį ir pylimą.

Vilniuje buvo pastatytos labai gražios šventovės. 1579 m. buvo įsteigtas Vilniaus universitetas. Greitai augo miestas ir pasidarė stiprus ekonomiškai ir politiškai, nes buvo Lietuvos sostinė.

Kai mano tėvas gyveno tenai (1920-39), Vilnius buvo lenkų okupuotas ir sulenkintas. Per tą laiką negalėjo augti kaip visa Lietuva. Dabartinis Vilnius turi per 400.000 gyventojų — lietuvių, lenkų, rusų ir kitų.

Vilniaus senamiestyje tarp siaurų gatelių yra gražūs susijungti namai. Man labai patinka architektūra. Vaikščiodamas po senamiestį, pamėgau pastatus, aikštes ir šventoves. Dabar daug pastatų yra remontuojami. Vilniuje daug žmonių važinėja automobiliais ir autobusais, kartais atrodo kaip Toronto. Daug žmonių važiuoja namo, bet kiti į teatrų, meno galerijas, turgų ir muzėjų. Vilniuje gali įlipti į autobusą ir už 5 min. būti parke. Ties parkai yra labai gražūs. Kai ten būni, gali užmiršti, kad esi dideliame mieste arba jo priemiestyje.

Buvau Panevėžyje ir Kaune. Vilniečiai yra įdomiausi žmonės Lietuvoje. Jie moka geriausiai pasinaudoti komunistine sistema savo reikalams.

Rimas Budrys, IXb sk.

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

PRANEŠIMAS IS IZRAELIO

Liepsnojančys kryžiai Artimuosiuose Rytuose

Libano katalikų — maronitų vaidmuo pilietiniame kare ir santykiai su Izraeliu

Pastarieji tragiški įvykiai Artimuosiuose Rytuose vėl atkreipė pasaulio dėmesį į arabų-Izraelio konfliktą. Mažiau žinomas ir, mano manymu, sąmoningai nutylimas Libano krikščionių-maronitų bendrijos likimas.

Religinės bendrijos

Libane gyvena kelios gerai organizuotos religinės bendrijos. Įtakingiausia ir gausiausia — katalikų maronitų bendrija, pasivadinusi gyvenusio šiose apylinkėse šv. Marono garbei. Be jų, yra graikų-katalikų, ortodoksų, mahometonų-sunitų bei mahometonų-šijitų, o taip pat druzų bendrijos. Kolonijinė prancūzų valdžia Libano nepriklausomybės paskelbimo išvakarėse paruošė šios valstybės konstituciją taip, kad visų religinių bendrijų interesai nebūtų pažeisti. Valstybės prezidentu, pagal Libano konstituciją, gali būti išrinktas tik katalikas-maronitas, premjeru — tik mahometonas-sunitas. Vyriausiojo kariuomenės vado bei kiti atsakingi postai taip pat skirstomi pagal religinį požymį. Kiekviena bendrija turi atitinkamą parlamento atstovų skaičių, ir todėl rinkimai nėra visuotiniai. Kiekviena bendrija iš savo narių tarpo renka parlamento atstovus, kurie gina jos interesus.

Palestiniečių atsiradimas

Konstitucija, įteisinti religinių bendrijų bendrabūvio normas, sukūrė pagrindą normaliam visos Libano visuomenės egzistavimui. Padėtis, deja, staigiai pablogėjo po 1970 m. rugsėjo mėnesio. Tų metų rudenį Jordanijos karalius Huseinas, suvokęs kokią grėsmę sudaro jo sostui arabų (palestiniečių) teroristų būriai, išgijo juos iš savo šalies. Arabų spauda tvirtina, esą "juodojo rugsėjo" metu Jordanijos kariuomenė sunaikino daugiau arabų, negu jų žuvo viusoje karuose prieš Izraelį.

Teroristai rado prieglobstį Libane, nes kitos besiribojančios su Izraeliu valstybės — Sirija ir Egiptas jų neįsileido. Tiesą sakant, Libano vyriausybė jų taip pat nenorėjo, be ji buvo persilpna, kad drįstų priešintis raudonojo rusiško imperializmo remiamiems arabų teroristų būriams.

Savigynos būriai

Libaniečiai, priklausantieji mahometonų-sunitų bendrijai, o taip pat įvairios porkomunistinės partijos bei organizacijos išskėstomis rankomis priėmė teroristus, tikėdamiesi jų pagalba užgniaužti katalikus-maronitus. Pastarieji nutarė ginti savo teises. Jie sudarė savigynos būrius-falangas, ėmė ginkluoti krikščioniškų kaimų gyventojus. Reguliarioji Libano kariuomenė iširo. Mahometoniškosios kuopos prisijungė prie teroristų ar

išsiskirstė, o maronitų padaliniai susiliejo su falangomis. Pilietinis karas Libane, užtrukęs daugiau kaip pusantų metų, jokių problemų neišsprendė. Jis tik nuniokojo kraštą, kurį kadaise ne be pagrindo daug kas vadino Artimųjų Rytų Šveicarija.

Nuo arabų teroristų siautėjimo ypač nukentėjo katalikų-maronitų kaimai Izraelio pasienyje. Teroristai sąmoningai iš krikščionių kaimų apšaudydavo patrankomis ir reaktiviniais minosvaidžiais "katiušomis" šiaurės Izraelio miestus ir kaimus, siekdami išprovokuoti mūsų atsakomąją ugnį, nuo kurios, be abejonės, nukentėtų maronitai civiliai gyventojai. Ras Maromo kaimo kunigas mums, žurnalistas, parodė mokyklos kiemą, kuriame buvo kovinėse pozicijose išdėstytos teroristų patrankos. Nesunku įsivaizduoti, koks propagandinis triukšmas prieš Izraelį kiltų visame pasaulyje, jeigu eilinio incidento metu žūtų maronitų vaikai.

Katalikų falangos narsiai kovojo prieš palestiniečius — teroristus, gynė savo kaimus ir miestelius nuo neprašytų svečių, kartas nuo karto puolusių Izraelį, bet žymiai noriau plėšusių vietinius gyventojus. Pastaruoju metu arabų teroristai pradėjo nuožmų karą prieš katalikus-maronitus. Negailėstingos krikščionių žudynės įgavo tautžudystės pobūdį. Viršum maronitų bendrijos pakibo mirtinas pavojus. Visas civilizuotasis pasaulis tylėjo. Kas gi išdrįs pyktis su arabų valstybėmis, kurių gelmėse slypi 70% pasaulio energijos išteklių?

Izraelio pagalba

Izraelis, kiek galėdamas, padėjo maronitams. Zydiskuose pasienio kaimuose — Metuloje ir Doveve buvo atidarytos lauko ambulatorijos, Cfato, Naharijos ir Haifos ligoninės buvo gydymo sužeistieji ir sergantieji maronitų kaimų gyventojai. Atskirtiems nuo viso pasaulio krikščionių kaimams buvo pristatomi maisto gaminiai, vaistai ir kitos pirmos būtinybės prekės iš Izraelio. Mūsų kariuomenė aprūpino maronitų savigynos būrius — falangas ginklais, šaudmenimis ir kitais kariniais reikmenimis.

Galiausiai, po piktadariško arabų teroristų užpuolimo Tel Avivo-Haifos plente, Izraelio vyriausybė ryžosi radikaliai kariauti operacijai prieš arabų teroristus, pavertusius Pietų Libaną širšių lizdu. Mes, žurnalistai, lydėję kovinius dalinius žygyje, matėme su koku džiaugsmu sutiko maronitai mūsų karius. Pagal rytietišką paprotį, moterys berė ryžius (stiprybės ir ištvermės simbolį) ant apdulkęjusių kareivių, kaimų muchtarai (se-

niūnai), miestelių burmistrzai, kunigai sveikino vadus ir karius. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, kaip ir derėjo laukti, pareikalavo Izraelio kariuomenės išvedimo iš Pietų Libano. Iš principo mes neprieštaravome prieš šią Saugumo Tarybos rezoliuciją, nes visiškai neketino meilgesnį laiką kontroliuoti šią teritoriją. Karinės operacijos

tiksias — sunaikinti teroristų bazes Izraelio pasienyje pasiektas. Izraelio vyriausybė tik reikalauja, kad Libano kariuomenė (jei pavyks ją atkurti) drauge su Jungtinių Tautų ypatingosiomis pajėgomis užtikrintų šios srities ramybę, civilių gyventojų — žydų ir katalikų — saugumą abiejose valstybinės sienos pusėse.

Jigaelis Bar-Amas

Libano maronitė, savanoriškai įstojęsi į katalikų savigynos būrį — falangą. Šis būrys beveik ištisus metus gynė savo gimtąjį kaimą Maradž Ajunį

Skautų sąskrydis "Viltis"

Jau septinti metai skautiškas jaunimas, atėjus pavasariui, suvažiuoja į savo darbo sąskrydį. Šiemet gegužės 26-29 d.d. toks sąskrydis yra šaukiamas Hastings YMCA Camp, Lake Villa, Ill. Jį organizuoja LSS Brolijos ir Sesių skyrių vedėjai, juos praveda atskirų vietovių vyr. skautės ir skautai. Šiais metais visi pasiruošimo ir vykdymo darbai pavesti Čikagos skautiškam jaunimui, vadovaujant ps. Rūtai Sušinskienei ir ps. Ramūnei Vildžiūnei.

Sąskrydžio tema — skautiškas bendradarbiavimas. Diskusijų temos — mišrios vedybos, Lietuva — tėvų kraštas, lietuvių kalba ir t.t. Vakaraus kursime skautiškus lauzus, pasirodysime savo talentais. Be to, są-

skrydžio vadovai turi malonią stūgmeną dalyviams.

Kadangi šis sąskrydis yra septintas, jo metu bus surengta praėjusių sąskrydžių foto paroda. Prašome turimas sąskrydžių nuotraukas atsivežti ir, siunčiant registraciją, pažymėti, kokias nuotraukas atsigabensite.

Raginame visas seses ir brolius, davusius vyr. skautės, gintarės, sk. vyčio ir jūros budžio įžodį, jau dabar ruoštis "Viltyje" dalyvauti ir skautiškoje nuotraukoje praleisti savaitgalį. P. M.

Tave maža laukų žolėlė regi,
Tavęs kaip aukso kupinas dangus,
Tau stojo žemė, švietė saulė,
Žvaigždės degė,
Tavęs nematė, Dieve, tik žmogus.
BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Pasirūpinkite, kad jūsų vaikas būtų iskiepytas nuo ligų

Ontario kaip tik ir nori čia jums padėti

Daugiau kaip 25% mūsų vaikų nebūna iskiepyti, kai pradeda eiti į mokyklą. Tai ne tik nuostabu, bet ir pavojinga, nes pastaraisiais mėnesiais pagausėjo difterija, kokliušas ir tymai.

Ontario sveikatos ministerija parūpina skiepus vaikams nuo difterijos, polio, kokliušo, stabligės (tetano), kiaulytės (mumps) ir raudonukės (German measles).

Jūsų Ontario Sveikatos Draudos Planas (OHIP) apmoka skiepijančio gydytojo paslaugas.

Skiepijimas gali išgelbėti gyvybę, yra lengvas ir veikia greitai.

Jūsų pareiga pasirūpinti, kad jūsų vaikai būtų aspaugoti. Tuoju nuvežkite juos pas savo šeimos gydytoją arba kreipkitės į vietinę skiepijimo tarnybą.

Jau nemokamai gaunama brošiūra su nurodymais nuo kurių ligų ir kada jūsų vaikas turi būti skiepijamas.

Kreipkitės dar šiandieną, prašydami knygelės "Immunization is Your Responsibility"

Health Resource Centre
Communications Branch
Ontario Ministry of Health
Hepburn Block, Queen's Park
Toronto, Ontario
M7A 1S2

Dennis Timbrell,
Minister of Health
William Davis, Premier

Province of Ontario

Čikagos tautinių šokių sambūris "Grandis", kuriai vadovauja IRENA SMIELIAUSKIENE. "Grandis" koncertuos Hamiltone balandžio 23 d. Z. Degutis

Lietuvos Vytis lenkų karių uniformoje

ALEKSANDRA VAISIŪNIENE
"T2" bendradarbė Venecueloje

Kai tik susitinku su Karako lenkų kolonijos pirmininku inž. Feliksu Zubru, pirmiausia prašau, kad mane įsileistų į didžiulę savo biblioteką. Mat, vis noriu rasti ko nors naujo, įdomaus, kas mūsų tautai ar istorijai gal dar mažai tėra žinoma. Be to, norisi išgirsti iš jo lūpų atvirą pasisakymą apie tiek daug metų trukusios mūsų kaimyninės nesantaikos laikotarpį. Neviską jis gali žinoti, nes tuo metu dar buvo jaunas, bet lenkų tautos nuomonė apie Lietuvą jam gerai žinoma. Jam, gimusiam ir gyvenusiam Lietuvoje bei palaikiusiam santykius su didžiaisiais lenkų veikėjais, yra pažįstama tiek Lietuvos, tiek Lenkijos istorija.

Praėjus II D. karui, kurio metu daugelis Europos kraštų neteko savo nepriklausomybės, visų tų užgrobtų valstybių išeiviai susijungė į vieną bloką net ir Venecueloje. Jų tikslas — kovoti prieš tą patį bendrą priešiną. Jei kada lenkai ir lietuviai gyveno nesantaikos laikotarpyje, tai šiandien, bendros nelaimės ištykti, turime jungtis į bendrą frontą.

Malonu, kai svetimtautis yra lietuvių draugas, savo draugiškumą įrodęs darbais.

Inž. F. Zubrui pateikiau klausimą: Kaip vaizduojama Lietuva Jūsų turimuose žemėlapiuose — kaip Lenkijos provincija ar atskira valstybė?

Atsakymą gavau tokį: Lenkija ir Lietuva yra atvaizduotos kaip dvi atskiros jungtinės tautos. Tais laikais Lietuva ir Lenkija buvo laikomos kaip dvi lygios atskiros tautos. Abi buvo lygios, laisvos ir vienodai garbingos. Jogailos laikais vėliau gyvenime lenkų ir lietuvių santykiuose buvo daug nesantaikos, bet niekuomet neprieidavo prie didelių kraštutinių ir rasdavo bendrą išeitį.

Lietuva tais laikais turėjo at-

skirus savo įstatymus, bet sunkiuose klausimuose tardavosi su Lenkija.

Lenkija ir Lietuva apie 400 metų gyveno taikoje, bet, subyrėjus valstybei, lietuviai ir lenkai neturėjo laisvės apie 135 metus.

— Kodėl lenkai sulaužė Suvalkuose pasirašytą Vilniaus krašto priklausomumo sutartį? — paklausiau.

— Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas 1918 m. vasario 16 d., lenkų nuomone, buvo tik teoriškas, nes tuo metu Lietuva, kaip ir Lenkija, buvo vokiečių valdoma. Lenkai savo nepriklausomybę paskelbė tais pačiais metais, bet daug vėliau — lapkričio 11 d., tada, kai vokiečiai buvo kapitulavę. Vilniaus kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos didelio chaoso metu. Lenkijos valdžia apklausinėjo tuo krašto gyventojus, kurių dauguma buvo lenkai, kita dalis — gudai ir maža dalis lietuviai. Dauguma gyventojų pasisakė norį priklausyti Lenkijai. Dėlto Lenkijos vyriausybė nutarė Suvalkuose sudarytą sutartį sulaužyti. Lenkai betgi niekuomet neįneigė Lietuvos nepriklausomybės idėjos.

Istorinėse Krokuvos vietose ir šiandien nėra panaikinti Lietuvos laikų ženklai, kurių ten yra daugiau, negu nepriklausomybės laikais Lietuvoje.

Mane ypač sudomino grafo Juozo Tiškevičiaus parašyta knyga prancūzų kalba "Histoire Du 17me Reg't De Cavallerie Polonaise". Aprašymas liečia jo tėvo grafo Mykolo Tiškevičiaus karinę veiklą 1812-1815 m. (ulonų pulko laikotarpis). Kuriais metais buvo išleista pirmoji šios knygos laida, sunku nustatyti, bet mano matytas leidinys atspausdintas Krokuvėje, Anezcyc spaustuvelyje, 1904 m.

Šioje knygoje rašoma, kad daugelis Lenkijos dvarininkų, nors kalbėjo lenkiškai, bet save laikė lietuviais. Taip buvo ir su grafu Juozu Tiškevičium — nors

jis kalbėjo lenkiškai, bet visur pabrėždavo meilę Lietuvai kaip gimtajam savo kraštui.

Grafo Mykolo Tiškevičiaus ulonų pulko sąrašuose radau daug lietuviškų pavardžių. Taip pat ištiesi pulkai, sudaryti lietuvių, vadinami lietuvių pulkais ir pažymėti atskirais numeriais.

Labiausiai mane sudomino nuotrauka lenkų ulonų dalinių uniformos, kurių kepurėse matyti lietuviškas Vytis. Vėlesnių metų uniformos kepurėse matyti ir Vytis, ir lenkų Erelis.

Dingsim anglų-prancūzų konflikte?

Rengiantis daugiakultūrei konferencijai Kanados vienybės klausimu

GABIJA JUOZAPAVIČIŪTĖ

Kanados vienybės klausimas neperseniausiai išryškėjo Kvebeko provincijoje paskelbtą atsisakyti politiką. Kanados vienybė ne tik Kvebeke, bet ir visoje šalyje sulaukė pasisakymų iš dviejų grupių — anglų ir prancūzų ir tapo šių dviejų grupių konfliktu. Iki šiol visi pasisakymai neličia kitų Kanados piliečių Sau vietos konflikto sprendime nėra radęs ištisas trečdalis kanadiečių, būtent, etninės grupės.

Diskusijos tarp anglų ir kanadiečių beveik užmiršo kitus kanadiečius. Jose sakoma, esą Kvebekas arba išjungia, arba išsijungia iš Kanados. Atrodo, kitokios išeities nėra. Trečioji grupė ligi šiol tebuvo stebėtoja. Daugiakultūrė, daugiakalbė ir daugiarsė stebėtoja tarytum neturėtų teisės kištis į ne savo reikala.

Bet ar taip iš tikrųjų yra? Ar iš tikrųjų kitos daugiakultūrės grupės neturi noro ir nemato reikalo kištis į "ne savo" reikalą? Ar Kanados padalinimas neturės įtakos ir jiems? Ar jie turės priimti jiems primestą sprendimą? Ar tas Kanados vienybės reikalas jų iš tikro nedomina, nes jie nesijaučia kanadiečiais? Ar išsijungimas iš diskusijų rodo grupių menkavertis kumo kompleksą, iš kurio jos jau seniai turėtų būti išaugusios?

Yra tekę girdėti pasisakymų etninių grupių tarpe, kad jos reikalingos tik dėl savo apšviesto spalvingumo, maisto ir muzikos įvairovės, tinkamo pajavinti anglosaksų kanadiečių parengimams. Taip pat yra tekę girdėti pasisakymų, kurie parodo, kad laikada Kanada jiems svarbi ir reikalinga, laikada ne. Esą jie daug iš šio krašto yra gavę, jame noriai gyvena, patinka jo laisva, demokratiška tvarka, tačiau kilus reikalui, kurio sprendimas turės lemiamos įtakos visam kraštui ir jo atečiai, pasigendame aktyvaus etninių grupių pasisakymo. Jei tai atspindi pasitenkinimą likti daugiaspalvė įvairybė be politinio balso reikaluose, kurie liečia kiekvieną gyventoją, apatiškumo ir pakanka. Tačiau, jei taip nėra ir norima turėti įtakos vie-

lenkų kariuomenės antspaudė taip pat matyti lietuviškas Vytis. Be to, radau gana daug sąrašų lietuvių pulkų iš Napoleono karo metų.

Inž. Feliksas Zubras visuose lenkų bendruomenės susirinkimuose skleidžia Lietuvos ir Lenkijos draugiškumo mintį, kviečia pamiršti prieš keliasdešimt metų įvykusias klaidas ir nesantaiką. Esą ateityje Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas yra būtinas abiejų tautų laisvei bei nepriklausomybei.

nybės klausimo sprendime, reikia imtis visų priemonių pasisakyti ir būti išklausytiems.

O klausytojų yra daug! Kilus minčiai surengti forumą, kuriame turėtų progos pasisakyti etninės grupės Kanados vienybės klausimu, buvo ištirtas mūsų provincinės bei federacinės valdžios domesys tokiai konferencijai. Rasta, kad susidomėjimas yra didelis. Vienybės klausimo problema tokia ryški, svarbi ir reikalaujanti bendrų pastangų jos išsprendimui, jog valdžios žmonės laukė laukia pasisakymų bei klausimo išsprendimui siūlymų. Kviečiant kalbėtojus daugiakultūrei konferencijai 1978 m. balandžio 21, 22 dienomis Sheraton viešbutyje Toronte, buvo net tokų atvejų, kad keli norėjo kalbėti ta pačia tema. Negalėdami kalbėti programoje, valdžios pareigūnai ketina arba patys konferencijoje dalyvauti kaip stebėtojai, arba atsiųsti savo atstovus. Kitaip tariant, susidomėjimas yra! Dabar tikimasi, kad etninės grupės nepraleis šios progos būti išgirstoms ir išklausytoms! Negalėdami dalyvauti konferencijoje, min. pirmininkas Trudeau, opozicijos vadas Clark ir kiti yra sutikę duoti pokalbius filmui, kuris bus sukamas konferencijos proga. Filmas bus dokumentinis, siekias išryškinti daugiakultūrių grupių poziciją vienybės klausimu. Filme kalbintoja bus Andrienne Clarkson, dirbanti CBC programoje "The Fifth Estate".

Tikimasi konferencijoje parodyti, kad Kanados vienybės klausimas nebus išspręstas tik tai konstituciniu, techniniu ir istoriniu požiūriu. Nors visa tai yra svarbu, tačiau rengėjams atrodo, kad vienybės bus pasiektas tik per savitarpį supratimą vieni kitų skirtumų, per jų respektavimą bei jų inkorporavimą Kanados gyvenime.

Klausimas, ar mes, kaip etninės grupės, dingsime diskusijoje, kuriose iki šiol dalyvauja tik dvi grupės, yra mūsų rankose. Dalyvimas konferencijoje balandžio 21 ir 22 d.d. Sheraton Centre, Toronte, parodys, kad mums Kanada ir jos problemos rūpi. Nedalyvavimas viešai ir garsiai išreikš, kad mums tai nesvarbu!

St. Catharines, Ont.

JUOZINĖS. Kovo 26 d. Marija Paukštienė suruošė savo vyrui Juozui šaunias vardines. Buvo daug svečių ne tik iš St. Catharines, bet ir iš toliau: Aldona ir Romas Zubrickai su dukra Rita iš Cambridge, Ont., Anelė ir Juozas Keršiai iš Montrelio. J. Paukštys yra vienas iš čiausiai rėmėjų tautinių šokių grupės "Nemunas". Jis ir Virginija Zemaitienė yra ansamblio "Nemunas" krikšto tėvai. Vaisių metu tautinių šokių grupės "Nemunas" vadovė Stasė Verbickaitė - Zubrickienė pasakė reikšmingą kalbą. Hamiltono SLA 72-ros kuopos vardu sveikino J. Šarapnickas. Taip pat sveikino J. Keršys iš Montrelio ir kiti. Pobūvio pranešėjo buvo apylinkės pirm. A. Setikas.

J. Š.

RELIGINĖI LIETUVOS ŠALPAI \$800 surinkta šioje nedidėlyje bendruomenėje. Reikia pasidžiaugti mūsų žmonių jautrumu svarbiems tautos reikalams.

LANKESI KUN. B. MIKALAUSKAS, šioje bendruomenėje išbuvęs klebonu daugelį metų, pasižymėjęs plataus mato lietuviškos veikla. Čia kunigas turi daug draugų ir bičiulių.

SUO METU VIESI net trys lietuviškos okupuotos Lietuvos. Viena jų nematė brolio nuo 1944 m. Kita pamatė tėvą, su kuriuo atsisveikino dar būdamas ant rankų. Dvi draugės, buvusios studentės, daug kartų praėjo vieną po kitą Maltono aerodromu laukiamajame, viena kitos neatpažindamos. Kor.

J. Š.

Pasaulio Lietuvių DIENOS

Toronte, Kanadoje,

1978 m. birželio 28 - liepos 3 d. d.

PLD sudaro šie didieji renginiai:

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas

V-ji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

Jais bus paminėtos 60 metų Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo ir 40 metų tautinės olimpiados Kaune sukaktys

Kviečiame ruoštis ir dalyvauti. Visi esate laukiami!

Organizacinis PLD Komitetas
1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
CANADA

Sportininkai rengiasi didžiajai šventei

AL. GIMANTAS

S.m. balandžio mėn. pradžioje lietuviškojo išeivijos sporto darbuotojai rinkosi aptarti artėjančių žaidynių Toronte. Aišku, organizatorių laukia didžiulio darbo našta.

Galima drąsiai teigti, kad šiemetinės varžybos bus pačios didžiausios ir iškiliausios ne vien tik dalyvių skaičiumi, bet ir jų tinkamu sportiniu pasiruošimu. Artėjančios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės gerokai sudėtingesnės nei lietuviškųjų kolonijų jaunimui. Iš visur ateinančių pranešimų liudija neilginį dėmesį tai lyg ir išeivijos olimpiadai, kurioje kvalifikuotis ir dalyvauti kiekvienam sportuojančiam yra ir pareiga ir garbė.

Komandos ir atskiri žaidėjai, vietiniai ir užjūrio svečiai, sudarys kelių šimtų sportininkų būrį, kuriuo rūpintis sudaryti atskiri komitetai. Pasiskirstę pareigomis, jie pradeda intensyvių ir atsakingą darbą. Pagrindinį uždavinį gauna patys šeimininkai — kanadiečiai lietuviai sportininkai ir jų bičiuliai. Jų laukia pareigos, reikalaujančios kraštutinės įtampos, nuovargio nepažįstančių pastangų ir likusios visuomenės dalies pritirimo — moralinio ir materialinio.

Smagu ir miela stebėti tą entuziazmą, kurį rodo sunkias pareigas pasiėmę mūsų sporto klubai ir jų atskiri vienų ar kitų sporto sričių vadovai su talkininkais.

Turėjus progą stebėti mūsų sporto veikėjų suvažiavimą Detrote ir jų turimus rūpesčius, žavėjo gilus jų užsiąžavimas, visapusiškas problemų svarstymas ir tarpusavio nuosirdumas,

1964 m. sausio 12 d. grupės vadovė I. Smieliauskienė kilo mintis atgaivinti buv. skautų ir skautų grupės "Grandies" vardą, kurios nariai prieš 6-tą metų buvo išsiskirstę. Pirmasis "Grandies" ratelis buvo įsteigtas 1953 m. rudenį, ir jam sėkmingai vadovavo Irena Silingienė. Vadovė ir šokėja "Grandies" pavadinimas patiko ir, žinoma, su Irenos Silingienės leidimu, pasirinko "Grandies" vardą. Šokėjai, pasirinkdami šį pavadinimą, pasižadėjo nenutraukti Lietuvos garsinimo grandinės. "Grandis" nebuvo tik skautų sambūris, nes grupę sudarė ir kitų lietuviškų organizacijų nariai.

Sambūrio akordeonistais nuo "Grandies" įsisteigimo buvo Ažuolas Stelmokas, Algimantas Ingaunis, Petras Kivėnas, Raimundas ir Edvardas Silkaičiai, Petras Blekys ir dabartinis ansamblio akordeonistas Ažuolas Stelmokas.

"Grandies" sambūris dalyvavo

pirmon eilėn keliantis ne asmenines ambicijas, bet visuomeniškumą ir lietuviškojo sporto gerovę. Toji darbinga nuotaika, reikia tikėtis, paskatins ir visus kitus toliau organizuoti, spręsti visas problemas, tvarkyti žaidynių eigą, kad visos tos pastangos būtų vainikuotos didžiausia sėkme.

Pirmieji atgarsiai iš anapus apie Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes yra savotiškai įdomūs. Būdingi jie ir ta prasme, kad gausis sporto bičiuliai ir patys sportininkai Lietuvoje apie išeiviškąsias sportines pastangas, tegu ir per valdinės informacijos kostuvą, sužino iš tenykštės spaudos. Oficialiems sluogsnams ten, aišku, nepatinka tas žodelytis "pasaulio". Jau ne kartą ten buvo šaipomasi iš įvairių mūsų šokių renginių su

"pasaulio lietuvių" vardu. Esą, koks gi gali būti pasaulinis įvykis be lietuvių iš Lietuvos dalyvavimo. Tačiau po tais šauniais žodžiais slepiasi pigi apgaulė. Juk niekas iš ten nedrįs dalyvauti ir bendrauti su "buržuaziniais nacionalistais, tautos atplaišomis", net jei čia ir turėtų kas nors tokių neįvykdomus norus.

Kalbant vien tik apie sportinį judėjimą, pravartu neužmiršti, kad grynai mėgėjiškomis normomis tvarkomos išeivių sportinės pastangos jokių būdu negali konkuruoti su valstybine globa besinaudojančiais, beveik profesionaliais sporto klubais ar atskirais sportininkais. Tuo būdu ir šių metų lietuvių sportininkų varžybos tegali likti laisvojo pasaulio lietuvių draugiškomis rungtynėmis, be jokios pašalinės paramos.

Jaunimas "Grandies" sambūryje

"Grandies" grupė Čikagoje suorganizavo ilgametę tautinių šokių mokytoja Irena Smieliauskienė. Pirmoji šokių repeticija įvyko 1962 m. gruodžio 2 d., kurioje dalyvavo 12 šokėjų: 7 merginos ir penki vyrai. Nors pilnam rateliui sudaryti trūko šokėjų, tačiau šokėjai reguliariai kas savaitę rinkdavosi į repeticijas. Jų jaunatviškas entuziazmas, meilė tautiniam šokiui ir intensyvus darbas per keletą metų išaugino grupę į 26 šokėjų sambūrį.

1964 m. sausio 12 d. grupės vadovė I. Smieliauskienė kilo mintis atgaivinti buv. skautų ir skautų grupės "Grandies" vardą, kurios nariai prieš 6-tą metų buvo išsiskirstę. Pirmasis "Grandies" ratelis buvo įsteigtas 1953 m. rudenį, ir jam sėkmingai vadovavo Irena Silingienė. Vadovė ir šokėja "Grandies" pavadinimas patiko ir, žinoma, su Irenos Silingienės leidimu, pasirinko "Grandies" vardą. Šokėjai, pasirinkdami šį pavadinimą, pasižadėjo nenutraukti Lietuvos garsinimo grandinės. "Grandis" nebuvo tik skautų sambūris, nes grupę sudarė ir kitų lietuviškų organizacijų nariai.

Sambūrio akordeonistais nuo "Grandies" įsisteigimo buvo Ažuolas Stelmokas, Algimantas Ingaunis, Petras Kivėnas, Raimundas ir Edvardas Silkaičiai, Petras Blekys ir dabartinis ansamblio akordeonistas Ažuolas Stelmokas.

"Grandies" sambūris dalyvavo

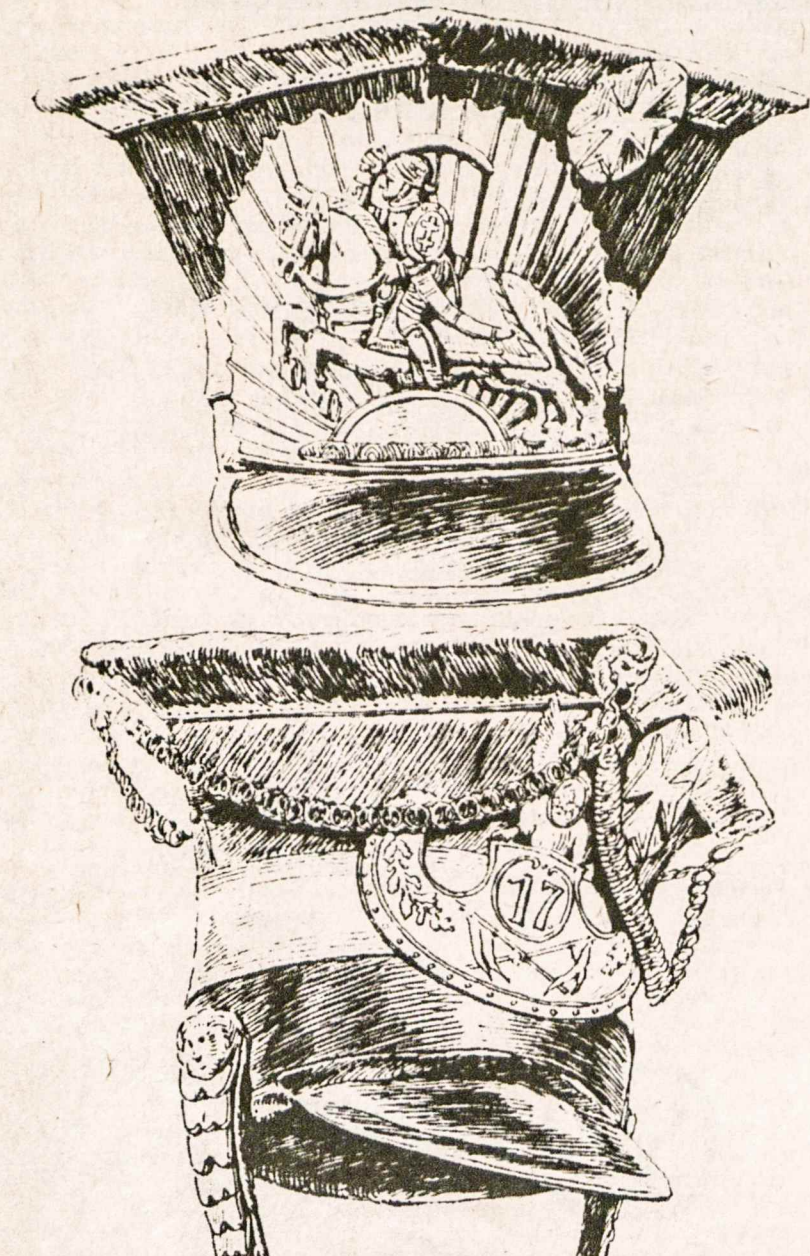
"Grandies" šokėjai yra dalyvavę eilėje festivalių: lietuvių, amerikiečių, švedų, lenkų, čekų, latvių ir kt. Dalyvavo universitetų renginiuose, mokytojų suvažiavimuose, YMCA kultūros programose, amerikiečių meno parodose, Amerikos jaunųjų ūkininkų sąjungos šimto metų sukakties minėjime (Conrad Hilton); šoko televizijos programose WGN, ABC, CBS ir "Lietuviai televizijoje".

1971 m. balandžio 1 d. "Grandis" suvaizdino lietuviškas vestuves. Dalyvavo visose tautinių šokių šventėse. Beveik visi veiklesni Čikagos jaunuoliai buvo "Grandies" eilėse. Per visą veiklos laikotarpį sambūrio dalyviai yra buvę apie 350 jaunuolių. Daugelis jų, grupėje susipažinę, sudarė lietuviškas šeimas ir šiuo metu augina lietuvišką prieraugį.

Per 10 veiklos metų sambūris, be 10 pagrindinių koncertų Čikagoje, turėjo 204 didesnius ar mažesnius pasirodymus. Koncertavo Montrealyje, Toronte, St. Catharines, St. Louis, Klevelande, Milwaukee, Grand Rapids, Rockforde, Los Angeles, East Chicago, Kenošoje, Urbanoje, De Kalb, Genevoje, Detrote, Baltimorėje. Didžiausia kelionė buvo į P. Ameriką. Repertuare "Grandis" turi 46 šokių ir žaidimų, kurių dalies choreografija yra sukurta pačios vadovės.

Sambūrio akordeonistais nuo "Grandies" įsisteigimo buvo Ažuolas Stelmokas, Algimantas Ingaunis, Petras Kivėnas, Raimundas ir Edvardas Silkaičiai, Petras Blekys ir dabartinis ansamblio akordeonistas Ažuolas Stelmokas.

"Grandies" sambūris dalyvavo

Didžiosios Varšuvos Kunigaikštijos lenkų kariuomenės uniformos iš Napoleono laikų. Pirmojoje kepurėje matyti tikrai Vytis, antrojoje, jau pakeistoj, Erelis ir Vytis. Prie Varšuvos kunigaikštijos buvo priskirta ir Lietuvos dalis — Užnemunė. Šios nuotraukos gautos iš F. Zubro Venecueloje

Turbūt pats likimas man skyrė perduoti Vlado Jakubėno Kūrinių Fondui Evergreen Parke kompozitoriaus Vlado Jakubėno muzikinį kūrinį “Simfoniją Nr. 2”, kurią, išskirstant atskirais balsais, net tolimoje P. Amerikoje perrašinėjo mokytt. Jonas Kaseliūnas.

Nesunkiai radau Evergreen Parke, pietinėje Čikagos dalyje, platokeje šoninėje gatvėje prisiglaudusią gražią rezidenciją, priklausančią muzikui prof. dr. Leonardui Juozui Šimučiui, Vlado Jakubėno Kūrinių Fondo komiteto išdinininku. Simfoniją vežiau 1977 m. šiltą gruodžio dieną, net negalvodamas, kad tai brangus kūrinyss — beveik dviejų colių storio knygos pavidalo gaidų ryšulys.

Dar nespėjau laiptais užlipti, rezidencijos duryse pasirodė simpatiškai besišypsas dar jau nevo do šeimininkas, bet jau baltais plaukais, kaip ankstyvą pavasarį žydinti obelis.

Muzikas Leonardas-Juozas Šimutis puikiai kalba lietuviškai ir sielojasi Lietuvos reikalais. Jis yra daug nusipelnusio ir tauraus lietuviu, visuomenininko Leonardo Šimučio sūnus, 1949 m. De Paul universitete Čikagoje gavęs magistro laipsnį muzikos srityje už darbą tema “Lithuanian Music and the Characteristics of the Lithuanian Folk Songs”. 1961 m. Otavos universitetas Kanadoje su teikė muzikos daktaro laipsnį už disertaciją “James Lockhart Mursell as Music Educator”.

Pradžioje muz. L. J. Šimutis darbuotis vargonininku airių ir lietuvių parapijose, dirigavo chorams, tarp kurių pažymėtinas Riterių bei Kunigaikščių Lietuvių Choras, bene tėvo Leonardo Šimučio įsteigtas. Muzikas Šimutis 1966-70 m. dėstė muziką De Paul universitete, o dabar dėsto muzikos kompoziciją ir teoriją valstybiniame Čikagos universitete. Priklauso daugeliui sąjungų bei organizacijų, tarp kurių yra “Lithuanian R. C. Academy of Sciences and Arts” ir “Institute of Lithuanian Studies”.

Muz. Šimutis yra sukūręs daug muzikinių dalykų, rašo muzikinius klausimais spaudoje, kaip “Chicago Schools Journal”, “Musical Leader”, “Lituanus” ir “Muzikos Žinios”. Man stebint puošnioje svetainėje kabantį aliejiniais dažais nupieštą visuomenininko Leonardo Šimučio portretą, muz. Šimutis tarė, betikrindamas įteiktą simfoniją:

— Tai mano tėvo Leonardo Šimučio paveikslas. Ar pažįstat? (Kūrinyss dail. Adomo Varno). Kalba nukrypo į žurnalistą, visuomenininką Leonardą Šimutį (1892-1975). Pasirodė, jis 1913 m. atvyko į JAV, studijavo St. Bede College, De Paul, Loyola ir Fordham universitetuose.

Apie save muz. Šimutis taip pasakojo:

— Esu gimęs 1920 m. Niujorke, bet 1926 m. pavasarį tėvų grįžus į nepriklausomą Lietuvą, kurį laiką gyvenome Kauno Zaliakalnyje netoli amerikiečių lietuvių aukomis pastatytos ir Lietuvos mergaitėms skirtos “Saulės” gimnazijos. Iš Ukmergės plento laiptais nusileisdavau žemyn Kalnų, vėliau — Lietuvos Šaulių Sąjungos įsteigėjo Vlado Pūtvio gatvėn. Ir taip per rašytojos Ožėskienės gatvę ir Kauno senamiestį pasiekdavau įėjusių gimnaziją.

Tai galbūt ir paaiškina, kodėl antros kartos lietuvių, gimęs ir mokslus ėjęs Amerikoje, puikiai kalba lietuviškai ir rūpinasi Lietuvos reikalais. Be to, jo tėvas Leonardas Šimutis, studijuodamas JAV universitetuose, uždirbdamas duoną, rado laiko išauklėti lietuvišką šeimą, turėjo ryžto dirbti lietuvių ir lietuvių labui. Nuo pat pirmųjų

Amerikoje dienų L. Šimutis dirbo užsienyje gyvenančių lietuvių tarpe, juos organizuodamas, skaitydamas jiems paskaitas, steigdamas vakarinius lavinimosi kursus, raštu keldamas jų ir visos Lietuvos reikalus. Jis steigė Lietuvos vyčius, telkė juos į choruss, teatro mėgėjų būrelius, pats režisavo ir pats kūrė scenai bei vaidybai pritaikytus vaidelius.

Vėliau, jau baigusį studijas L. Šimutį randame Lietuvių Romos Katalikų Federacijoje, Amerikos Lietuvių Tautinėje Taryboje, Tautos Fondo pirmos eilėse, kuriam vien tik savo iniciatyva per trumpą laiką suteikė \$100.000. Be to, L. Šimutis turėjo pakankamai energijos redaguoti 1918-26 m. savaitraštį “Garsas”, spausdinamą Niujorke.

Atsistatant iš karo griuvėsių nepriklausomai Lietuvai, L. Šimučio krikščioniškai tautinė širdis pradėjo nerimti svetimoje padangėje, toli nuo savųjų, nuo Lietuvos. Jis 1926 m. su visa jau Amerikoje sukurta šeima nuskubėjo nepriklausomon Lietuvon, kur buvo išrinktas į III Lietuvos seimą. 1927 m. jį randame vėl grįžusį Amerikon, bėredagaujantį Čikagoje “Draugo” dienraštį. Jį L. Šimutis redagavo iki 1968 m.

Kai Maskvos pasiūstą kariuomenė 1940 m. okupavo Lietuvą, red. L. Šimutis, kartu su “Naujiečių” red. dr. Pijumi Grigaičiu ir kitais pasistengė sujungti visų pažiūrų, įsitikinimų ir ideologijų žmones, senųjų lietuvių organizacijas į vieną bendrą vienetą Lietuvai gelbėti. Pradžioje visų srovių buvo sudaryta Lietuvai Gelbėti Taryba, o nuo 1941 m. — Amerikos Lietuvių Taryba. Taip pat buvo suorganizuotas Bendrasis Amerikos Lietuvių Salpos Fondas nukentėjusiems nuo karo lietuviams šelpti, gerai dabar žinomas bendru BALPo vardu. Tiek BALFo, tiek ir Amerikos Lietuvių Tarybos priešakyje stovėjo L. Šimutis. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku 1940-63 m. laikotarpįje išbuvo net 23 metus. Tokių vienijančios linkmės žmonių šiais pasimetimo, susiskaldymo ir skaldymo laikais ypatingai trūksta.

L. Šimutis buvo ne tik visuomenininkas, gabus žurnalistas — jis sugebėjo kurti eilėraščius, dramas, rašyti istorinius veikalus. Jo parašytas 2 v. scenos veikalas “Į tėvynę” pasirodė 1928 m., o 1971 m. Čikagoje buvo atspausdintas stambokas veikalas “Amerikos Lietuvių Tarybos istorija”. Ir tai dar neviskas. L. Šimutis rinko ir kaupė visa, kas lietė Lietuvą, lietuviuss, jų organizacijas, veiklą. Jo surinkta istorinė medžiaga sudaro laikraščių iškarpos, šūsnis nuotraukų, krūva laiškų, kurių tarpe yra tokių, jau nuo senatėss rūdžių pagrauztų, prasidedančių Kristaus pagarbinoimui bei maldos žodžiais. Yra ir naujesnių laiškų: valstybių galvų, dignitorių, visuomenės veikėjų, įvairių organizacijų. Ir tą visą istorinę medžiagą vainikuoja kruopščiai rašytas L. Šimučio diennysas.

— Nežinau kur reikės padėti, kam perduoti saugoti, kad ta medžiaga nežūtų, būtų prieinama lietuvių tautos ir kitiems istorikams... Tai nelengvai sprendžiamas klausimas, — kiek patylėjęs pridūrė muzikas L. J. Šimutis, tos neįkainojamos vertės istorinio turto globėjas ir šeimininkas.

Ar nevertėtų jau dabar, iš anksto užbėgant laiko įvykiams už akių, kruopščiai surinktą istorinę medžiagą atspausdinti ir paskleisti visuomenėje, išdėstyti bibliotekų lentynose. Gerai būtų, kad tą darbą atliktų specialiai sudarytas komitetas, fondas arba Lietuvių Katalikų Federacija, kuriai velionis Šimutis vadovavo ir kurioje tiek daug dirbo.

Tomas Venclova, 89 EILERASČIAI. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Knygą apipavidalino Henrieta Vėpsštenė. Tiržas — 1000 egz., 139 psl. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Chicago, 1977.

Joseph Ehret, VOM ADAM DER EUROPAERER. Gewidmet meinen baltischen Freunden — denen, die in der Heimat keine Freiheit und denen, die in der Freiheit keine Heimat haben (skiriu savo draugams baltiečiams, kurie savoje tėvynėje neturi laisvės, ir tiems, kurie laisvėje neturi tėvynės). 4. Auflage. Basel 1978, s. 46.

Klevelando mergaičių dainos sambūris “Nerija” pirmą kartą Toronte atllks meninę programą ateitininkų šventėje š.m. gegužės 6, šeštadienį, Prisikėlimo salėje. Jis yra daug kur labai sėkmingai koncertavęs

Lietuvis teologas apie Eucharistiją

Kelios pastabos perskaičiusio kun. dr. Prano Manelio veikalą

KUN. DR. J. GUTAUSKAS

Pagrindinis knygos pavadinimas atitinka jos turinį ir yra tikslus, tik antrinė antraštė — Dievo veikla išganymo istorijoje — peržengia knygos apimtį. Ši tema paliesta tik iš dalies ryšium su pagrindiniu veikalo turiniu.

Autorius parašė mokslinę teologinę studiją ir tai gan plačios apimties — 380 psl. Panaudota gan plati teologinė literatūra, K. Bendrijos Tėvų raštai, vėlesnių amžių ir pačių paskutinių laikų teologų darbai. Vien išnašu — 7 puslapiai.

Autorius buvo gerai pasiruošęs šiam darbui: Romos Gregorinio universiteto teologijos daktaras; dėstė nevienoj kunigų seminarijoj; keliolika metų dirbo Notre Dame kolegijoj (Belmont, California), mokydamas teologijos apie Kristų, Bendriją ir sakramentus, būdamas kartu ir studenčių kapelionu. Deja, jis nesulaukė savo išspausdinto darbo, mirė išėjęs į pensiją 1977. IV. 10 Brocktone, Masss.

Jo pasirinktoji tema “Kristus ir Eucharistija” nėra lengva. Prancūzų rašytojas Fr. Mauriac yra pasakęs, jog rašant apie Kristų reikia ne sėdėti, bet klūpėti. Kristus — vienintelis toks asmuo žmonijos istorijoje, vienintelė Šviesa, kurioje nėra nė šešėlio tamsos, vienintelis Mokytojas, davęs atsakymą į visus svarbiausius žmogų kamuojančius klausimus.

Autorius pradeda pirmąjį skyrių klausimu “Kas yra Jėzus Kristus?” Atsako klausimu: “Kas gi gali tiksliausiai atsakyti į klausimą, jei ne pats Kristus?” (p. 15). Cituoja Kristaus pasakymus apie save. Kristus dieviškai misijai įrodyti to neužtenka. Pagrindiniam klausimui kas yra Kristus teskiriama pusantro puslapio. Daug plačiau kalba apie Kristaus gyvenimą su Bendrija ir Bendrijoj, ypač sakramentuose ir per sakramentus, per jo skelbiamąjį mokslą. Paprastai sakramentai aptariami kaip Kristaus palikti religijieji ženklai, per kuriuos gaunama Dievo malonė. Tai katekizminis sakramentų aptarimas, kurį mini ir autorius (p. 25). Toliau jis taip išplečia sakramento sąvoką, kad jai priskiria net ir nekirščioniškų religijų “sutartinus ženklus bei veiksmus savo tikėjimui išreikšti” (p. 25), tvirtindamas, kad “sakramentai, vadinasi, yra tie simboliai Dievo garbinimo ir savęs pašventinimo veiksmai, kurie yra kilę iš kurios nors religinės bendruomenės tikėjimo” (p. 26).

Taip galima kalbėti apie įvairių religijų turimą kultą, bet ne apie sakramentus tiesiogine prasme. Nei pati K. Bendrija, nei religinės bendruomenės tikėjimas nėra sakramentų priėžastis — jų autorius yra Kristus. Jų skaičius aiškiai nustatytas ir nekeičiamas. Jei vadinti sakramentais visa tai, kas žmogų gali pašventinti, suteikti malonį, tada sakramentais galima pavadinti, kaip autorius kad daro, ir Jėzų Kristų (“nes jis savo veikla pašventina žmogų ir garbina Dievą”), ir K. Bendriją (nes ji “prisikėlusio Kristaus sakramentas”), ir net pamokslui teikti sakramentinį charakterį (p. 61). Priskyrimas prie sakramentų to, kas nėra tikra prasme sakramentai, ir jų skaičiaus dauginimas nepatarnauja nei tiesai, nei tikėjimo aiškumui. Čia jaučiama kaikurių modernių teologų įtaka.

Pirmojo skyriaus pavadinimas “Kristus ir jo buvimas bei veikla istorijoj” yra perplatus. Prie istorijos priklauso ir laikai prieš Kristaus įsikūnijimą. Autorius apie juos nekalba. Jis kalba šiamė skyriuje apie Kristų, tapusį žmogui, apie Jo buvimą ir veiklą Bendrijoje jos istoriniame kelyje.

Kiti skyriai, kaip ir pirmasis, kuriame teko pastebėti sakramento sąvokos perplatus ir nevisai aiškus supratimas, parašyti aiškia, moksline kalba, pagalinti trumpais, nesupintais sakiniais, vengiant nereikalingų nutolinimų nuo temos, kaikur net pakartotinai parodykiant mintį, kad būtų suprantamiau. Tačiau kaip nėra visai tobulo žmogaus, taip nėra ir tokios knygos, kuri visais atžvilgiais būtų tobula. Ir tolimesniuose penkiuose skyriuose yra vienas kitas netikslumas ar neapsižiūrėjimas, kurie tačiau bendram knygos vertingumui neturi didesnės svarbos.

Kalbėdamas apie Rytų Bendrijos tikėjimą ir realų Kristaus buvimą Eucharistijoj, autorius sako, kad ir XVII š. toji Bendrija nuo to tikėjimo nenutolo, jo tebesilaikė (p. 191). Tam paliudyti autorius pacituoja poros to meto ortodoksų teologų žodžius ir Konstantinopolio susirinkimo (1672) nutarimą. Rytų Bendrija visais amžiais iki mūsų dienų tikėjo ir tiki, kad Eucharistija yra tikras Kristaus kūnas ir kraujas, kartu ir auka.

Duodamas K. Bendrijos Tėvų liudijimus apie eucharistinę auką, autorius pavadiną “Didache” arba “Dvylikos apaštalų mokslą” seniausiu krikščionių raštu (iš 80-100). Tokios nuomonės buvo dauguma patalogų beveik iki mūsų laikų. Paskutiniai tyrimai tačiau parodė, kad “Didache” yra vėlesnio laiko raštas, parašytas nežinomo autoriaus, skirtas tiems, kurie priimdavo žydų tikybą. Jis tik vėliau buvo papildytas krikščioniškojo mokslo įterpimais (plg. B. Altaner — A. Stuiber, Patrologie, VII papildyta laida, Herder 1966, p. 79-83).

Nėra tiksli pagrindinį J. Kalvino veikalą (“Institutio religionis christianae”) versti “Krikščionių Instituto” vardu (p. 298). Labai dažnai, rašydamas žodį “komunija”, autorius pridėda ir “sakramentinė”. Juk kitokios

komunijos kaip sakramentinė ir neturime, tad kuriam tikslui prieš ją vis rašyti sakramenti-

“Kalnuose” - knygelė vaikams

PR. NAUJOKAITIS

Rašyti vaikams nedaug kas sugeba. Ypač sunku dabar rašytojui prisitaikyti prie išeivijos gimusių vaikų kalbos ribotumo. Turtingesnis žodynas, sudėtingesni, išpuošti posakiai dabarties lietuviu išeivio vaikui pasidarė neįkandami. Gal dėlto ir vaikiškių knygų nedaug teišleidžiamos.

Stai po ranka nauja Mildos Kvietytės pasakojimų knygelė “Kalnuose”, kurioje sueltikti aštuoni apsakymėliai. Pasakojimų veikėjai yra mažamečiai vaikai, tebesą rūpestingojie tėvelių globoje. Tie vaikučiai dar tebėra geručiai, klusnučiai, mylį tėvelius ir gyvulėlius. Jų nuotykių nesudėtingi: kelionė į vasaros namelį prie upelio, ten vasarojimas, sužeisto stirmiuko gydymas, pamokos vaikų darželyje, nuotykių parke, muštis mėgstancio berniuko rankutės su drausminimas, katytės Rainutės nuotykių, susitikimas su meškėmis kalnuose, vilko išvarymas iš kiškių miško, varnėno prisijaukinimas.

Veiksmas dažniausiai vyksta vaikams pažįstamoje aplinkoje: namuose, parke, artimosiose gatvėse, mažose išklyose. Į tikrovinį elementą įsijungia pasakinė plotmė, kai gyvuliai prakalba, kai jie galvoja ir veikia panašiai kaip žmonės. Stebuklinis motyvas labai neryškiai įsijungia tik pasakojime “Nuostabi muzika”. Daugumas pasakojimų yra nuoseklūs ir artimi vaiko pasauliui. Silpniausiai pavykęs yra noras pavaizduoti nelaimingą Simo Kudirkos pabėgimą iš rusų laivo pasakojime “Šnektutis”.

Yra idealu, jei rašytojas sugeba didaktinio elemento neišmesti “Kristus ir jo buvimas bei veikla istorijoj” yra perplatus. Prie istorijos priklauso ir laikai

prieš Kristaus įsikūnijimą. Autorius apie juos nekalba. Jis kalba šiamė skyriuje apie Kristų, tapusį žmogui, apie Jo buvimą ir veiklą Bendrijoje jos istoriniame kelyje.

Kiti skyriai, kaip ir pirmasis, kuriame teko pastebėti sakramento sąvokos perplatus ir nevisai aiškus supratimas, parašyti aiškia, moksline kalba, pagalinti trumpais, nesupintais sakiniais, vengiant nereikalingų nutolinimų nuo temos, kaikur net pakartotinai parodykiant mintį, kad būtų suprantamiau. Tačiau kaip nėra visai tobulo žmogaus, taip nėra ir tokios knygos, kuri visais atžvilgiais būtų tobula. Ir tolimesniuose penkiuose skyriuose yra vienas kitas netikslumas ar neapsižiūrėjimas, kurie tačiau bendram knygos vertingumui neturi didesnės svarbos.

Autorius tikrai daug dirbo, rašydamas mokslinę knygą apie Eucharistiją. Aiškindamas kas ji yra, jis rėmėsi Kristaus, apaštaly, Bendrijos Tėvų bei jos susirinkimų, teologų, popiežių žodžiais bei mokymu. Bet kaip pats knygos gale pareiškia, Eucharistijos paslaptis paliko paslaptimi. Ji yra tokia savo esme. Siai tiesiai priimti, kalbant himno žodžiais, “sola fides sufficit” (vieno tikėjimo užtenka). Autorius teisingai sako: “Eucharistijos paslaptį Kristus mums apreikšė. Savo tikėjimu ją priimam. Bet Eucharistijos paslapties pažinimas pasilieka mums netobulas ir dalinis iki amžių pabaigos” (p. 365). Tačiau ir už dalinį bei netobulą Eucharistijos paslapties nušvietimą skaitytojai bus autoriui dėkingi, nes jis davė vertingą veikalą sunkiu tikėjimo klausimu.

“Kalnuose” - knygelė vaikams

je “Didžiausias džiaugsmas”. Jau netaip gerai, kai vaikams tiesiog kalbama: “Visada reikia mamytės ir tėvelio klausyti, tada būsit laimingi!” (19 p.). “Mušimas gali daug bloga padaryti... sužaloti” (33 p.). Jau geriau pamokymas, nusakytas vaikų elgesio gyvenimiškuo apibendrinimu: “Teisingai sakai, sūnau! Kas griaua, turi atstatyti, ką sugriaua. Deja, griovėjai nemoka statyti. Griauti mokslo nereikia, o statymui reikia” (32 p.).

Autorės pasakojimų gera savybė yra mokėjimas kalbėti trumpais sakiniais, nesudėtinga kalba. Stai kad ir pora tapybių vaizdelių, kuriuos vaikas lengvai pagauss ir suvoks: “Berniukai iš garazo išsivėžė rogu-tes. Garsiukas lakstė po kiemą. Žvirblukai čirškėjo ir šokinėjo po plikas klevų šakas” (24 p.). “Automobilis išvažiavo. Pavasario saulė glostė Mildutę, Sauliuką ir tėtė. Šnekučiai linksmai čiulbėjo medyje. Keturiuos voverytės bėgiojo šaligatviu. Raibukas ramiai vaikščiojo po pievutę. Sauliukas stebėjo raibuką” (29 p.).

Iš tų kelių pastabų galima daryti išvadą, kad knygelė yra tinkama mažiesiems skaitytojams. Ypač patrauklūs yra tie šilti vaikų ir tėvų santykiai. Galima spėti, kad po Mildos Kvietytės slapyvardžiu yra pasislėpusi kelių knygų autorė. Taigi jau valdanti plunksną.

Milda Kvietytė, KALNUOSE. Pasakos ir vaizdeliai vaikams. Dailininkės Ados Korsakienės-Sutkuvienės iliustracijos. Išleido “Pasakų Fondas” Čikagoje (6450 So. Campbell Ave.), 1977 m., 80 psl. Kaina — \$3.00.

• Žmogus be žemės yra sykiu ir žmogus be tradicijų. Tai klajūnas net tik savo kūnu, bet ir savo dvasia. — A. MACEINA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS Čikagos židinyss kovo 12 d. popietę Jaunimo Centre skyrė rašytojui ir humanistui kun. Julijonui Lindei-Dobilui (1872-1934). Pagrindiniu kalbėtoju buvo augštesniosios lituanistinės mokyklos direktorius Juozas Masilionis, buvęs kun. J. Lindės mokinyss Panevėžio gimnazijoje. Pagrindinį dėmesį jis skyrė psichologiniam Dobilo romanui “Blūdas” ir jame bene pirmą kartą mūsų literatūroje iškeltom ekumeninėm idėjom, kurios dabar taip išpopuliarėjo pasaulyje. Tų idėjų atstovas yra pagrindinis “Blūdo” veikėjas viršaitis P. Bajorūnas 1905 m. revoliucijos sankirtoje. Po paskaitos kalbėjo du buvusieji kun. J. Lindės-Dobilo mokiniai: apie jo humaniškumą — inž. K. Pabedinskas apie jo mirtį — dr. A. Čerškus. J. Vedegys, dirbęs Panevėžio gimnazijoje, kai jai vadovavo kun. J. Lindė-Dobilas, teigė, kad direktoriaus ir mokytojų santykiai tada buvo kaip tėvo ir sūnaus.

MIAMI LIETUVIUS FLORIDOJE Vasario 16 proga aplankė du čikagiečiai solistai — sopranas Dana Stanckitytė ir tenoras Stasys Baras. Koncertą pradėjo D. Stanckitytė lietuvių kompozitorių dainomis: J. Tallat-Kelpšos — “Saulėlė raudona”, A. Kačanausko — “Kad aš našlaitėlė”, B. Budriūno — “Mano protėvių žemė”, S. Gailevičiaus — “Oi laukiau”. Pirmąją dalį S. Baras papildė M. Petrausko “Pavasario daina”, S. Simkaus “Vai kur nužėgiuos”, J. Tallat-Kelpšos “Liepė tėvelis”, A. Kačanausko “Kur prapuolė tas kelelis”, virš programos atlikdamas S. Simkaus dainą “Oi, greičiau, greičiau”. Antroji koncerto dalis buvo skirta G. Bizet “Carmen”, G. Verdi “Traviatos” ir “Aidos” operų duetams. Koncertą užsklėndė dvi arijos: J. Stanckitytės — iš P. Mascagni operos “Cavalleria rusticana”, S. Baro — iš G. Puccini “Toscos”.

PASIKALBEJIMA SU ICCHOKU MERU, Izraelyje gyvenančių rašytojų, laimėjusių Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją už romaną “Striptizas”, paskelbė Čikagoje leidžiamą “Akiračiai”. Jame I. Meras pasakoja: “Su dukra kalbu lietuviškai, su žmona — ir žydiškai, ir lietuviškai, o kartais rusiškai, darbe, taigi mokykloje — hebrajiškai... Rašiau, rašau ir rašysiu lietuviškai. Lietuviškos leidyklos čia, Amerikoje, yra mane angažavusios ir su jomis palaikau kontaktą. Naujų kūrinių originalas tegali būti išleistas tikrai čia, nes Izraelyje lietuviškai leisti nėra nei prasmės, nei galimybės. Mano knygos Izraelyje yra vertėamos ir leidžiamos hebrajiškai. Jau išleista: novelių rinkinys “Geltonos lapas”, romanai “Lygiosios trunka akimirka” ir “Ant ko laikosi pasaulis”, o taipgi sutrumpinta “Mėnulis savaitės” versija. Dabar jau vertėamas “Striptizas”. Taigi, esu lietuviškai rašantis Izraelio rašytojas... Dabar tęsiu ankščiau pradėtą apsakymų ciklą “Apverstas pasaulis” ir trumpą romaną apie žydų ir žydų tautos likimą... Nors tasai žydas čia būtų simbolis žmogaus aplamai...” I. Meras, atvykęs Izraelin 1972 m., pradžioje pusmetį mokėsi hebrajų kalbos. Vėliau jis galėjo gauti darbo kaip elektronikos inžinierius, nes yra baigęs Kauno politechnikos institutą, eilę metų dirbęs radio inžinierium. Toks darbas betgi nebūtų palikęs laiko kūrybai. Izraelio kultūros ir švietimo ministerija I. Merą paskyrė dėstyti elektronikos vienoje vidurinėje mokykloje. Nors ten jis dirba tik pusę etato, gauna pilną atlyginimą, laisvalaikį skirdamas kūrybai.

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIS balandžio 29, šeštadienį, 7.30 v. v., Thomas King Starr gimnazijos salėje, Fountain-Bates gatvių sankryžoje, suvaidins Vytauto Alanto trijų veiksmų komediją “Saulėgrąžų sala”. Spektaklio režisūrą — Dailia Maokialienė, dekoratorius — Povilas Jasikuonis. Po vaidinimo bus atidaryta trijų jaunų dailininkų dailės paroda Tautiniuose Lietuvių Namuose. Tie dailininkai — S. Stančikas, R. Žukas ir čikagietė A. Ambrozaitytė.

KULTŪRINIAME BOSTONO SUBATVAKARYJE kovo 18 d. susipažinta su naujausia bostoniečio Stasio Santvaro poezijos knyga “Dainos ir sapnai”. Humoro įrįsta žodį apie autorių ir jo erotinės poezijos rinkinį tarė poetas Antanas Gustaitis. S. Santvaras skaitė gerą pluoštą senesniosios ir naujausios savo poezijos, ypač daug rubajatų. Vakariui vadovau subatvakarių valdybos pirm. inž. E. Cibas.

PROF. DR. VYTAUTAS KLEMAS, satelitinį eksperimentų planetų tyrinėjimo specialistas, Jungtinių Tautų konferencijoje balandžio 17-19 d. d. Maniloje, Filipinuose, skaitė paskaitą apie technologijos pritaikymą besivystančioms valstybėms. Jis taipgi vadovaus Indijos-JAV vandens pajėkų bei tiekimo simpoziumui Hyderabad, Indijoje, o P. Korėjos sostinėje Seoule padarys pranešimą jūrų tyrinėjimo konferencijoje.

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS Čikagoje išleis O. V. Milašiaus poezijos rinktinę “Septynios vienatvės”. Eilėraščių lietuvių kalbon išvertė ir rinktinę paruošė rašytojas Antanas Vaiciulaitis.

KRISTIJONO DONELAICIO “RAŠ-TAI”, skirti filologams ir plačiai visuomenei, buvo išleisti Vilniuje 1977 m. Leidinį paruošė K. Korasako vadovaujama redakcinė komisija — K. Doveika, L. Gineitis, J. Kabelka ir K. Ulvydas. “Raštuose” chronologine tvarka skelbiama grožinė K. Donelaicio kūryba, pradedant šešiomis pasakėčiomis, kurias jis greičiausiai yra parašęs 1740-43 m., būdamas Stalupėnų mokyklos vedėju. Po to seka “Priekšas pasaka apie lietuvišką svodbą” ir vadinamasis “Tėsinys”, laikomi pradiniais “Metų” fragmentais. Leidinio įvade L. Gineitis daro išvadą, kad “Metai” buvo sukurti maždaug 1765-75 m. laikotarpyje, plečiant ir jungiant metų laiškų ciklą. “Raštuose” K. Donelaicio kūryba pateikiama dviem variantais — autentišku ir redaguotu pagal dabartinės lietuvių kalbos reikalavimus. “Raštų” paruošėjai susidūrė su autentiškojo teksto problema, nes tėra išlikę “Pavasario linksmybių”, “Vasaros darbų” ir dviejų laiškų rankraščiai. II D. karo pabaigoje dingo J. Hohfeldto XVIII š. pabaigoje padaryti K. Donelaicio kūrinių nuorašai. Todėl buvo nutarta remtis F. Nesselmanno 1896 m. leidiniu, mažiausiai nutolusiu nuo Hohfeldto nuorašų. Pasak kalbinio “Raštų” red. K. Ulvydo, redaguotame tekste palikta originaliųjų K. Donelaicio leksika, kad nebūtų nublungintas jo kalbos audio spalvingumas, o fonetiko, morfologijo, skyryboj pakeista tik tai, kas nesuderinama su dabartine praktika. Grožinei literatūrai skirtą leidinio dalį užbaigia trys vokiški K. Donelaicio eilėraščiai, du 1777 m. laiškai bičiuliui J. Jordanui, iš vokiečių kalbos versta “Brošiūra apie separacijos naudą”. Antrojeje “Raštų” dalyje sutelkta archyvinė medžiaga iš F. Tetznerio leidinių 1897-1914 m., įrašai krikšto metrikų knygose, Tolminkienio šventovės statybos dokumentai, šios parapijos mokyklų sąrašas.

VILNIAUS PUČIAMŲJŲ ORKESTRAS “Trimitas”, vadovaujamas meno vadovo M. Tamošiūno, vilniečiams atliko naują koncertinę programą, paruoštą ir diriguotą R. Balčiūno. Koncertas buvo pradėtas G. Gorbulskio “Uvertiūra”, G. Černovo “Rusiška suita”, I. Stravinskio “Pagonišku šokių”. Dalyvavo du solistai — klarnetistas V. Martusevičius ir saksofonistas M. Sapošnikova, tarptautinio konkurso laureatė iš Maskvos. Jaunas muzikas V. Martusevičius yra simfoninio Vilniaus filharmonijos orkestro narys. Tarp kitų atliku kūrinių minima estų kompoz. A. Hindperės “Muzikantų šventė”, G. Sviridofo iliustracijos A. Puškino novelė “Pūga” su aktorius N. Trusovo skaitomais teksto interpais.

K. DONELAICIO “METUS” Klaidėdos dramos teatre pastatė vilniečiai rež. Mamertas Karkielis, pats paruošęs inscenizaciją. Jis dėka poemapo dviejų dalių keturių paveikslų drama. Scenovaizdžius sukūrė dail. V. Mazuras, muziką — kompoz. J. Juozapaitis. Sokius šiam poetiniam spektakliui paruošė J. Gudavičius, dainas — N. Gričienė, sceninius judesius — E. Savukynaitė.

KAMERINIS NIJORKO ORKESTRAS “Pro Arte”, vadovaujamas Raffello Adlerio, surengė tris koncertus Vilniaus filharmonijos salėje. Orkestras yra styginis, turintis 12 instrumentalistų, atliekantis ir dideliem orkestram skirtus kūrinius. D. Katkaus teigimu, geriausią įspūdį paliko su sol. R. Boku atliktas J. F. Haydnio “Koncertas violončelei”, N. Miaskovskio “Simfonijos h-moll”, V. Perisichio “Introdukcija”. Amerikiečių orkestras Vilniun buvo užsukęs po koncertų Rygoje ir Leningrade. Jo koncertai taipgi yra numatyti Minske, Kijeve ir Maskvoje.

DARBA, SPORTĄ IR BUTI! atspindėjo Vilniuje įvykusį parodą, kurią surengė dailininkai restauratoriai, dirbantys respublikiniame kultūros paminklų restauravimo treste. Aliejinėi tapybai atstovavo B. Zigmantaitis, G. Kazimierėna, V. Dautarto, H. Vainicko, J. Rudzinskio darbai. Su graviūromis parodoje dalyvavo D. Sabaliauskas, su portretais — G. Kairytė ir G. Kalitytė.

LIETUVOS LAUDIES MENO DRAUGIJA ir liaudies meno rūmai Vilniuje surengė mokslinę konferenciją tema “Retos liaudies meno šakos ir jų pritaikymas mūsų butyje”. Įvadinį žodį tarė draugijos valdybos pirm. P. Gudynas. Pranešimus skaitė šios srities specialistai: menotyros kandidatas V. Rimkus, istorijos dr. K. Čerbulėnas, istorijos dr. P. Dundulienė, istorijos kandidatas A. Daniliauskas, dailėtyrininkai A. Budrikas ir I. Buizinienė, Lietuvos dailės muzėjaus vyr. mokslinė patarėja A. Stravinskienė.

TARPTAUTINĖ FOTO PARODA “Motieris-77” Pečo mieste, Vengrijoje, net 2.398 nuotraukas atsiuntė 477 fotografai. Vertintojai parodai pasirinko 86-šį autorių 280 darbų, tarp kurių 11 buvo Lietuvos fotografų. Antrąjį šios parodos prizą laimėjo vilnietis J. Butyrinas už nuotraukų seriją, o medalius gavo V. Kapočius ir V. Korėskovas. Parodos kataloge bus atspausdintos Lietuvos atstovų nuotraukos — V. Butyrino “Vakaras”, V. Kapočiaus “Audeja”, V. Korėskovo “Dirigentas ir choras”. V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BABY POINT, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

ROYAL YORK-EGLETON, 6 kambarių vienaaukštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.

SWANSEA, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio kilometrų senuoju; garažai su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE-BLOOR, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo; prašoma kaina \$64.900.

HIGH PARK-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaaukštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD-BLOOR, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažai su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

JANE-ANNETTE — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaaukštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.

16 ĮSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudimą • šeimos apsaugą • studentų draudimo fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityrę specialistai su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas (1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, skati kairėn prie pirmųjų žviesų (1 pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilinių mechanikų pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Naujasis biudžetas taipgi nu-mato nežymių finansinių nu-laidų kanadiškoms bendro-vėms, vystančioms naują gamy-bos technologiją, naftos bendrovėms, praplešiančioms pa-jieskas, geležinkeliams. Eili-niams kanadiečiams nuolaidų atneš nuo pajamų mokesčio at-leidžiamas registruotas taupy-mas pensijoms. Lig šiol kana-diečiai tokias santaupas prieš savo 71-mąjį gimtadienį turė-davo investuoti į gyvybės drau-dą bendrovėse. Dabar investa-cijoms bus pasiūlytas registruo-tas pensijų pajamų fondas, iš kurio jos bus gaunamos iki 90 metų amžiaus tokia metine pro-porcija, kad fondas liktų tuš-čias, pasiekus amžiaus devy-niasdešimtmetį. Pvz. 70 metų amžiaus taupytojas pirmaisiais metais į savo pajamas iš fondo turės perkelti dvidešimtąją pensinių santaupų dalį, sekan-čiais metais — devynioliktąją ir t.t.

Opozicinių partijų vadai nau-jąjį biudžetą sutiko kritiškai, jame nerasdami veiksmingų priemonių nedarbiui sumažinti. Pasak progresyviųjų konserva-torių vado J. Clarko, prekybos mokesčio sumažinimas tebus naudingas brangiausių automobi-lių pirkėjams, kurie jo dėka galės sutaupyti didesnę sumą pinigų. Be to, mokesstinės nu-laidos pasibaigęs rudeni, kai vėl paastrėja nedarbo problema. Vos tik paskelbus naująjį biu-džetą, Kanados statistika prane-šė bedarbių pagausėjimą kovo mėnesį 38.000. Oficialus jų skaičius tada pakilo iki 1.045.000. Kovo mėnesį net 1,1% pa-šoko ir pragyvenimo išlaidos, liudydamos infliacijos augimą. Nauju smūgiu laikytinas ir Ka-nados dolerio vertės nukritimas iki 86,93 amerikietiškių cen-tų. Ligšiolinės premjero P. E. Trudeau vyriausybės pastangos dolerio kritimui sustabdyti te-bėra nesėkmingos.

Kanados Darbo Kongresas, jungiantis unijas, Otavoj įvy-kusiame suvažiavime naujuoju vadu išsirinko D. McDermottą, lig šiol vadovusį automobilių gamyklų unijoms. Kongrese taipgi buvo pasisakyta už su-stiprintą paramą NDP socialistų partijai. Unijos dabar žada kovoti už 32 valandų darbo sa-vaitės įvedimą be jokio atlygi-nimo sumažinimo. Jų atstovų

teigimu, darbo savaitės sutrum-pinimas darbovietės priverstų padidinti darbininkų skaičių ir tuo būdu parūpintų darbo. Fe-deracinė Kanados vyriausybė dolerio kritimą bando teisinti padidėjusiu kanadiškų gaminių eksportu į JAV, kurie dabar ten atpigę dėl žemesnės mūsų dolerio vertės. Šį laimėjimą tuojau pat nušluotų unijų vadų projektuojama 32 valandų dar-bo savaitė, penktadaliu padidinanti atlyginimus. Papildomi darbininkai ligšioliniam gamy-bos lygiui išlaikyti taip pat ge-rokai pakeltų darboviečių iš-laidas. Tokiu atveju kanadiški gaminiai vėl pasidarytų brangesni už amerikietiškus net ir su nukritusia dolerio verte. Eksportui į JAV būtų užkirs-tas kelias.

Premjero P. E. Trudeau vy-riausybė pateikė specialų įsta-tymą federaciniam parlamen-tui, draudžiantį paštiniųkų streikus rinkiminio vajuas me-tu. Šį projektą, atrodo, padik-tavo nuogastavimas, kad pašti-ninkai ruošiasi streikui ir gali sutrukditi propagandinės part-ijų medžiagos pristatymą rin-kėjams, kai bus paskelbti par-lamento rinkimai, nutrauktas parlamento darbas. Prieš šį įstatymą didžiausią triukšmą kelia paštiniųkų unijos vadas J. C. Parrotas, su savo atstovais užėmęs kritišką liniją Kanados Darbo Kongreso suvažiavime. Dėl jo labai karingų planų ten netgi įvyko beveik atviras su-sikirtimas su naujuoju kongre-so vadu D. McDermottu. J. C. Parrotas teigė, kad nė vienas jo vadovaujamos delegacijos narys nepriklauso kompartijai. Matyt, kongrese buvo susilauk-ta tokių priekaištų. Faktas bet-gi lieka faktas, kad visą nedar-ną Kanados pašte kelė ir tebe-kelia unijos žmonės, kurių ei-lėse yra maoistų bei kitų revoliucinių, norinčių "sugriauti dabartinę Kanados santvarką. Nesenai pravaistas kanadiečių viešosios nuomonės tyrimas pa-sisakė prieš uniją. Dėl blogos pašto tarnybos net 56% ap-klaustų kanadiečių apkaltino paštiniųkų uniją, 19% — pašto tarnautojus, 10% — admi-nistracinį pašto personalą. At-rodo, būtų buvę žymiai geriau, jeigu premjero P. E. Trudeau vyriausybė būtų pasiūliusi fe-deraciniam parlamentui įstaty-mą, draudžiantį visus paštinių-kų streikus.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Augščiausios moterų krepšinio lygos čempionėmis tapo Maskvos rities "Spartako" komanda, po baigminių rungtynių turėjusi lygų 30 taškų skaičių su Rygos TTT koman-da. Papildomas rungtynės laimėjo spartakietės 68:60. Bronzos medalis teko Maskvos "Dinamo" komandai, surinkusiai 26 taškus. Vilniaus "Ki-birkštis", kaip ir pernykštėse pir-menybėse, liko IV vietoje su 24 ta-kais, Leningrado "Spartaką" pralenkusi 5 taškais. Nuo 1960 m. šios lygos krepšinio pirmenybės laimė-davo Rygos TTT komanda, pralai-mėjimo tesulaukus 1974 m. ir šie-met. Čempionijų "Spartako" ko-manda pernykštėse pirmenybėse bu-vo trečioje vietoje. Nors "Kibirkš-tis" medalo nelaimėjo, bet pirmenybių rungtynėse du kartus įveikė Maskvos rities "Spartaką", vieną kartą — Rygos TTT, tris kartus — Maskvos "Dinamo" komandą. Iš 37-nių rungtynių kibirkštietės pralai-mėjo 14. Kritikai pažėrė priekaiš-tų D. Kazarinaitei ir Z. Maksely-tei, praradusioms gerą sportinę for-mą sezono pabaigoje. "Kibirkščiai" taipgi buvo nuostolingas A. Rupšie-nės iškirtimas dėl susižeidimo iš baiginimo rungtynių rato. Pagrimo susilaukė V. Šulskytė ir komandos kapitone J. Kaluškevičiūtė, neblogoi žaidusi jaunoji I. Miškinytė. Pasak vyr. trenerio A. Gedmino, kibirkš-tietėms pritrūko jėgų lemiamuose susitikimuose, buvo neparankus pir-menybių tvarkarašis antrame rate.

Dailiojo Lietuvos čiuožimo taurės varžybos įvyko Kauno "Bangos" čiuožykloje. Merginų čempionė ta-po kaunitė L. Stankūnaitė, surin-kusi 115,28 taškus. Ji įveikė kaunitės — I. Čiujeva (96,4 t.) ir J. Se-rėnaitę (96,22 t.). Vaikinių grupėje pirmavo vilniečiai: I vietą laimėjo A. Minelga su 88,58 tšk., II — K. Samajevus su 75,33, III — A. Aga-fonovas su 67,48. Varžybose taipgi dalyvavo ir svečiai iš Rygos. Rytie-tė S. Krackovskaja gavo 111,76 tšk., rytietis E. Potošas — 108,5.

Sovietų Sąjungos jaunųjų stalo te-niso pirmenybėse jaunaisiųjų žai-dėjų grupė varžėsi Karagandoje, Vilniets Z. Rusakevičius, pralaimė-jęs tik vieną susitikimą, iššikovoją III vietą, o kaunitė J. Danilevičiūtė buvo VII. Jiedu tapo mišraus

dvejeto čempionais, baigmėje nu-galėję 2:0 Rusijos atstovus T. Vei-sovą ir G. Dvoraką. Po šių pirmeny-bių Z. Rusakevičius ir J. Danilevi-čiūtė buvo pakvesti į Sovietų Sąjun-gos jaunųjų rinktinę.

Šeštojoje žiemos spartakiadoje Urale Lietuvos rinktinė varžėsi tik ledo ritulyje, slidininkų lenktynėse ir slidininkų šaudyme. Slidininkai laimėjo 36 taškus, šauliai — 64, o ritulininkai nesurinko nė vieno taš-ko. Respublikinėje įskaitoje Lietu-vai su 100 taškų teko IX vieta. Tai geriausias Lietuvos pasiekimas ligšiolinės žiemos spartakiadoje, nors vis dar labai menkas. Lietuvos slidininkai seniau kaip lygūs su lygiais varžydavosi su estais, o dabar nuo jų yra toli atsilikę. Estijos slidinin-kai Uralo spartakiadoje laimėjo 347 taškus, slidinėjimo varžybose užim-dami III vietą.

GOLFO ŽINIOS

Pradedame 1978 m. golfo sezoną. Pirmasis turnyras įvyks balandžio 29 d. Hornby Towers aikštyne. Pra-džia 11.30 v.r. Turnyrui pasibaigus, prie kavutės mėginsime pasidalinti pirmaisiais įspūdiams. Laimėtojai bus pagerbti ir apdovanoti.

Skelbiame 1978 m. Toronto Lietu-vių Golfo Klubu turnyrų tvarka-raštį:

balandžio 29 d., 11.30 v.r.,
Hornby Towers
gegužės 7 d., 12.30 v.p.p.,
Bolton (sezono pradžia)
gegužės 20 d., 10.00 v.r.,
Glen Haven
birželio 11 d., 11.30 v.r.,
Hornby Towers
birželio 17 d., 10.00 v.r.,
George Town
birželio 30 d., 10.30 v.r.,
Nobleton Lakes, SALFASS turn.
liepos 1 d., 10.30 v.r.,
Nobleton Lakes, SALFASS turn.
liepos 22 d., 1.00 v.p.p.,
Glen Eagles
liepos 29 d., 1.00 v.p.p.,
Utopia
rugpjūčio 27 d., 12.30 v.p.p.,
Bolton
rugsėjo 23 d., 10.00 v.r.,
Glen Haven (sezono užbaiga)
rugsėjo 24 d., 10.00 v.r.,
Glen Haven (sezono užbaiga)
Turnyrai, kuriuose klubo nariai dalyvaus, būtent, baltiečių, Kanados sporto apygardos ir Coldwater, bus paskelbti vėliau. Sig. K.

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų šventė įvyks gegužės 5-7 d.d. Gegužės 5, penkta-dienį, 7 v.v., bus susipažinimo lau-žas High Parke, kur yra specialiai lau-žavietė. Prie laužo programą ir vai-šes yra paruošę vyr. moksleiviai. Vi-si sendraugiai, studentai, mokslei-viai ir tėvai kviečiami atsilankyti. Šventės metu bus atskiri jaunųjų ir moksleivių susirinkimai, simpoziumas, įžodis. Šeštadienio vakarą — šokiai ir koncertas, kurį atliks Kle-velando mergaičių ansamblis "Ne-rija". Į šokius ir koncertą yra kvie-čiama visa Toronto visuomenė.

"Pirmyn Jaunime" — neperodi-nis Toronto moksleivių ateitininkų laikraštėlis bus išleistas šventės proga.

Ateitininkų veiklos nuotrąkų pa-rodą ruošia vyr. moksleiviai. Jeigu kas turėtų nuotrąkų iš įvairių sto-vyklų, suvažiavimų, susirinkimų, kursų ir t.t., prašome paskolinti pa-rodai. Ypač trūksta nuotrąkų iš Lietuvos ir Vokietijos. Galj pasko-linti nuotrąkų prašomi paskambinti Rūtai Girduškaitei tel. 536-4537 arba O. Gustainienei bei B. Čepai-tienei.

Jaunučių ir jaunių, berniukų ir mergaičių, susirinkimas įvyks ba-landžio 23, sekmadienį, 2 v.p.p., pas seses. Per susirinkimą egzaminų komisija patikrins duodančių įžodį žinias.

Kiekvienam ateitininkui reikėtų perskaityti "Ateities" 2 nr., š.m. va-sario mėn., kun. Kęst. Trimako straipsnį "Krikščioniškas atsinaujini-mas". Neužtenka tik perskaityti, bet straipsnyje išskeltos mintys yra gera medžiaga moksleivių, studentų ir sendraugių susirinkimams.

"Organizacija, pamiršus savo tiks-lą, yra pasmerkta išnykti". (Kun. K. Trimakas, "Ateitis", 2 nr., 45 p.).

Skautų veikla

• LSS seserijos vadovių sąskry-dis Toronto balandžio 8-9 d.d. su-traukė gerą šimtinę dalyvių, kurios turėjo progos išgirsti vertingų pa-skaitų, pabendrauti ir pasiryžti atei-ties veiklai. Programą sumanią ir išradinę tvarkė v.s. N. Kersnaus-kaitė iš Klevelando. Vakarienei ga-biai vadovavo s. R. Lukoševičiūtė. Sekmadienio Mišios suvažiavimo sesės dalyvavo organizuotai ir gie-dojo kankurias giesmes. Mišios buvo atnaušajamos dviejų skautininkų kunigų — A. Simanavičiaus, OFM, ir A. Saulaicių, SJ. Pastarasis pa-sakė ir pamokslą. Rengėjos dėko-ją už talką L. Kalinauskui, VI. Be-tūnei ir E. Kazakevičiui. Ačiū Te-vams pranciškonams už patalpas, St. Dabkui už nuotraukas, vyr. skaučių "Birutės" dr-vei ir skautininkėms už piniginę paramą.

• Seserijos vadovių suvažiavimo proga skautijos rėmėjas St. Dabkus įteikė vyr. skautininkei v.s. I. Ke-relienei IV-tosios tautinės stovyklos nuotrąkų albumą.

• "Satrijos" tuntuai aukėjo: O. Indrelėnė \$10, M. Vilčiauskaitė \$3. Nuosirdus ačiū.

• Šv. Jurgio minėjimas — balan-džio 23 d. Pamaldos — 11.30 v.r. Prisikėlimo šventovėje, tuntu sui-ga didžiojo salė — 1 v.p.p. C. S.

VYČIO ŽINIOS

Vytis — Kovas 45:44 (21:21). Ba-landžio 10 d. Anapilyje įvyko Kana-dos lietuvių krepšinio pirmenybių rungtynės, kurias vienu tašku lai-mėjo Vyčio jaun. krepšininkai. Ko-mandos labai vienojo pajėgumo, tad ir pasekė keitėsi iki paskuti-nių žaidimo sekundžių. Likus žaisti tik 6 sekundėms, Hamiltono Kovas dar pirmavo vienu tašku, tačiau A. Radzevičiaus beveik nuo pat aikš-tės vidurio mestas šviedinys atsidūrė krepšyje ir atnešė vytičiams sun-čiai iškovotą pergalę. Žaidė Kovo sudėtyje: Juodelė 7, Verbieckas 6, Kalvaitis 13, Trečiokas 4, Liškaus-ka 14, Šiūlys; Vyčio: P. Tutlys 4, A. Kišonas 4, R. Budrys 2, A. Ra-dzevičius 4, A. Slapšys 2, P. Bube-lis 6, E. Augaitis 16, J. Karpis 7, J. Zenkevičius. Šios klasės pirmeny-bės dalyvauja ir Aušros komanda. Artimiausios rungtynės Kovas-Auš-ra bus balandžio 16 d. Prisikėlimo salėje.

CYO krepšinio turnyre, kuris įvy-ko balandžio 8-9 d.d. Hamiltone, da-lyvavo ir Vyčio jaunų C (14) ko-manda. Turnyras buvo labai įdo-mus, gerai organizuotas ir sutraukė daug pajėgių komandų. Vytiečiams pirmose rungtynėse teko žaisti prieš vieną iš šio turnyro pajėgiausių ko-mandų. Po geros pradžios 10:14 vy-tiečiai nepajėgė sulaukyti gerai žai-džiančių St. Mary's žaidėjų ir rungtynės pralaimėjo 21:65. Antrose rungtynėse teko žaisti su Wellando komanda. Abi komandos buvo vieno-pod pajėgumo. Rungtynių pase-kė svyravo iki pat žaidimo pabaig-s, tačiau laimėginsiu buvo Wel-lando žaidėjai, kurie ir laimėjo rungtynes 35:37. Vyčio komandoje žaidė: A. Saplys 23, A. Balsys 6, S. Namikas 10, R. Marcinkevičius 2, R. Karpis 11, J. Ažubalis, P. ir J. Aukš-taičiai, P. Sukauskas, G. Grabaus-ka 4.

Jauniai B (16), besiruodami ar-tėjantioms PLS žaidėnėms, yra pa-siruošę žaisti nemažai draugiškų rungtynių. Susitarta žaisti su St. Chris, North York, University Set-tlement ir Martin Grove komando-nis. Komandai vadovauja J. Kar-pis. Naujas treneris — A. Stankus. A. S.

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai moder-nizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaaukštis, 3 miegamųjų su prijungtu rūsiu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaisme-džiais. Greitas perėjimas.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame augšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25.000.

BLOOR — RUNNYMEDE, gražus — modernus dvibutis su užbaigtu rūsiu, didelis sklypas 100' x 150'; du nauji garažai, privatusėjimas į rūsį, labai tinka gydytojo kabinetui. Kaina — per \$200.000.

VAKARAIŠKAM BINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis
537-2869

A. Garbenis
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniam ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)
7½% speciali taup. sąsk.

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgicijus

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR 1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Lietuviška maisto krautuvė EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELA E. KARNIENE
Broker • Realtor
Notary Public
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

ARTEJANT V-JAI DAINŲ šventei, įvyksiančiai liepos 2 d. Toronte, įdomu pažvelgti į dabartinius chorų Čikagoje ir kartu į praeitį. Suvažiavus į šį kraštą naujiesiems ateiviams ir dar tebegyvuojant pirmosios imigracijos chorams, atrodo, kad viršūnė buvome pasiekę apie 1956 m. Tų metų liepos 1 d. Čikagoje įvyko pirmoji jungtinė Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė, rengta Čikagos pagrindinių chorų atstovų sudaryto komiteto, iš dalies šventę globojant ir LB.

Kalbant apie šventę negalima užmiršti, kad dainų šventės JAV lietuvių buvo ir seniau plačiai rengiamos. 1956 m. liepos 1 d. Čikagoje įvykusi I-ji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė į seniau puoselėtą lietuviškos dainos srovę įsivijo įjungę ir naujus ateivius, o taip pat kartu ir Kanados lietuvius. Su ta švente prasidėjo nauja epocha, į kurios grandinę jungiasi ir V-ji Kanados ir JAV lietuvių dainų šventė, įvyksianti Toronte.

Pažvelgę į I-sios dainų šventės leidinį, randame, kad šventėje dalyvavo šie tada Čikagoje egzistavę lietuvių chorai: Čikagos lietuvių vyrų choras, vadovaujamas Vl. Baltrušaičio; Sv. Jurgio liet. parapijos choras, vad. taip pat muz. Vl. Baltrušaičio; Marijos augst. mokyklos mergaičių choras, vad. ses. Bernardos; Dievo Apvaizdos liet. parapijos choras, vad. K. Gaubio; Sv. Marijos Gim. liet. par. choras, vad. A. Giedraičio; Čikagos augstesniosios lit. mokyklos choras, vad. Br. Jonušo; Nekalto Svč P. Marijos Prasidėjimo liet. choras, vad. J. Kudirkos; Sv. Mykolo liet. parapijos choras, vad. N. Kulio; "Dainavos" ansamblis, vad. S. Sodeikos; Sv. Kryžiaus liet. par. choras, vad. S. Sodeikos; Alice Stephens ansamblis, vad. A. Stephens; "Pirmyn" choras, vad. K. Steponavičiaus; Cicero lietuvių choras, vad. J. Kreivėno; Sv. Grigaliaus vardo choras, Cicero, III., vad. A. Mondikos.

22 metams praėjus, pažvelkime, kas beliko iš tų chorų. Iš Čikagos lietuvių vyrų choro išsivystė Čikagos Lietuvių Opera ir dabartinis operos choras, visos išsivijos pasididžiavimas. Jis dalyvavo V-joje dainų šventėje. Sv. Jurgio liet. parapijos choro seniai nebėra, o 1956 m. jam vadovavo muz. Vl. Baltrušaitis, vienas pagrindinių Čikagos Lietuvių Operos kūrėjų, jau amžinybėje. Marijos augst. mokyklos lietuvių choro dalygiai metų nebesigirdi lietuvių padangėje. Dievo Apvaizdos liet. parapijos choro seniai nebėra ir, parapijai likus meksikių apgyventam rajone, vargu ar šventovėje kada besigirdi lietuviškas žodis. Svč. P. Marijos Gimimo liet. par. choras šiuo metu yra pats stipriausias iš visų parapijinių chorų. Jam vadovauja muz. A. Linas. Čikagos augst. lit. mokyklos choras gal ir egzistuoja bei pasirodo mokyklos ribose, bet plačiau apie jį negirdėti.

Nekalto Svč. Panelės Marijos Prasidėjimo liet. parapijos choras vėl turėjo sužydėti, čia vargoninkauti atvykus muz. F. Stroliai. Deja, pagiedrus buvo trumpas, nes, kaip pats muz. F. Strolia pareiškė, šiomis dienomis pasitraukia iš vargonininko pareigų toje parapijoje. Sv. Mykolo par. choro seniai nebėra, nes ir pati lietuvių šventė jau prieš daugelį metų sulgynta su žeme. Nebėra ir Sv. Kryžiaus liet. parapijos choro, o jo buvęs vadovas muz. S. Sodeika jau seniai amžinybėje. Išsiskyręs ir muz. A. Stephens dainininkų lietuviškas ansamblis, o gabioji muzikė dabar dirba daugiausia su lenkietišvais dainininkais, su jomis koncertavo net Lenkijoje. "Pirmyn" choro ilgąmetis vadovas muz. K. Steponavičius taip pat amžinybėje. Jo vietą buvę

užėmęs muz. D. Lapinskas. Šiuo metu jis P. Amerikoje. Ar "Pirmyn" choras dabar turi vadovą ir ar dalyvaus dainų šventėje Toronte, neteko sužinoti.

Cicero lietuvių choro, kuriam 1956 m. vadovavo J. Kreivėnas, taip pat nebėra. Likęs tik parapijinis choras, vadovaujamas muz. A. Skridulio. Cicero Sv. Antano liet. parapija gal yra vienintelė šiuo metu Čikagoje ir apylinkėse lietuviška parapija, turinti nuolatinį vargonininką muz. A. Skridulį. Šiaip kitose parapijose, iš Brighton Parko pasitraukus čia trumpai pabuvusiam muz. F. Stroliai, yra tik sekmadienišiai ar atsitiktiniai vargonininkai, kai tuo tarpu 1956 m. kiekviena liet. parapija Čikagoje ir Cicere turėjo nuolatinis vargonininkus. "Dainavos" ansamblis tebeegzistuoja, tebėra kūrybingas ir, rodos, pirmasis Čikagoje pradėjo ruošti dainų šventei Toronte.

Nors daug chorų dingo iš horizonto, tačiau atsirado ir prošaičiai — išaugo ir vienas kitas naujų chorų. Iš jų ypač reikia pažymėti "Tėviškės" liuteronų parapijos chorą, vad. J. Lampsacio, Lietuvos vyčių chorą, vad. F. Strolis, taip pat to paties F. Strolis vadovaujamus "Audros" ir "Vaivos" jaunimo vienetus. Kiek iš jų dalyvavo dainų šventėje, gal žino rengėjai, bet jie egzistuoja ir gražiai reikišiai. Muz. Faustą Strolia už jo nuolatinį, kantų ir tiesiog entuziastingą darbą su jaunimo chorais nuoširdžiai išlaiko kandidatu a.a. Eugenijaus Kraučelūno vardo \$1.000 premijai.

Susumavę šią apžvalgą, matome, kad 9 chorų, dalyvavusių I dainų šventėje 1956 m., jau nebėra Čikagoje. Jų vietoje atsirado du nauji chorai ir taip pat du jaunimo dainos vienetai. Ar jų amžius bus ilgas, parodyti ateitis. Dieve duok, kad jų neįstigtų daugumos parapijinių chorų likimas.

DAR APIE DIRIGENTUS. I-sios dainų šventės garbės dirigentas buvo prof. J. Zilevičius (tebegyvena liet. jėzuitų prieglobstyje Čikagoje); dirigantai: Stepas Sodeika (mires), sesuo Bernarda, Alice Stephens (tebegyvena Čikagoje ir dirba muzikos srityje), Bronius Budriūnas (tebėra veiklus muzikiniame gyvenime bei kūryboje, gyvena Los Angeles), Alfonsas Mikulskis (tebėvadovauja "Čiurlionių" Klevelande), Vladas Baltrušaitis (mires) ir Kazys Steponavičius (mires). Pirmąjį metų pat mirusius bus, dainų švenčių talkininkus ar dirigentus muz. Br. Jonušas, muz. J. Zdanių, kompoz. V. Jakubėna, kompoz. K. V. Banaitis ir kitus, matome, kiek daug muzikų, kompozitorių bei dirigentų jau nustojom išsivijoje, nekalbant apie ankstyvesniąją išsiviją. Tikiosi, kad mirę dirigantai ir kompozitoriai bus atitinkamai prisiminti V-sios dainų šventės leidinyje ar kaip kitaip.

SUDBURY, ONTARIO

LSST MAIRONIO KUOPOS šaulės moterys 1978 m. balandžio 30, sekmadienį, 2 v.p.p., 210 Drinkwater St., Sv. Kazimiero parapijos salėje (lenkų), rengia linksma, įdomią pavasarinę popietę. Bus bendri pietūs, kavutė, meninė programa, turtinga loterija, muzika ir šokiai. Maloniai kviečiami visus gausiai atliksiančius parapijos tradicijų palaikymą išsivijoje. Įėjimas ir pietūs \$3 suaugusiems, \$1 jaunimui.

Maironio kuopos valdyba "GELEŽINIO VILKO" žuvautojų ir medžiotojų klubas suruošė savo metinę tradicinę vakarinę suomių salę. Vakarienes programai vadovavo Antanas Gatautis, kuris pakvietė kun. A. Sabą sukalbėti invokaciją. Minutės tyla buvo pagerbtas

Toronto filatelistų parodoje, kuri buvo surengta Prisikėlimo salėje 1978. IV. 2

Nuotr. St. Dabkaus

AUKOKIME TAUTOS FONDUI!

Gerbiamieji Toronto ir apylinkių lietuviai!

Kasdieninio gyvenimo reikalių ir vietinės aplinkos veikiami, nedinkime kaip lietuviai. Nepamirškime savo gimtojo krašto, pavergtos tėvynės Lietuvos!

Atjausime mūsų brolių ir sesių pavergtose tėvynėse sunkia likimo dalią ir jų kovą už lietuvių tautos ir Lietuvos likimą. Persekiojami ir baudžiami, sukaupę visas jėgas ir lėšas, jie kovoja už tautos, religijos ir žmogaus teises, artindami laisvės rytą Lietuvos žemei.

Jie yra reikalingi didžiausios mūsų paramos.

Šiais metais yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-toji sukaktis. Švęsdami Vasario 16-tąją, girdėjome paskaitas, mintyse matėme nepriklausomybės kovas, kūrėjus-savonarius, tūkstančius partizanų, Daumantą, Kalantą, Sadūnaitę ir kitus, nekalto kraujo auką atidavusius tėvynės aukurai.

Lietuvi, nejaugi visa tai taip greitai pradingo iš mūsų minčių ir vaizdų?

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

B. B. Venslovų. Taip pat stambesnis aukomis parėmė smulkų laimikų loteriją: adv. J. Dodson — \$25, dr. B. Vidugiris ir J. Kamaitienė po \$10, V. Bikienė — \$5. Be to, gauta įvairių laimikų loterijai iš daugelio asmenų. Visiems aukotojams "Aidas" nuoširdžiai dėkoja.

"AIDAS", kviečiamas PLJ Sąjungos Rysių Centro, gegužės 21, sekmadienį, koncertuos Jaunimo Centre Čikagoje. Kartu su "Aidu" dainuos sol. R. Strimaitis. "Aidui" vadovauja jaunas muzikas Jonas Gošėdas.

TORONTONT

Toronto policijoje tarnauja keletas lietuvių policininkų. "The Toronto Sun" 1978. IV. 17 pranešė, kad IV. 16 vakarą trys vagiliai bandė apiplėšti privačius policininkų automobilius. Tai pastebėję policininkai Kestutis Damijonaitis ir Fred Lloyd pasivijo vieną jų jaunuolių. Su juo besigrumiant, netyčia iššovė K. D. revolveris ir sužeidė pagautąjį 16 m. jaunuolį Jacob Klabecki. Pastarasis nuvežtas į ligoninę. Jieškomi ir kiti vagiliai.

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė š.m. kovo mėnesio pabaigoje išsiuntinėjo 600 laiškų, prašydama aukų Tautos Fondui. Malonūs tautiečiai, jauskime pareigą nuoširdžiai padėti brangiam savo kraštui Lietuvai Tėvynei. Kiekvienas atiduokime nuoširdžią auką Lietuvos laisvės reikalams — Tautos Fondui.

Tenelieka nė vieno lietuvių, neatlikusio pareigos savajam kraštui — Lietuvai!

Antanas Firavičius, pirmininkas

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė
6 Constance St.,
Toronto, Ont. M6R 1S4
Tel. 535-9864

MONTREALQUE

(Atkelta iš 10-to psl.)

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus valdyba balandžio 30 d. po 11 v. Mišių seselių patalpose kviečia visuotinį narių susirinkimą. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Taip pat yra laukiamos ir viešnios, ypač tos, kurios nepriklauso mūsų dr-jai tačiau daug prisidėjo prie velykinio stalo pasisiekimo. Bus pasidalinta išpuošiami apie velykinį stalą, o po to — vaisės.

Narys

Nijolė Bagdžiūnienė

NUOLATINIS BENDRŲJŲ REIKALŲ VYRIAUSYBĖS KOMITETAS

Nuolatinis Bendrųjų Reikalų Vyriausybės Komitetas svarstys parlamentinį dokumentą nr. 13 "Esamos galimybės tęsti nuomininkų apsaugą" (Policy Options for Continuing Tenant Protection) aštuonis trečiadienius iš eilės, pradedant 1978 m. balandžio 12. Pirmieji šeši posėdžiai svarstys nuomos peržiūros įstatymą, o du paskutiniai — savininkų ir nuomininkų įstatymą.

Suinteresuoti asmenys arba organizacijos, norintys pateikti savo memorandumus raštu ir/arba žodžiu posėdžiaujančiam komitetui, tesikreipia į komiteto raštininką: Room 110, Legislative Building, Queen's Park, Toronto M7A 1A2. Telefonas 965-1406. Memorandumai raštu turi būti kiek galint labiau suglausti, išdėstyti punktais ir įteikti kiek galint anksčiau.

Bruce McCaffrey, M.P.P.
Chairman

(Mrs.) Frances I. Nokes,
Clerk

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Prisikėlimui 25 metai

Toronto lietuvių katalikų Prisikėlimo parapija, įsteigta 1953 m., š.m. balandžio 15 ir 16 d.d. iškilmingai atšventė 25-tąsias metines net keliais renginiais.

Balandžio 15, šeštadienį, Toronte ir apylinkių lietuvių gėrėjosi čikagiškės "Dainavos" atvežta "Kulgrinda". Sis muzikinis veikalas atkeliavo į Torontą Prisikėlimo par. iniciatyva, parapijos, kuri nepabūgo didelių išlaidų. Visuomenės susidomėjimas (apie 900 žiūrovų) veikalui buvo didelis, tad ir išlaidų klausimas turbūt lengvai išsprendė. Gausūs žiūrovai "Kulgrindos" (autorė—N. Janulė) spektaklyje buvo nukelti į grožio pasaulį, kuriame pynėsi mitologiniai motyvai su konkrečiu gyvenimu. Aiškėjo, kad pagrindinė žmogiškos būties žymė yra kančia, įsisakanti ir į meilės plotmę. Muzikas Al. oyzas Jurgutis, "Kulgrindos" muzikinės dalies kompozitorius, puikiai dirigavo orkestrui, o solistai ir choras sklandžiai atliko savo vaidmenis. Pradžioje daug kam buvo neaišku, ką reiškia žodis kulgrinda. Paskui paaiškėjo, kad tai slaptas pavandeninis kelias, vedąs į slėpinę salą, kuri taip pat vadinta Kulgrinda.

Religinė iškilmyje dalis buvo atlikta sekmadienį. Pagrindines Mišias koncelebravo vysk. V. Brizgys su keliais kunigais —

ŠYPSENOS

Mokykloje

— Pasakyk, Laimut, kur yra Lietuva?
— Tėvelio kambary kabo ant sienos.

Pas advokatą

— Aš noriu skirtis su žmona. Ji labai blogo charakterio. Ką tik čiumpa į rankas, tą į mane paleidžia. Taip jau dvylika metų!

— Tai kodėl anksčiau neišsiskyrėte?

— Vakar ji pirmą kartą į mane pataikė.

Miegalis

Petriukas buvo blogiausias mokins klasėje — pamokų metu galva ranka parėmęs užmigdavo. Negirdėdavo, ką mokytoja aiškino. Vieną dieną Petriukas atėjo į klasę valandą pavėlavęs.

Mokytoja: Kodėl šiandien taip vėlai?

Petriukas: Pramiegojau.

Mokytoja: Tai tu ir namie taip gerai miegi, kaip klasėje!

Traukinyje

Keleivis įlipo į traukinį ir davė traukinio patarnautojui 2 dol., kad pažadintų Vašingtone. Traukinys sustojo. Žmonės išlipa. Triukšmo pažadintas keleivis klausia:

— Kur čia stotis?

— Niujorkas, — atsako keleivis.

Supykęs keleivis prieina prie traukinio patarnautojo ir sako: — Už ką aš tamstai daviau 2 dolerius?

— Vieną kelevių beveik jėga išsodinav Vašingtone. Aš maniau, kad tai tamsta buvai...
Parinko Pr. Aiš

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė

Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

FRANK BARAUSKAS LIMITED REAL ESTATE BROKER

• Patarnavimas lietuvių kalba
• Nemokamas namų įkainojimas
• Didelis namų pasirinkimas

F. Barauskas 743-0100

Ištaigos telefonas: 233-3323 R. Stasiulis 245-1297

3828 BLOOR ST. WEST - ISLINGTON - ONTARIO M9B 1K8

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGA

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);

šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

TORONTONT

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Per adv. Klemensą Neimaną gauta žinia, kad Mississauga miesto valdyba davė leidimą įvažiuoti iš Isabella gatvės į parapijos kiemą prie naujosios šventovės. Ne-trukus bus pradėtas aplinkos tvar-kymas. Atvykstantieji klebonijos automobilis prašomi statyti Isabel-la gatvėje ir į kleboniją eiti pro priekines klebonijos duris.

— Šventovės statybos fondui au-kojo \$1.000: J. Kviecinskas; \$600: J. Birgelis; \$350: A. B. Salkai; \$200: S. Jaseliūnas; \$150: J. M. Gudeliai, (Brampton, Ont.); po \$50: P. J. Moliai (Georgetown, Ont.), B. Zol-pys; \$25: K. Lukošius. Geradariams nuosirdi padėka.

— Šį sekmadienį tikybės pamo-kos, besirengiantiems pirm. Komun-rijai, 10.15 v. r., o Sutvirtinimui — po 11 val. pamaldų. Šį sekmadienį kviečiami ir vaikų tėvai į pasitari-mą vaikų iškilmių.

— Šį šeštadienį naujoje parapijos salėje 7 v. v. įvyksta par. choro po-būvis.

— Padėka Stasiui Jagėlai, staty-bos metu nuosirdžiai pagelbėjusiam lėšomis Lietuvos Kankinių parapi-jai.

— Balandžio 15 d. Sv. Jono liet.kapinėse palaidota a. a. Alfreda Maurušaitienė, 83 m. amžiaus. Ve-lionės giminėms nuosirdi užuojau-ta.

— Naujajai šventovei visų langų vitražai, gaminiai dail. A. Elksaus studijoje Niujorke, jau baigti. Jie bus įmontuoti šventovėje atšilus orui.

— Ruošiasi tuoktis: Antanas Pa-cevičius ir Lilija Zenkevičiūtė.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. r. už a. a. Kazimierą ir Uršulę Pleč-kaičius, 11 v. — a. a. Petrą Tutlį ir a. a. Mariją Mielkaitienę.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje da-lyvavo per 300. Svečių knygoje pa-sirašė A. ir A. Ašokliai iš Cicero, A. ir A. Oliai iš Ročesterio, D. Vela-vičienė iš Waren, A. Velavičius iš Detroito, M. Barienė iš Čikagos, P. Tarvydas iš Erino, Ont., V. Rukšys iš Hiltano, Ont.

— Balandžio 11 d. įvyko LN mo-terų, vyrų, jaunimo ir visuomeninės veiklos valdybos narių bendras pasitarimas; nutarta sudaryti specialų komitetą LN visuomeninei veiklai plėsti ir koordinuoti.

— Algio Paulionio 17 metų gim-tadienio proga jo tėveliai sumokėjo LN nario įnašą \$100, Tomas Trin-kūnas — \$25 ir papildė iki \$51.

— Metinis LN Moterų Būrelio na-rių susirinkimas — balandžio 23, sekmadienį, 1.30 v.p.p., LN Gedim-i-no Pilies menėje.

— LN rengiamas simpoziumas "Lietuvių Namai ir lietuviybės išlai-kymas" įvyks balandžio 23, sekma-dienį, 4 v.p.p., Vytauto Didžiojo me-nėje (tuojau po sekmadienio popie-tės). Visi kviečiami dalyvauti.

— ALTos visuomeninių ryšių ko-misijos rengiamas simpoziumas "Lie-tuvos laisvinimo byla Helsinkio-Bel-grado konferencijų šviesoje" įvyks balandžio 30 d., 3.30 v.p.p., LN Vy-tauto D. menėje.

— Pasaulio Lietuvių Sporto Žai-dynių komitetas įieško privačių nakvynių sportininkams, kurie at-vyks į Torontą birželio 26 — liepos 1 d.d. Komitetas kreipiasi į visus lietuvius, prašydamas priimti į savo globą iš toliau atvykusius sportinink-us ir apie tai pranešti LN raštine.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir vir-tuvė Rusholme ir College gatvių ra-jone. Skambinti telefonu 534-5483 Toront.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tua-letų ir prausių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toront.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 533-3022.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Pe-tals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvos Namus. Pristatymas į ligonines, lai-dotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

MISSISSAUGOJE skubiai parduoda-mas teismo perimtas vienaauštis, 2-jų miegamųjų namas. Gražioje vie-toje, atskiras, su dideliu kiemu. Turi maudymosi baseiną, centrinę vėsinimo sistemą ir kt. prašmatnius dalykus. Prašoma \$85,000. Skambinkite Barausko įstaigai 233-3323 arba į na-mus 743-0100.

PRIE TORONTO LIETUVIŲ NA-MU, Bloor ir Dundas rajone, išnuo-mojami du kambariai, virtuvė ir at-skira prausykla. Pagaideiama pen-sininkų pora arba viena moteris. Skambinti tel. 535-6709.

"VENUS FLORISTS", Gėlės visokiom progom. 231 Ron-cesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefo-nai: 534:4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sekmadienį, balandžio 16 d., per 10 v. Mišias vysk. V. Brizgys pasakė pamokslą ir suteikė Sutvirti-nimo Sakramentą parapijos vai-kams. Giedėjo solistės M. Momkienė ir R. Mastienė. Per 11.30 v. Mi-šias giedojo choras ir sol. A. Simo-naitytė-Gaižiūnienė.

— Nuosirdi padėka Lietuvos Kanki-nių parapijai už \$1.000 auką sukak-ties proga ir latvių katalikams už \$200.. Abiejų parapijų klebonai — kun. P. Ažubalis ir kun. B. Kokinis dalyvavo sukaustuviniam pokylyje.

— Jubilėjiniam kryžiuo aukojo: Radžiūnienė \$100, M. Savickienė \$40, J. O. Gataveckai \$30, I. R. Ky-mantai \$30, E. K. Slekia \$25, S. Derviniene \$25, Liet. Namų Moterų būrelis \$25, S. O. Gotšildai \$20, P. Jakubauskas \$15, P. M. Krilavičiai \$50.

— Aukos Vasario 16 gimnazijai bus renkamos prie šventovės balandžio 23 d.

— Rengiasi santuokai Stasys V. Miniota su Linda Meulmester.

— Giliai užjaučiame A. Puterie-nę, Čikagoje mirus jos tetai Onai Pleniatienei.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Ma-riją Račiengę, užpr. E. A. Sudikai, 8.30 už Bronių ir Mariją Krasaus-kus, užpr. O. T. Krasauskai, 9 v. už Vladą Jaškų, užpr. E. Jaškie, 9.20 už Leokadiją Bogoslauskienę, užpr. V. Dunderienę, 10 v. už Vandą Sim-kevičienę, užpr. V. V. Simkevičiai; sekmadienį 8 v. už Marijoną Sali-nienę, užpr. Z. Girnienę, 9 v. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinai-tienę, 10 v. už Pažerūnų šeimos mi-rusius, užpr. Č. Pažerūnienę, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Oną ir Simą Lesniauskus, užpr. A. Ranonienę.

Paroda. Baltistikos Studijų Puoselėjimo Draugijos rengia-mų dienų rėmuose bus ir moks-linio pobūdžio paroda. Joje bus išstatyti veikalai, išleisti per pastarąjį dešimtmetį ir parašyti baltiečių, gyvenančių laisva-jame pasaulyje. Knygos ir pe-riodikos leidiniai bus paimti iš Toronto universiteto Baltijos kraštų rinkinio. Paroda rengia-ma š.m. balandžio 20 — birželio 4 d.d. J. P. Robarts biblioteko-je (St. Georges St.). Lankymo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio 8.30 v.r. — 12 v.v., šeštadieniais 9 v.r. — 5 v.p.p., sekmadieniais 1 v.p.p. — 10 v.v. Pagrindinė šios parodos rengėja yra O. G. Amolevičienė (The Library University of Toronto, Bibliographic Process-ing Dept., Robarts Library). Lietuviškoji visuomenė kviečia-ma šią parodą gausiai lankyti, nes joje bus nemažai lietuviškų dalykų.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba kviečia jau-nimą ir vyresniuosius dalyvau-ti daugiakultūriame suvažiavi-me balandžio 21-22 d.d. Toron-te, Four Seasons Sheraton vieš-butėje. Penktadienį bus iškil-mingas banketas, kuriame kal-bės Norman Cafik, daugiakul-tūrijų reikalų ministras. Šešta-dienį, bal. 22 d., konferencijoj įvairių tautybių atstovai paaiš-kins, kaip jie supranta Kanados vienybės klausimą. Čia dalyvaus ir lietuvių jaunimo atstovė. Pas-kutinei suvažiavimo daliai pir-mininkaus prof. W. Tarnopols-ky, žmogaus teisių komisijos pirmininkas iš Jungtinių Tautų Organizacijos. Dėl kainos, tikslios dienotvarkės ir kitų infor-macijų kreiptis į Paulių Kurą, 43 Turner Rd., Toronto, Ont. M6G 3H7. Tel. 656-6592.

Dail. V. Igno darbų paroda — balandžio 22-23, šeštadienį-sek-madienį. Atidaroma — šešta-dienį, 4 v.p.p. Kartu bus ir ra-šytojo J. Jankaus knygos "Ir ne-bepasimatėm" sutiktuves. Apie abū kūrėjus kalbės Lietu-vių Rašytojų Dr-jos pirm. kun. L. Andriekus, OFM. Sekmadienį paroda bus atidaryta po 9 v.r. Mišių iki 2 v.p.p. Parodą globo-ją KLK Moterų Dr-jos Prisikė-limo skyrius.

Metinė Toronto ateitininkų šventė bus gegužės 6 ir 7, šeštadienį ir sekmadienį, Prisikė-limo par. patalpose (programą žiūr. ateitininkų skyriuje). Joje dalyvauti kviečiami ne tik atei-tininkai, bet ir plačioji visuomėnė. Šeštadienio vakarą bus pramoginė dalis, kurioje meni-nė programą atliks jau plačiai pagarsėjęs Klevelando lietuva-ičių dainos sambūris "Nerija", įsisteigęs 1974 m.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešioms už man suruoštą ypatingai gražų merg-vačiui bei tokį turtingą kraitį. Dar kartą nuosirdus ačiū.

Gina Draudvilaitė

**PASAULIO LIETUVIŲ
SPORTO ŽAIDYNIŲ**
rengėjai kviečia visus dalyvauti

Anapilio salėje
balandžio 22,
šeštadienį, 7 v.v.

Bilietai asmeniui — \$5.00,
studentams ir pensininkams — \$2.50.
Jie gaunami pas P. Dunderą
tel. 763-6538, P. Bernecką 763-4429,
sekmadieniais — Lietuvių
Namų popietėje. **RENGEJAI**

ŠOKIUOSE

Meninę programą atliks vyriausioji "Gintaro" šokių grupė ir dainininkės. Šokiams gros A. Kaminsko "Muzika". Veiks šiltų valgių bufetas, bus loterija. Visi gausite prisiminimui dovaną.

Dailininko V. IGNO GRAFIKOS PARODA

rengiama balandžio 22-23 d.d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Atidarymas — balandžio 22, šeštadienį, 4 val. po pietų

Kartu su parodos atidarymu bus Jurgio Jankaus išleistos knygos "Ir nebepasimatėm", sutiktuves — 5 val. po pietų

Dail. Vytautą Igną ir rašytoją Jurgį Jankų publikai pristatys kun. dr. Leonardas Andriekus, OFM. Sekmadienį paroda bus atdara nuo 10 v. r. iki 2 v. p. p. Parodą globoja KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius. Visi kviečiami.

TELEFONU IŠ ČIKAGOS. A. a. prof. dr. Jonas Puzinas, 72 m., staigiai mirė balandžio 14 d. savo namuose Marquette Parke. Balandžio 16 d. vakarą jo kūnas buvo pašarvotas Jau-nimo Centro didžiojoje salėje, kur atsiveikino minios lietu-vių. Dalis net atvažiavo iš Fila-delfijos, kur velionis ilgėsnį lai-ką su šeima gyveno. Palaidotas pirmadienį, balandžio 17 d., Tautinėse lietuvių kapinėse, po Mišių lietuvių jėzuitų koply-čioje.

Kanados sporto apygardos krepšinio žaidynės vyrų ir jau-nių A klasėse įvyks š.m. balan-džio 22-23 d.d. Toront. Žaidy-nės prasidės 9 v.r. Abi dienas bus žaidžiama Toronto West mokykloje (College ir Lans-downe sankryžoje), ne Anapily-jė, kaip kad buvo paskelbta Pri-sikėlimo biuletenyje.

Gen. Lietuvos konsulas dr. J. Zmuidzinas ir Ponia dalyvavo balandžio 12 d. Ontario prem-jero W. G. Davis ir Ponios su-ruoštam Toronto konsuliniam korpusui pagerbti priėmime, kuris įvyko Osgoode Hall patal-pose.

Buvę Regensburgo - Schein-feldo gimnazijos mokytojai ir mokiniai prašomi iki gegužės 15 d. pranešti savo adresu Al. Andriušaitiutei - Likanderienei, 6556 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA. Platesnė infor-macija bus išsiuntinėta vėliau.

Lietuvių moterų būrelis — 10 asmenų pirmą kartą Toron-te surengė uždaras ilgesnio po-būdžio rekolekcijas. Per tris mėnesius jos rinkdavosi vieną kartą į savaitę išklausyti seselės Ignės žodžio bei dalyvauti reli-giniuose pokalbiuose. Dalyvės buvo labai patenkintos susika-pimu bei dvasiniu atsinaujini-mu. Tokio pobūdžio susikaupi-mus turėtų rengti ir kiti — jau-nimas, šeimos, vyrai, moterys.

J. Keteriūtė - Juodikaitienė gydydosi Women's College ligo-ninėje, 739 kambaryje, VIII augšte. Jos vyras Steponas yra miręs 1975 m. ir palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse. Jos bro-lis Antanas taip pat yra miręs 1975 m. Visi jos artimieji bei pažįstami linki jai greitai pasveikti.

Rymantas - Jonas Petrauskas, studijavęs psichologiją Windso-ro universitete, š.m. balandžio 13 d. apgynė disertaciją ir savo studijas apvainikavo daktaro laipsniu.

"Varpo" choras, vadovauja-mas muziko Jono Govėdo, balandžio 15 d. koncertavo Mont-realio Aušros Vartų par. salėje. Gausūs žiūrovai chorą sutiko labai šiltai ir nesigalėjo katu-čių. Choristai iš Toronto kelia-vo į Montrealį ir atgal autobu-su. Grįžo pavargę sekmadienio rytą, bet labai patenkinti kelio-ne.

Lietuvių Namai

maloniai kviečia visus, ypač jaunimą, atsilankyti į LN rengiamus du simpoziumus ir į Toronto Lietuvių Vyrų

Choro pirmąjį **KONCERTĄ-VAKARĄ**

Simpoziumas nr. 1

"LIETUVIŲ NAMAI IR LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS" — balandžio 23, sekmadienį, 4 v. p. p., Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo menėje.

Simpoziumui pirmininkaus Trento universiteto prof. Romas Vaštokas. Simpoziumo paskaitininkai: Algis Balsys, Gintautas Beresnevičius, Birutė Bilkštytė-Richardson, Vytautas Bireta, Lina Kuliauvienė ir Algi-mantas Senkus.

Simpoziumas nr. 2

ALTos visuomeninių ryšių komitetas rengia simpoziumą "LIETUVOS LAISVINIMO BYLA HELSINKIO-BELGRADO KONFERENCIJŲ ŠVIESOJE" — balandžio 30, sekmadienį, 3 v. p. p., Vytauto Didžiojo menėje.

Simpoziumo pirmininkas — dr. Leonas Kriaučeliūnas. Paskaitininkai — dr. K. Bobelis ir dr. K. Sidlauskas. Abu simpoziumus globoja LN visuomeninės veiklos komitetas. Tėjimas nemokamas. Dalyviai bus pavaisinti kava ir pyragaičiai.

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO

koncertas-vakaras

įvyks gegužės 6, šeštadienį, LN Karaliaus Mindaugo menėje 7.30 valandą vakaro.

Programoje: vyrų choras ir sol. A.Pavasaris iš Los Angeles. Gros A. Kaminsko orkestras "Muzika"

Suaugusiems — \$5.00, studentams ir pensininkams — \$3.00. Jie gaunami pas: J. Karasiejų tel. 279-9079, T. Stanulį 533-6074, sekmadieniais — LN popietėje.

Koncertą-vakarą globoja L. Namų Vyrų

EMORY MILLER LIMITED

Real Estate Broker
67 DUNLOP ST. W., BARRIE, ONT.

Sąžiningas patarnavimas, didelis nuosavybių pasirinkimas. Įstaigos tel. 726-1881, tiesioginė tel. linija iš Toronto 364-7941. Turint sunkumų su kalba, skambinti Juozui Grybui tel. 424-5571.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir **"KONNERSREUTHO TERESĖ"** (Neumanaitė), \$5.00. Užsa-kyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Toronto universitetas išleido brošiūrą "University of Toron-to: Information For You" italų, graikų, portugalų ir kiniečių kalbomis. Joje teikiama infor-macija apie studijų galimybes universitete, įstojimo reikalavi-mus, lėšas ir t. t. Ryšiams pa-laikyti su etninėm grupėm yra paskirtas Marvi Bradshaw, Community Relations Co-ordi-nator, University of Toron-to. Tel. 978-6564.

MONTREALQUE

Lietuviško seminaro reikalu

P. ADAMONIS

Mokslo metų pradžioje susi-rinko 12 seminaro klausytojų, bet į metų pabaigą ateina 5-6.

Tad ir kyla klausimas — ką darysime? Šiame laikraštyje yra dedama anketa, norint patirti, kas domina jaunimą, kad semi-naro kursą būtų galima atitin-kamai organizuoti. Būtų gera, kad ir daugiau kas pasisakytų šiuo klausimu, nes visą laiką taip tęstis reikalas negalės. Semi-naras gali išnykti. O tai būtų nuostolis lietuvių. Lietuvišką mokyklą baigia jauni 14-15 me-tų ir dauguma išsisklaido. Semi-naras dalį jų suburtų, paly-dėtų į tolimesnį lietuviško jau-nimo brendimo kelią.

Vasario 16 minėjime išklausėm gražių kalbų ir sveikinimų, bet kas gi visus susirinkusius stipriausiai nuteikė ir davė vil-ties? Ogi tie 40-50 mūsų jau-nųjų, pasirodžiusių scenoje! Kas gi jie tokie būtų? Tai vis buvę lietuviškos šeštadieninės mo-kyklos mokiniai — dažnas jų ir seminaro studentas. Be lietuviš-kos mokyklos, be stipresnio lie-tuviškų dalykų žinojimo nėra ir nebus nei ansamblis, nei cho-rų, nei lietuviškai veiklų darbi-ninkų. Žinoma, mes dažnai ma-tome tik tuos 50 iš lietuviško jaunimo, nors jo yra arti 250 (15-25 metų). Jėgu mes, mont-realiečiai, vienerių ar dvejų metų laikotarpyje neišnaudosi-

me šios progos, turėdami dar ir dabar tiek jaunų jėgų, tai vė-liau reikalai pradės greitai eiti blogyn, nes lietuviškoji šešta-dieninė mokykla pradiniuose skyriuose turi mažai mokinių. Didelis ir sunkus uždavinys lie-tuviškos bendruomenės ir švie-timo darbuotojams! O visiems mums tektų gal net palikti ne-taip jau svarbius "veikimus" ir eiti į talką pagrindiniam lietu-vybės išlaikymo darui, nes be visų talkos mažai kas bus pada-ryta. Pinigų čia mažai reikia. Reikia supratimo, darbo ir žmo-nių!

Atsakant anketos klausimus, prašoma kreipti ypatingą dė-mesį į klausimą: "Lankyčiau seminarą, jei lietuvių kalbos mokslas būtų užskaitomas pas-kutinėse dviejose gimnazijos klasėse." Gal iki sekančių moks-lo metų Kvebeko švietimo mi-nisterija galutinai paruoš tai-syklus, ir mes, lietuviai, galė-sime tada geriau orientuotis, pa-teikdami savo projektą. Infor-macijos reikalu ar su pasiūly-mais prašoma kreiptis į KLB Montrealio ap. švietimo komisi-jos atstovę S. Piečaitienę tel. 366-7041; lituanistinės m-os tė-vų k-to atstovę švietimo reika-lams M. Jurkienę tel. 365-5417; mokyklos vedėją M. Jonynienę tel. 489-2106; seminaro vedėją dr. H. Nagį tel. 277-7868.

(Nukelta į 9-tą psl.)

ISKIRPTI IR SIŪSTI P. ADAMONIUI, 3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. PAZYMėti, PABRAUKIANT DALYKUS. KVIEČIAMI ATSAKYTI VISI 15-25 M. AMŽIAUS ASMENYS.

ANKETA

lituanistinio seminaro reikalu

Mokyčiausi lietuvių kalbos, jeigu už tai gimnazijoje būtų užskaitomas kreditas

MANE DOMINA:

Lietuvių kalba: kalbėti, skaityti, rašyti, gramatika

Lietuvių literatūra: — rašytojai Lietuvoje

— rašytojai išeivijoje

Lietuvos istorija — Lietuvos geografiija — Lietuvių organizacijos

išeivijoje — Kultūrinė lietuvių veikla išeivijoje — Dabartinė

Lietuvos ekonominė ir politinė padėtis — Dabartinis Lietuvos

kultūrinis gyvenimas

Man patogus laikas: šeštadieniais, šokiadieniais, vakarais

Mano pageidavimai...

Pavardė..... Vardas..... Amžius.....

Adresas..... Telefonas.....

ADAMONIS

Insurance Agency Inc.

PRANEŠA KAD,

nuo 1978 m. kovo 1 d. turimos iš draudos bendrovių automobilių draudos interpretuojamos pagal Kvebeko automobilių draudos įstatymą.

Draudos galioja iki išsibaigimo termino ir tik jam atėjus bus atnaujinamos pagal naują formą ir kainą.

Už Kvebeko perimtą draudimo dalį nuo kovo 1 d. iki turimo draudos išsibaigimo bendrovės apdraustajam per agentą grąžins čekiais antroje balandžio mėn. pusėje. Sudėjus valdžios ir bendrovių draudas, draudimo apimtis lieka tokia, kokia yra buvusi anksčiau.

Atsakomybės (liability) draudimo padidinimas iki \$500,000 kainuoja tik \$9.00, iki \$1,000,000 — \$14.00.

Bendrovės, kurios 1977 m. automobilių draudime turėjo didesnį pelną, negu Antiinfliacijos Komisijos leidžiama, grąžins skirtum klientams.

Po automobilių draudimo tvarkos pasikeitimų bendrovių draudos kainos yra gana vienodos.

Dabar tik patarnavimas nulems kur automobilis apdrausti!

PETRAS ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
Tel. 722-3545

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas	Asmenines
Taupomąsias s-tas	Nekiln. turto
Pensijų planas	Čekių kredito
Term. ind. 1 m.	Investacines nuo
Term. ind. 2 m.	
Term. ind. 3 m.	
Duoda nemokamą gyvybės apdrau- dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakara ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakara.